

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 120 Din, za inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izdaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ugotavljamo

Naš kulturni referent je 21. avgusta na tem mestu načel zelo pereče vprašanje. Njegova ugotovitev, da po dvanajstih letih skupnega življenja v eni državi belgrajski in v nekoliko manjši meri tudi zagrebški dnevni tisk odklanja vsako poročanje o slovenskih kulturnih zadevah, je v resnici bridka. Na drugi strani vsak ve, da je slovenski tisk, naj bo že časopis ali revija, na stečaj odprt vsakemu pojavu srbskega in hrvatskega kulturnega življenja. Dočim se torej pri nas čuti potreba po spoznanju srbske in hrvatske duševnosti in po vglabljanju vanjo, srbski in deloma tudi hrvatski dnevni tisk, ki gotovo razodeva razpoloženje svojega povprečnega bralca, take potrebe ne čuti; srbohrvatska kulturna sfera po tem naziranju očitno sama sebi popolnoma zadostuje. Čisto nobenega dvoma ni, da izvira naše široko gledanje, zaradi katerega smo čisto prostovoljno odprti kulturnim vplivom srbohrvatske in se s proizvodi njegovega duha obogatili prizadevamo, iz prave in globoke jugoslovanske miselnosti, ki v iskanju kulturnih slikov stremi za ustvaritvijo neke višje kulturne enote — da pa obnašanje tistih srbohrvatskih slojev, ki v bulvarnem časopisju do veljave prihajajo (kajti srbska in hrvatska revija sta že mnogo širše orijentirani) ni čisto nič jugoslovansko. In zopet stojimo pred znanim dejstvom, da je tisti »jugoslovanski« inteligent, ki tako zvano javno mnenje dela, tudi jugoslovansko narodnokulturno idejo potvrdil po svoji meslini, čisto internacionalni, od ljudske duše in tradicije že popolnoma odtrgani miselnosti. Ker to dejstvo posega v vse sfere našega življenja, moramo temu vprašanju posvetiti pozornost, kakor in kolikor jo zasluži.

Kajti ne samo dejstvo, ki ga priblija naš belgrajski književni poročevalec, ampak še dosti drugih, ki so v esencijalni zvezi z njim, kaže, da Slovenci kot kulturna enota s svojim lastnim književnim jezikom in duševnim obeležjem za gori omejene inteligentne kroge v jugoslovanski skupnosti ne prihajajo v poštev. V pretekli dobi so prav ti krogi vsemu našemu javnemu življenju pečat le miselnosti vtisniti skušali. Kakor takrat tudi še danes občutijo slovenski kulturni elementi v skladu jugoslovanske duševnosti, kakor jo oni zamišljajo, kot količino, ki je v svojem računu nikakor razrešiti ne morejo; kot nekako tuje telo v južnoslovanskem kulturnem organizmu. Zakaj za njihov mehanistični intelekt obstoja enota samo v matematični istosti, ki v sebi vse pogoltne.

Mi mislimo, da danes, ko je po vsej državi zavel topli duh prištnega, že od voditeljev srbohrvatskega in slovenskega kulturnega preporoda in narodne obnove zamišljenega jugoslovanstva, gori označen način mišljenja in čutenja predstavlja atavizem, ki mu je usojeno počasi izumreti. Zato dejstvo, ki ga naš kulturni referent iz Belgrada priprija, sicer smatramo kot žalostno; smo prepričani, da bo resnično sintezo jugoslovanskih duhovnih sil še tuptam precej oviralo; tragično pa ga ne smemo jemati. Danes, ko se z vso globino umevanja k tradicijam Strossmayerja vračamo, je po našem prepričanju nemogoče, da bi ta miselnost pomenila veliko nadležno preostanek prošlosti.

Tako kot so si ti krogi predstavljali in si še danes predstavljajo idejo narodnega in državnega edinstva južnih Slovanov, je njeni začetniki niso zamislili, najmanj pa tako univerzalno misleč velikani duha kakor je bil Strossmayer, ki je individualnost vsakega slovenskega naroda počenši od Ukrajincev na severu do Bolgarov na jugu zagovarjal — ki ga pa omenjeni bulvarni tisk venomer navaja v prilog svojega čisto ozkorskega in enostranskego pojmovanega jugoslovanstva, ki mu je slovenska lepa knjiga in jezik osobina, na katero se ne more privaditi. To pojmovanje, to moramo prav posebno in močno poudariti, sploh niti slovansko ni, ampak je čisto neslovansko, slovansku diametralno nasprotno po svoji miselnosti, ki manjšega ne priznava, ampak ga le popolnoma obvladati hoče — kakor so tako delali vzhodni Rim, Bizanc, in njegovi nasledniki carji, kateri so se od druge strani učili pri pruski monarhiji. Profanacija Strossmayerja in njegovih sodobnikov je, ako se njegova ideja vzajemnosti Jugoslovancov v takem duhu pojmuje. Strossmayerjeva misel, ki jo mi dobro poznamo v vseh njenih nijansah in razvoju, je bila, da južni Slovani sami iz sebe, po notranjem pogonu, po sili ljubezni, bratskega razumevanja in sloge, v resnično krščansko in slovansko duhu vse, kar jih v sovražne tabore po tujih vplivih in lastnih negativnih osobinah ločuje, premagajo in tako čim tesnejšo skupnost v političnem in kulturnem oziru ustvarijo, ne da bi se bilo katerumukoli južnemu slovanskemu narodu treba odpovedati onih pozitivno označenih religioznih, kulturnih in drugih osobin narave in organskega zgodovinskega razvoja, ki so za čim bogatejše notranje in zunanje življenje v medsebojni slogi potrebne. Drugače Strossmayer kot katoliški škof, dober Hrvat in kot mislec tedanje krščanske romantike, po kateri je započel in izvršil tudi svojo divno katedralo, tudi misliti ni mogel. V tem duhu je bila zasnovana tudi njegova ideja cerkvenega edinstva, sinteze zapada in izтока, ki sploh ni mogoča, če se jugoslovanska vzajemnost ne pojmuje kot enota v raznolikosti in raznolikost v enoti!

In zato tudi Slovenci, kakor svoje vere ne moremo žrtvovati, tudi ne moremo žrtvovati in ne bomo žrtvovali tistega svojega kulturnega obeležja, ki se je pod vplivom katoliške vere in zapada v skladu z našo slovansko duševnostjo razvilo v tisti zunanji lik, ki ga imamo danes pred seboj in ki mu na zunanji dajemo izraza v našem jeziku, katerega so naši duševni delavci razvili in izpopolnili do nenadomestljive in nezamenljive vrednote. In belgrajski ali recimo zagrebški povprečni inteligent, ki se iz bulvarnega časopisja duševno hrani, bi

Kako se rešuje Španija iz gospodarske krize

Vlada še vedno omahuje med volitvami in nadaljevanjem sedanjega režima

Madrid, 23. avgusta. pa. Ravnokar so došla poročila o sestanku republikanske stranke v San Sebastianu. Tam se je razpravljalo pri zaprtih vrati o zelo važnih problemih španske politične bodočnosti. V prvi vrsti je republikanska stranka zahtevala skorajšnje volitve. Nadalje je v vseh podrobnostih obravnavala katalonsko vprašanje. Delegati so se naposled zedinili na resolucijo, ki daje Kataloncem pravico, da predložijo bodočemu državnemu zboru statut za avtonomijo, kakor si je predstavljajo. Republikanska stranka bo njihov statut podpirala z vsemi svojimi glasovi, ker je mnenja, da imajo Katalonci pravico, da v okviru Velike Španije svobodno razvijajo svojo samobitno kulturo.

Veliko senzacijo so pa zbudile vesti, ki istotako izvirajo iz republikanskih krogov, in ki se nanašajo na politiko kralja Alfonza in sedanje vlade. Dvor in vlada, tako je baje poročal v San Sebastianu neki delegat iz provincije Galicije, nista sigurna, če bosta pri volitvah, katere oba smatrata

za neizogibne in potrebne, dobila zase parlamentarno večino, ki bi na ustavni način nadaljevala, kar je diktatura dobrega započela. Finančni minister d'Arguelles je baje zastopal v krouskem svetu tezo, da bo za monarhijo najboljšje, če brez vsakega strahu gre pred volilce. Drugi ministri, med njimi minister za delo, so pa bili mnenja, da bi bil takšen eksperiment nevaren. Predlagali so, da si naj vlada na kakršenkoli način zagotovi, da bodo bodoče volitve za njo zmagovite. Knez Alba da je urgiral s posebnim povdrom potrebo, naj se Patriotična Unija, katero je svoje dni ustvaril Primo de Rivera, od strani vlade podpira. Patriotična Unija ima svoje odseke po vseh večjih krajih Španije in bi se brez dvoma rada stavila na razpolago za vsako patriotično delo. Minister financ je vztrajal na svojem stališču, češ, da bi to ne bil nobeden izhod, ker se je Patriotična Unija začela vlade Primo de Rivero diskreditirati in jo narod odklanja. Ker je gospodarsko vprašanje trenutno navezano na politični položaj, tako se je izrazil d'Arguelles,

mu je nemogoče vršiti dolžnost državnega ministra financ, če se ne ustvari politični pogoji, ki bodo finančne ukrepe podpirali.

Kronski svet je rajši sprejel demisijo finančnega ministra, kar bi značilo, da vlada še vedno odlašča z uvedbo ustavnega življenja. Na dvor je bil poklican baje tudi sin bivšega ministrskega predsednika, ki je obenem tudi predsednik Patriotične Unije. Vsebinska njegove misije ni poznana.

London, 23. avgusta. Reuter poroča iz Madrida: »El Debate« piše, da bo prišlo začetkom oktobra meseca do dalekosežnih sprememb v vladi. To je dobro, ali še boljše bi bilo, če bi se spremembe izvršile že v septembru. Mi pričakujemo resno, da se bo v bodoči vladi nahajal tudi zastopnik Kataloncev.

»El Sol« povdarja v ostrem članku, da je politična zmedenost povzročila sedanjo gospodarsko krizo. Časopis zahteva, da se naj cenzura takoj odstrani in da se naj parlament nemudoma skliče.

Predsednik vlade zapustil Bled

Audijence pri kralju

Bled, 23. avg. p. Danes ob 9 je bil minister dvora Jelčić pri predsedniku vlade nad pol ure. Predsednik vlade je ob 11 odšel v Suvobor. Tam se je mudil v maršalatu dvora, dokler je bil pri Nj. Vel. kralju v avdienci Karlo Kovačević.

Pri odhodu iz dvora je Karlo Kovačević izjavil časnikarjem, da je z današnjo avdienco navdušen. Nj. Vel. kralj je pokazal največji interes za življenje kmetijskega naroda in za njegove potrebe. To je tretja avdienca, s katere nosim globoke in neizbrisne utise, je izjavil g. Kovačević.

Za njim je bil sprejet v avdienco seljak Andrija Berić, župan Nove Gradiške. Njegova avdienca je trajala od pol 12 do 12. Po avdienci je izjavil prisotnim časnikarjem, ki so ga vprašali o avdienci, da se je kralj zanimal za razmere in da

ga je on o vsem natančno obvestil. Posebno se je kralj zanimal za razvoj mesta in okolice Nove Gradiške.

Ob 12 je bil sprejet od Nj. Vel. kralja v avdienco predsednik vlade. Ta avdienca je trajala zelo dolgo. Predsednik vlade je odšel iz Suvobora šele ob 2 popoldne.

Bled, 23. avg. p. Danes sta odpotovala z Bleda ministra dr. Sršić in dr. Šibenik v Belgrad. Predsednik vlade gen. Živković se je sprehajal z ministrom Uzunovićem. Z njim je bil bivši minister dr. Niko Zupanič. Razgovor je trajal nad eno uro.

Bled, 23. avg. AA. General ob 18.40 je odpotoval predsednik vlade general Živković z ministrom Uzunovićem v brzem vlaku nazaj v Belgrad, kamor prispe jutri zjutraj.

Nemčija se pripravlja na zasedanje DN

Načeli hoče predusmem manjšinsko vprašanje

Berlin, 23. avg. AA. Organ stranke centra »Germania« piše v daljšem članku o bližnjem zasedanju Društva narodov med drugim:

Londonska pomorska konferenca je ponovno načela vprašanje razorožitve. S tega stališča je bila prava grozota, da se neobhodno delo za razorožitev na podlagi rezultatov, doseženih na londonski pomorski razorožitveni konferenci odloži za polnih osem mesecev prav do konca leta. Italijanska vlada je že v svoji notli, v kateri je odgovorila na Briandov memorandum, pokazala na ta položaj. Ne moremo si misliti, da ne bi septembersko zasedanje minulo, ne da bi se skušalo rešiti vprašanje razorožitve. Nemška vlada, ki je jasno obrazložila svoje oddvojeno naziranje že s svojim rezerviranim stališčem do »rezultatov« dela pomorskega odbora za razorožitev, mora pri tej priliki porabiti vse svoje sile, da bo s svojim kreplim prizade-

vanjem vsaj topot kot svobodna stranka skušala uresničiti to, za kar leta 1918. zaradi kaosa tedanjega mednarodnega položaja ni imela nikakršne nade v uspeh. Nato »Germania« govori o nezadostnih uspehih inicijativ pok. Stresemanna v vprašanju narodnih manjšin ter ostro kritizira sterilnost nedavno objavljenega poročila tajništva Društva narodov zaradi njegovega načina tretiranja prošelj in peticij raznih narodnih manjšin. »Germania« vzporeja to zaposlavljanje manjšinskega vprašanja z obširnimi uradnimi publikacijami tajništva o gospodarskih anketah ter z ugovori formalnopravne narave in stavlja vprašanje, ali je tega zavestnega zanemarjanja važnega mednarodnega problema kriv samo omenjeni sekretariat ali pa tudi neka vlada. Ob sklepu članka omenja list glasove v francoskem tisku o dozdnevni izpremembi kurza nemške zunanje politike in pravi, da Nem-

čija ne teži po nikakih drugih novih ciljih, nego v skrajnem primeru samo za novimi metodami mednarodne politike; v pogledu tega vprašanja so vse nemške stranke, ki so sposobne vladati, popolnoma soglasne.

Odstop poljske vlade

Varšava, 23. avg. as. Vlada polkovnika Slaweka je danes popoldne nenadoma odstopila. Kakor poroča neki vladni list, je Slawek svojo demisijo utemeljil s tem, da hoče odslej svoje moči posvetiti vladnemu bloku. Domneva se, da bo njegov naslednik maršal Pilsudski. Vsekakor je gotovo, da se bo državni predsednik s primernim predlogom obrnil na Pilsudskega. Pričakovani komunik o odstopu vlade in o novo nastalem položaju dosedaj še ni izšel. Po piclih vesteh, ki so do sedaj prodrele v javnost, se pravi razlogi demisije ne morejo dognati.

Številne aretacije v Trstu

Belgrad, 23. avg. m. »Pravda« poroča iz Trsta: »Poslednje dni so se v Trstu izvršile zelo številne aretacije. Po dosedanjih poročilih je bilo doslej aretiranih nad 600 oseb, in sicer večinoma na ozemlju okoli Bistrice. Trije vojniki in poveljnik fašistične straže so izginili. Te aretacije so v zvezi z nedavnim atentatom, izvršenim na tajnika fašistične stranke Margojino in njegovo ženo. Veliko število je bilo aretiranih tudi v Istri. Policija v Trstu je odkrila aeroplan, poln protifašističnih letakov. Do sedaj se še ni moglo ugotoviti, odkod je ta aeroplan prišel. Zdi se, da iz Švice.«

Naša delegacija za Ženevo

Belgrad, 23. avg. z. Jugoslovanska delegacija za septembersko zasedanje Društva narodov z opolnomočenim ministrom Fotičem na čelu bo sprejeta od zunanjega ministra dr. Marinkoviča. Delegacija je pripravila ves potreben material za delo na tej konferenci.

Belgrad, 23. avg. z. Nj. V. kralj je podpisal zakon o javnih skladiščih, ki je izročen državni tiskarni, da se tiska v »Službenih novinah«.

kakor ga je naš kulturni referent ožigosel, smatra le kot separatizem — kot neslovansko mišljenje, ki je utemeljeno samo že v resnično negativnih momentih prošlosti, katere je na vsak način treba enkrat brez ostanka likvidirati.

LIUBLJANSKI VELESEJEM

31. avgusta - 15. septembra 1930

VELIKA GOSPODARSKA IN KULturna RAZSTAVA

Šumarstvo, lovstvo, lesna industrija in obrt
Stroji in orodje za obdelovanje lesa. - Prva drž. razstava lovskih psov 31. avgusta 1930.

Misijonska etnološka razstava.
Pohišto. - Higijenska razstava.
Industrijski in obrtni izdelki itd.

Ogromna razstava obsega 40.000 m² prostora. - 8. septembra 1930 nagradno tekmovanje slovenskih harmonikarjev.

Na železničnih polovnična vozina. - Legitimacija Din 30. - Uboje se pri bankah, biljetarnah tujko-prometnih ustanov, trgov, in strok. organizacijah ter vseh večjih postajnih blagajnah Dravske ban-

Radi bi sporazum pa ne vejo kako

Italija se mora sporazumeti s Francijo - a v nobenem slučaju proti Jugoslaviji

Rim, 23. avg. II. Tukaj je zbrnel veliko pozornost članek Pierre Brunona v »L'Illustration«, ki ga tiskajo krogi smatrajo kot najbolj objektivnega, kar jih je bilo doslej od francoske strani napisanih o italo-francoskem problemu. Pierre Brunon zaključuje nareč po vsebini in točnem pregledu vseh mednarodnih dogodkov od 26. aprila l. 1915 dalje, to je od datuma tako znanega londonskega pakta, da Italija v resnici ne more biti zadovoljna s svojim današnjim položajem, ki premočno odgovarja na obilježja, katere so ji dale v tistem paktu zapadne velesile.

Seveda pa italijanski krogi premočno goščujejo ope momente, ki si nastali radi tega, ker so po sklepi londonskega pakta nastale tako popolnoma nepredvidene politične spremembe, ki zahtevajo danes popolnoma novih vidikov, iz katerih bi se mogla Italija odškodovati primerno svojim žrtvam v vojni. Brunon posebno poudarja, da se je za vsa skopanja londonskega pakta obvezala, da bo vladala samo v severnem Jadranu, dočim je tiranski pakt podelil prevlado Italiji tudi v južnem Jadranu in to povzroča v nasprotju z ravnalsko pogodbo.

Gotovo je mogoče, pravi Brunon, da Francija, Italijo odškoduje s Truplom in da medli vprašanje italijanske nacionalitete, v Tunisu, toda vsa ostala vprašanja, ki jih je danes g. Minissolini postavil na dnevni red, ne zadevajo samo Francije, ampak predvsem tudi Anglijo in v gotovi meri tudi druge države.

Tako n. pr. je treba pomisliti, da ima Anglija v Orientu tri mandate, in da bi v slučaju, če bi se ti mandati na novo razdelili, bodisi v Afriki, bodisi v Aziji, imela Anglija še več besede nego Francija, kar pa je treba vedeti tudi o ostalih kolonialnih kompenzacijah in o gospodarskih problemih, ki so s tem povezani. Tudi brodomna pariteta med Francijo in Italijo je vprašanje, ki se brez Anglije ne more rešiti. Najbolj važno pa je, pravi Pierre Brunon, da se bo pri vsaki večji kolonialni spremembi, zlasti kar se tiče tako zvanih mandatov, oglašila odsej tudi Nemčija in to čisto v skladu s mirovnimi pogodbami.

Uvažajo vse te argumente pa mora, pravi Pierre Brunon, Italija upoštevati še nekaj: »V vsakem slučaju — in Italija ne sme v tem videti kakršnega neznanja napram sebi — je kapitalna točka, glede katere Francija ne more na noben način trgovati, njena alianca z Jugoslavijo«.

Izvajanja francoskega žurnalistu so v Italiji napravila globok vtis, tako da je lažsitično čenajajo, ki sicer vsa težava vprašanja rade obide s svojim jedrnatim sarkazmom, primorano bavati se s temi izvajanjmi resno in z največjim upoštevanjem. Zanimljivo pravi, da glede rešitve italijanskega problema Francija ni absolutno nič vezana na veliko Britanijo, ki je svoj dolg napram Italiji v večji meri kakor Francija izpolnila. Glavni dolžnik Italije je vsakokrat Francija, ki je l. 1915 italijanske pomoči najbolj potrebovala. Kar se tiče nemških preten-

zij, pravi italijanski tisk, da bi se Nemčija najbrž oglašala tudi v slučaju, če bi Italija velikodušno molčala.

Najbolj nas pa seveda zanima, kaj ima lastnično čenajajo odgovoriti na gotovitev mednarodne zveze Francije do Jugoslavije. Odgovorja tako-le:

»Mi mislimo, da Francija s svojim svojevrstnim amevanjem zveze izkazuje najslabšo neulgo Jugoslaviji, katero sili k vlogi francoskega žandarma v hrbtu Italije, ki je Srbiji že toliko dragoceni dokaz svojega prijateljstva izkazovala. Nihče ne zahteva, da bi se Francija odpovedala srbskemu prijateljstvu, moramo pa obžalovati, da se tega prijateljstva poslužuje na način, ki vzdržuje nevarno atmosfero nezaupanja med Rimom in Belgradom.«

Ne da bi se zaenkrat spuščali v polemiko s temi licemernimi trditvami, ki popolnoma pozabljajo na imperialistično odzivo lažizma proti naši državi in njeni poziciji na Balkanu, ugotavljamo ob tej priliki samo, da se v Italiji sprito njenega sedanjega notranje politično in gospodarsko zelo kritičnega položaja očitno javlja s dedalje večjo močjo tendenca po čimprejšnjem ugodnem sporazumu s Francijo. »Do sporazuma s Francijo mora priti«, je danes parola Italije, ki je še nedavno govorila v čisto drugem duhu in tonu.

Toda v nobenem slučaju brez Jugoslavije ni profi nje, je odločen odgovor naše zveze zveznice Francije.

Krvav volilni boj v Nemčiji

Vratislava, 23. avg. as. V gornji Sleziји je v volilnem boju v zadnjih dneh že večkrat prišlo do spopadov med komunisti in narodnimi socialisti ter meji policijo. Na volilnem shodu v Bunzlau-u, ki so ga priredili narodni socialisti, je zopet prišlo do pretepov, v katerih so padle prve smrtno žrtve. Na shodu so videli komunisti in policija je morala proti njim nastopiti z orožjem. Na ulici je prišlo do pravca biške, v kateri so bili trije komunisti ubiti, deset pa jih je bilo hudo ranjenih. Policija ni mogla razgnati komunistov niti z gumijevkami, niti z vodnimi curki, niti s streli, oddanimi v zrak. Komunisti so kljub temu napadali policijo. Med težko ranjenimi se nahaja tudi ena ženska. Tudi več policistov je bilo ranjenih.

Vojaška revolucija v Peru

New York, 23. avg. as. V državi Peru je izbruhnila vojaška revolucija v pristanišču Arquipa. Tamkajšnja vojaška posadka je pod vodstvom podpolkov. Sanchez Cerra ujela civilne in vojaške predstojnike. Povod za revolucijo je bila vest, da je vlada sklenila odpustiti več častnikov in zmanjšati mezdilo vojakom. Posadka v glavnem mestu Lini je obljubila predsedniku Leguija svojo lojalnost. Vladi je poslala v pristanišče Arquipa vojne ladje in vojaška letala, obenem pa se je pristanišče zapelo za ladje tujih narodnosti. Sirijo se govorice, da so se v južnih delih Peruja pridružila vstajem še druga mesta.

Proti brezposelnosti v Angliji

London, 23. avg. as. Neodvisna delavska stranka zahteva v manifestu, ki ga je poslala vladi, da končno odredi energične ukrepe za pobijanje brezposelnosti. Tako zahtevajo, da se uvede 40 urno delo na teden, da se ustanovijo uvožni kontrolni uradi, da se stabilizirajo cene potom velikega uvoza živil in strovin, da se dovolijo dolgoročni krediti za Rusijo in druge države itd.

Konec stavke

Pariz, 23. avg. as. Tudi v revirjih Roebaixa in Tourquoina se je našel kompromis, ki ga je že potrdil konzorcij tekstilnih tovarn, ter ga bodo v ponedeljek odobrili zastopniki stavkajočih delavcev. Kompromis je nekoliko slabši, kakor je bilo oni v Lilleu.

Dvojost kitajskih bojev

London, 23. avg. as. Po avtentičnih poročilih so nankinjske čete zopet zasedle Cangso, nakar je bilo v mestu usmrčenih 2000 do 3000 ujetih komunistov. V Nankingu so odkrili zaroto, ki je hotela pognati v zrak urade narodne vlade in glavni stan policije. 25 oseb je bilo aretiranih.

Evropski kongres

Pariz, 23. avg. AA. Francoska vlada je sklenila predlagati zainteresiranim državam, naj se v septembru v Zenevi vrši tudi Evropski kongres, ki bo razpravljal o organizaciji in režimu evropske federativne unije.

Neurje nad Bavarsko

München, 23. avg. as. V bavarskih gorah se zopet našle hude nevihte. Hudourniki so silno narasli in preplavili nižje ležeče kraje, tako posebno vasi Aschau, Westendorf in Frasdorf. Zeleniško prigo so hudourniki popolnoma izpodkopali v dolžini 200 m.

Eucharistični kongres v filmu

Zagreb, 23. avg. p. Snuči se je v kinu »Evropa Palace« vršilo predvajanje kolonijalnega filma, dolgega 200 m, o eucharističnem kongresu. To je prvi kolonijalni film, izdelan v naši državi. Izdelali sta ga tvrdki Metro Goldwin, podružnica v Zagrebu, in Stella film. Najprej se bo film predvajal v Zagrebu, nato pa po ostalih krajih Jugoslavije.

Cerkveni vestnik

Duhovne vaje za abituriente bodo v Domu duhovnih vaj v Ljubljani od 31. avgusta zvečer do 4. sept. zjutraj. Prosimo pravočasne prijavitve.

Volilna reforma v Nemčiji

Pordarjala se bo osebna sposobnost kandidata — Zahtevajo se osebni stiki med kandidatom in volilcem

München, 23. avgusta, pp. Na svojem volilnem polovanju skoti Monakovo je nemški notranji minister dr. Wirth sprejel novinarje, katerim je razložil najzanimivejše poteze novega volilnega zakonskega predloga, katerega bo predložila vlada v jeseni. Vas dopisnik je imel še posebej priliko, da je ministra Wirtha prosil, naj razloži mehanizem novega volilnega zakona. Minister Wirth se je izrazil, da doseženi način volitev ni nikdar dovolj, da bi politično mnenje ljudstva prišlo do pravega izraza. Vse se je vršilo v strankinih centrih, ki je diktatorstvo dajala svoja navodila podrejenim sekcijam v volilnih okrožjih. Slednja so morala brez ugovaranja kloniti. Tudi poslanec se je od zgoraj volilni vstili. Imenovala ga je stranka sama, volitev je imel samo možnost, da se je izrazil o strankinem programu, ne da bi bil imel pojma o osebi poslanca, ki ga bo zastopala.

Nov volilni zakon, je nadaljeval Wirth, bo omogočeno strankini centrali onemogočil. Stranke bodo imele samo pravico, da v volilnih okrajih

postavijo listo treh po imenu imenovanih kandidatov. Poslanski kandidat bo moral torej stopiti osebno v stik z vsami volilci svojega okraja, ki bodo od svoje strani lahko presojali osebne kvalifikacije ljudi, za katere bodo glasovali.

Na ta način bo težilše volilnega interesa prenošeno iz strankinih central na posamezne volilne okraje, kjer bo tudi odločitev padla. Pristaki stranke bodo videli, da se z njimi računa in stranka bo s tem le pridobila na solidnosti in trajnosti.

Minister Wirth je dalje razložil, da se bo Nemčija po njegovem načrtu razdelila na 162 volilnih okrajev, ki bodo volili vsak po tri poslance. Na enega poslanca bi potemtakem prišlo okrog 70.000 glasov. Glasovi strank, ki v volilnih krogih niso dobile poslance, se bodo potem v 12 deželnih zbirališčih sešeli in mandati potem po principu 1 poslanec za 70.000 glasov sorazmerno razdelili.

Va vprašanje, če je volilna reforma izključno program centram, je minister odgovoril, da odgovarja težnjam vseh strank in vseh plasti naroda.

Naloge agrar. konference v Varšavi

Velik pomen za našo državo

Varšava, 23. avg. AA. »Polski zbrojenj« piše povodom sedanje agrarne krize, ki je nastala zaradi protekcijskega v vsej Evropi, da je Poljska pravočasno razumela, da pomeni sedanji sistem tudi v bodoče samo vojno vseh proti vsem. Izkušnja, pridobljena pri poljsko-nemški carinski vojni, dovolj dokazuje, da more trajati agrarna carinska zaščita jako dolgo in da more ustvariti vse huše in huše splošne krize za poljedelstvo. Znano je, da sistem izvoznih premij ne more prav nič zmanjšati splošne krize. Posamezna država ne more zaustaviti splošnega gospodarskega oboroževanja, ker bi v tem primeru morala plačati vse stroške. Edina razumljiva in upravičena rešitev tega problema je dosegljiva z mednarodnimi dogovori. Agrarne konference v Varšavi mora stremeti po tem, da se izpremeni obupno stanje agrara v Evropi. Splošno znano je dejstvo, da kaže sklicanje te konference na to, da obstoji potreba po zaščiti poljedelstva, kakor tudi, da današnja sredstva za njeno zaščito niso zadostna. Splošna konferenca bi bila brez dvoma jalova. Zato je prav dobro, da se skušajo grupirati samo gotove države in sicer one, ki se

dopolnjujejo na agrarnem polju in ki so enako zainteresirane pri rešitvi vprašanja konkurence pri izvoru agrarnih izdelkov. List izraža nado, da bo poskus poljske vlade rodil zadovoljiv uspeh.

Belgrad, 23. avg. z. 25. avgusta prideta v Belgrad ministra dr. Šibenik in dr. Demetrović. 26. avgusta odputujeta z ostalimi članmi delegacije v Varšavo na konferenco agrarnih držav. Jugoslovanska delegacija bo na konferenci zavzela stališče molčala.

Belgrad, 23. avg. z. Med romunsko in jugoslovansko delegacijo je prišlo do popolnega sporazuma glede skupnega nastopa na agrarni konferenci v Varšavi. Ta sporazum obsega vsa vprašanja, ki se bodo tam obravnavala. Zanimivo je, da se more te konference udeležiti tudi Češkoslovaška kot agrarno industrijska država in kot članica Male antante. Osnovo tega sporazuma med Jugoslavijo in Romunijo tvorijo sinajski sklepi. Varšavska konferenca ima za nas velik pomen, ker se njen program popolnoma strinja z jugoslovansko-romunskim sporazumom. Posebej se naglašja, da je v našem ožjem interesu sodelovanje držav srednje in jugovzhodne Evrope in manj severno orientiranega agrarnega bloka.

Nad 30 let pod ledom in snegom

Kako so našli Andrejevo ekspedicijo

Kedanj, 23. avg. as. Truplo polarnega raziskovalca Andrejeja je našla norveška znanstvena ekspedicija za preiskovanje Severnega morja, ki jo je vodil dr. Horn. Truplo so našli 6. avgusta, ko je dr. Horn prišel na jugozapadno stran otoka Kvilya, ki leži med Spitzbergi in Franc Jožefovo deželo. V bližini otoka, 150 m daleč pod neko skalo so našli najprej razno kuhinjsko orodje, žoln s sauni, Andrejev dnevnik, streljivo, tri puške in aparat Primus. Knjige so se zgrahnile in jih niso mogli odpreti. Vse predmete in trupla so spravili na krov ladje »Brattvang«, ki bo prišla okoli 10. septembra v Tromsø. Otok Kvilyo pogosto obiskujejo ribiči. Da so kljub temu našli trupla šele sedaj, je pripisati okolnosti, da se letos na severu tedaj zelo topi. Še pred 14 dnevi je bilo na tem otoku neka lovska ekspedicija, ki pa ni našla nobenega sledu. Smatrali je, da so bila trupla in tabo-rišče leta in leta globoko pokopana pod snegom in

ledom in da so prišla na dan šele okoli 1. avgusta letos. Zato so trupla tudi tako dobro ohranjena. V bližini so našli še ogradbo severnega medveda, čigar meso je ekspedicija uhlavala še zadnje dni svojega življenja. Že l. 1898. je Sved Nathorst brezuspešno iskal na tem otoku sledove za Andrejejem. V zadnjem času je neka ekspedicija iskala tam tudi sledove po Amundsenu.

Stockholm, 23. avg. as. Tukaj se vrši kongres geodetov, znanstvenikov in polarnih raziskovalcev, ki so prve vesti o najdbi Andrejevega trupla sprejeli zelo skeptično. Izkušeni polarni raziskovalec Sverdrup ne veruje, da bi trupla mogla še sedaj ostati v dobrem stanju, in navaja, da se takoj pojavijo severne lisice, kakor hitro na severu pogine kakor živo bitje. Kar pa severnim lisicam ostane, zmrazne in potem res lahko ostane sveže za nedolgo časa. Trupla Andrejeja in njegovih tovarišev bo švedska vojna ladja prepežala v domovino.

Iskanje petroleja

Belgrad, 23. avg. z. Dela na Majevici za iskanje petroleja se nadaljujejo. Vse kaže, da se bo petrolej našel. Prve optimistične vesti, da so se v globini 131 m našle bogate rudne žile, ne odgovarjajo resnici. Delo se nadaljuje na raznih mestih in so se našle manjše količine petroleja. Vendar te množine ne zadostujejo, da bi se delo izplačalo. Računa se, da bo treba vrti še 340 m globoko, kjer se bo našel petrolej.

Split, 23. avg. p. Od 26. do 28. septembra bo v Splitu kongres jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov.

Kako in zakaj je prišlo do burnega konca na belgrajski učiteljski skupščini UJU?

(Intervju z g. Ivanom Dimnikom, urednikom »Učel. Tovariša«.)

Niti malo nismo pričakovali, da bo prišlo do kakih nespornostnih in burnih scen na belgrajski skupščini UJU. Splošno razpoloženje je bilo spoštljivo, prijazno in smo bili prav vsi mnenja, da se bo jubilejna skupščina končala v popolni harmoniji in bo manifestirala naše edinstvo. Niti pri delu v odsekih, v odboru za zaslavo pravil niti pri sestavi kandidatne liste ni prišlo do današnjih čen ni pripraven za take eksperimente.

V odboru za pravila se je sprejela solucija, naj bi stari odbor vodil posle, dokler ne bi bila potrjena nova pravila. Na skupščini pa naj bi se istočasno izvolili novi odbor na podlagi novih pravil, ki naj etopli v funkcijo šele tedaj, ko bi oblast potrdila novo sprejeta pravila. V splošnem je obstajalo razpoloženje, da naj bi se ne kontroliralo nobenega mišljenja in nobene liste, ter naj bi se ne odlašalo Pirovih zmag ne z ene ne z druge strani. To znači, naj bi ne bilo nobenih revolucionarnih potov, ampak evolucijskim, osobito kar se tiče razdelitve Zdrženja bodisi po bnovinskih teritorijah ali po dosedanjih poverjenstvih.

Na skupščinih so pa nastopile skupine, ki so bile proti popustljivosti in so poudarile strogo juridizno stališče, t. j. da se po novih pravilih ne sme preje voliti, dokler oblast ni potrdila jatih. To vprašanje se je že prej razmotrivalo v odboru za pravila, kjer sta zastopnika ljubljanskega in zagrebkega poverjenstva, ki sta že v odboru izmeda ta nasvet, potem popustila, ker so predvsem zastopniki belgrajskega poverjenstva in člani izvršnega odbora iz Belgrada poudarjali, da je pri njih dosedanja praksa dovolila takojšnje volitev po novih pravilih če tudi še niso potrjena.

Kot pogreško je smatrati gotovo tudi dejstvo, da se je na dopoldanskem zborovanju debatiralo samo o prvi točki predloga odbora za pravila, ki je zadevala samo razdelitev Zdrženja na banovinsko ali dosedanje razdelitev po poverjenstvih. O ostalih točkah predloga se pa ni debatiralo.

Te točke pa so vsebovale: 1. propore, 2. uređitev formiranja izvršnega odbora in 3. predlog glede prehodnih volitev nove uprave.

Te točke so se sprejele topolodne ne da bi se o njih razpravljalo. To je izvalo tudi popolnansko nerazpoloženje. Predvsem je torej to vprašanje razvnelo zastopnike belgrajskega poverjenstva in zastopnike ljubljanskega in zagrebkega poverjenstva, ker so delegatibelgrajskega poverjenstva za vsako ceno zahtevali volitev novega odbora po novih še ne odobrenih pravilih. Stališče ljubljanskega in zagrebkega poverjenstva so se po obrazloženju pridružili tudi zastopniki splitskega poverjenstva. Vsi so podali tozadevne oficijelne izjave.

Končno se je pojavila struja, ki je sestavila listo, misleč, da bodo nanno pristala vsa poverjenstva. Poseben odbor naj bi ventiliral in uredil to vprašanje in ga iznesel skupščini. Ad hoc sestavljeni odbor pa ni prišel kljub najboljši nameri do nikakvega pozitivnega zaključka. Tudi v skupščini — plenumu — ni prišlo do sporazuma, ker so zastopniki odbora začeli podajati izjave, ki so si bistveno nasprotovale. Razburjenje je naraslo, zaradi česar skupščina tudi ni bila več sposobna, da bi hladno in trezno rešila to vprašanje. Situacija se je tako poostila, osobito po neki izjavi predsednika g. Petrovića, ki se je skliceval na oblast, da je bil skoro edini izhod demisijsko celokupnega izvršnega odbora in volitev novega z nevtalnim osebam. Malo pred tem bi se dalo rešiti vprašanje še na ta način, da bi ostala stara uprava, ki je bila po pravilih izvoljena na lanskem kongresu v Zagrebu za dobo treh let in ji funkcijka doba še nikakor ni potekla.

Na ta predlog pa bi morali pristati predvsem člani belgrajskega poverjenstva. Ta uprava bi vodila posle do prihodnje skupščine, ko bi se izvršile volitve po novih pravilih na podlagi proporca, ki ga ni osporavalo v našelu nobeno poverjenstvo.

Medtem so pričeli nekateri delegati je odhajati s prvimi večernimi vlaki. Napravl se je še poslednji poizkus, da bi se zedinili na enotno listo in na volitve po starih pravilih, kar pa tudi ni uspelo. Delegati splitskega in sarajevskega poverjenstva so medtem zapustili dvorano, njim so sledili še delegati zagrebkega in ljubljanskega poverjenstva.

Zalibog so se volitve kljub tem dejstvom — izvršile. Izvoljena je bila lista, ki je razen belgrajskega poverjenstva niso odobrila ostala poverjenstva.

Smatramo, da ta okrnjena skupščina ni imela več potrebne kvoruma, predvsem pa ne morsne baze za izvršitev volitev.

Konkurence še danes niso razvidne, vendar se kljub temu lahko računa z raznimi možnostmi. Vsekakor je sedanja situacija v rokah razumaj članov poverjenstev. Ako bodo nova pravila odobrena v predloženi obliki, bo to dovedlo tudi do popolnoma nove situacije. Dobili bomo nekaj novih poverjenstev, ker se bodo ta formirala po banovinskih upravnih formacijah, kar omogočajo tudi nova pravila. V tem primeru mora priti tisk na nova pravila. V tem primeru mora priti tisk na nova pravila. V tem primeru mora priti tisk na nova pravila.

Vsekakor je pa smatrati sedanje krizo za nič moido, ki ne more imeti težjih posledic za temelje Zdrženja in jo premostimo z malo dobri volje in razumevanjem položaja lahko v kratkem času.

Novi odbor UJU

Belgrad, 23. avg. m. Novoevoljeni glavni odbor UJU se je danes dopoldne zbral na svojo sejo, na katero je od 37 članov prišlo samo 19. Sicer bi to zadostovalo, da bi se lahko izvršilo konstituiranje, vendar pa se to ni izvršilo. Bila je splošno sprejeta želja, da bi se konstituiranje izvršilo samo v sporazumu z zastopniki vseh sekcij Zdrženja jugoslovanskega učitelstva. Tudi današnji seji niso prisostvovali člani, ki pripadajo ljubljanski, zagrebški in splitski sekciji. Radi tega se je samo sklenilo, da začasno vodi posle Zdrženja dosedanj podpredsednik Vujanac.

Vujanac je izjavil, da sprejema to mesto, da pa bo vodil posle samo do 24. septembra. Do takrat želi, da se uredijo vse odprta vprašanja. Izvolil se je poseben odbor, ki se bo pogajal z zastopniki posameznih poverjenstev.

Dunajska vremenska napoved: Soparno vreme. Vojarski neviht.

Veliko delo za kočevsko delavstvo

Delauska kuhinja bo otvorena v ponedeljek — Pričetek boja proti bedi

Kočevje, 23. avgusta.

Kočevje, dasi malo podeželsko mesto, se je v prvih povojnih letih kakor tudi naslednja leta razvilo v docela industrijsko mesto. Kdor dospe danes v Kočevje, bo že ob kolodvoru zagledal mogočno stavbo tovarne za suhno in ne daleč od nje veliko moderno tovarno pletenin. Poleg teh dveh tovarov so v mestu še tri velike parne žage, do čim je premogokop trboveljske premogokopne družbe pomaknjen malo iz mesta.

Vsa ta industrija je naravno zaposlila veliko stotin delavstva, ki ga ima danes mesto precej čez tisoč. Mesto samo se je veselilo tega razvoja, ko bi mubilo pri tem dočakalo trpka presenečenja. Vseled novih prebivalcev je namreč nastalo veliko pomanjkanje stanovanj, ker ni nihče izmed podjetnikov razen TPD preskrbel delavstvu primernih stanovanj. Poleg tega so nizke mezd, ki jih prejemale delavci, zaposleni pri vseh teh podjetjih, zelo slabo vplivale na razvoj trgovine in tudi obrti v mestu.

Med delavstvom v Kočevju je nastala baš radi sramotno nizkega zasluzka prava beda in pomanjkanje, kar je doseglo letos svoj višek, ko je nesrečna rudarska kriza spravila nad tri sto rudarskih družin v najhujše siromaštvo, ki je zvezano z gladovanjem.

Treba je bilo nujne in hitre pomoči. Dočim imajo drugod kraji v tem oziru veliko sredstev, s katerimi se beda delavstva lahko vsaj omili, je bilo kočevsko delavstvo ves čas navezano le samo nase. Šele v zadnjem času ustanovljena Vincencijeva konferenca je začela s skromnimi sredstvi blažiti vsesplošno pomanjkanje.

Nekako pred pol leta je ustanovil bivši narodni poslanec dolnjevaški župnik gosp. Karel Škulj pod okriljem živinorejske zadruge v Dolenji vasi v Kočevju prvo in doslej edino mlekarno. Mi smo ob tej priliki v našem listu ustanovitve te prepotrebne ustanove omenili in opozorili

povrhu še na druge velikanske potrebe, ki čakajo delavce za rešitev delavske bede med kočevskim delavstvom.

Mlekarne, ki je najela in adaptirala svoje prostore v Gnadendorfu, nasproti gostilne gosp. Dorniga, je iz početnih težkoč počasi procvitala in sedaj proda na mesec že preko štiri tisoč litrov mleka in veliko množino vseh mlečnih izdelkov. Poleg mlekarne vzdržuje gosp. Škulj tu še brezalkoholno gostilno, ki tudi dobro uspeva.

Na podlagi teh skromnih uspehov je začel neumorno dolenjevaški župnik misliti na ustanovitev delavske ljudske kuhinje. Ideja je bila izvrstna, toliko težje jo je bilo v kočevskih razmerah realizirati. Gospod Škulj se ni ustrašil niti tega. Po vseobčih posvetovanjih z bansko upravo in z delavsko zbornico se je odločil, da se otvori čimprej ljudska kuhinja, katero bi zaenkrat vodila še vedno živinorejska zadruga v Dolenji vasi.

Dan otvoritve ljudske kuhinje je določil na ponedeljek 23. avgusta. Ta datum bo za kočevsko delavstvo zgodovinski, saj mu odslej omogočeno po zelo nizki ceni prehranjevati se. Prostor, kjer bo kuhinja, je zlasti za delavstvo nad vse primeren, ker je v neposredni bližini obeh tovarov in dveh parnih žag.

V razgovoru z iniciatorjem te kuhinje gosp. K. Škuljem smo doznali, da bi se dalo še letos poleg te delavske ljudske kuhinje napraviti tudi dijaška kuhinja. Uresničenje te ideje bo pomnilo omogočitev studiranja velikemu številu kmetijskih otrok, s čimer bi se zopet povečalo število dijakov iz kmetijskih slojev, ki je dosedaj po vseh slovenskih srednjih šolah rapidno padalo.

Kočevsko delavstvo bo g. Škulju, ki dela in gradi iz lastne požrtvovalnosti, za njegovo plemenito delo gotovo hvaležno. Mi pa želimo in prosimo gosp. svetnika, da bi zamagel uresničiti v najkrajšem času še vse velike načrte, ki jih ima, da reši kočevsko delavstvo pred počasnim umiranjem.

B. V.

Misijonsko etnološka razstava

Javnost je bila na to razstavo že opozorjena. Prirejena bo ob priliki mednarodnega akademskega misijonskega kongresa na vselejmu, in sicer v paviljonu »K«. Kongres se prične šele 6. septembra, toda razstava se otvori istočasno z otvoritvijo vselejma samega dne 1. septembra.

Razstava bo dvodelna.

Prvi del bo obsegal razne etnološke zanimivosti iz misijonskih dežel, darove misijonarjev, zbirke muzejev in privatnikov. Orožje, posode, nakitje, veznine, idoli in maliki, pohištvo, noše iz Kitajske, Japonske, Indije, Afrike, Oceanije

Drugi del razstave pa bo prepričevalna slika slovenske ljubezni in naklonjenosti do misijonstva samega in do svojih sinov-misijonarjev. Razstavljena bodo namreč darila našega širšega naroda, cerkveni parametri, cerkveno perilo, svečniki, perilo za misijonarje, mašne knjige, rutice, zvončki, kadilnice itd. Zupni uradi, Marijine družbe in tudi privatniki so dokaj pripomogli, da bo tudi drugi del razstave zanimiv in glasen pomnik slovenske nesebičnosti. Narod se zaveda, da se mora svojim sinovom oddolžiti in če treba tudi javno pokazati, da ni pozabil nanje, čeprav ga ločijo od njih morja, pušče, indijske džungle...

Je pa le še nekaj dni do razstave. Dosti stvari bi bilo še treba, da bo razstava v celoti ustrezala svojem namenu. Stavimo še, kar le moremo. Zrtvujemo, kar kdo še more. Dobrodošel je vsak dar v blagu ali v denarju. Dobrodošli so stari mašni plašči, kelihi, dali bi jih v popravilo sami. Nekaj paramentov smo že pred tem dali izgotoviti, uverjeni pač, da se še oglašijo dobrotniki, ki bodo radi nekaj prispevali za misijonarje. Darovi se bodo poslali našim misijonarjem na Kitajskem: Mlakarju, Kerecu, Turku, sestri Pirc itd.; v Indijo: Mesariču, Vizjaku, Podražju itd.; v Afriko: Kohennu, Kolencu, Musarju, sestri Maher itd.

Pozdravimo naše rojake izletnike iz Francije da v teh zadnjih dneh pred razstavo mislijo na to, kaj vse pretrpe misijonarji in česa vsega rabijo. Vse žrtve, storjene za misijonarje, ki delujejo iz ljubezni do večne Ljubezni, bo večna Ljubezen — Bog bogato poplačal.

Vsa darila v blagu ali v denarju pošljite na sekretariat VII. Ciam, Ljubljana, Semeniška ul. 2. Takoj po razstavi se vsa darila razpošljejo na misijonske postaje.

OUZD in lekarnarji

V Vašem listu od dne 21. avgusta t. l. ste priobčili članek »Ljubljanski OUZD in lekarnarji«. V točki 2 tega članka polemizira odbor »Saveza apotekarskih saradnikov u kraljevini Jugoslaviji, sekcija Ljubljana«, proti dejstvu, da so se vršila presojanja posameznih spornih slučajev na podlagi mnenja, katerega je oddal predstojnik kemičnega instituta ljubljanske univerze, češ, da po veljavnem apotekarskem zakonu ta za taka vprašanja ni kompetenten. Na to vprašanje nimam povoda odgovarjati, ker je čisto juridično-formalnega značaja, in ker končno presoja uradujoč sodnik, jeli odgovarja zaslusani izvedenec zakonitim zahtevam ali ne.

Iz ostalega članka bi pa čitatelj Vašega lista lahko prišel do naziranja, da so v predstojnem sporu izvršene analize bile take, da je njihova izvršitev in njihova presoja mogoča le v okviru posebnih farmakoloških ali farmakognostičnih laboratorijev.

Da se javnost tu ne moti in vznemirja po nepotrebnem, konstatiram, da je šlo v sporih med OUZD in nekaterimi lekarnarji izključno za preiskave, kojih rešitev je brezpogojno mogoča z vso nepobitno gotovostjo v našem institutu. Saj je glavni znak dobrega in zdravega znanstvenega zavoda rezerva in skromnost, ki štiti vsakega sodelujočega člana pred površnostjo in lahkomišelnostjo. In tako vzdržujemo rezultat vsake tudi v sedanjem sporu izvršene analize in vsako v posameznih mnenjih oddano misel ne le proti kritiki kateregakoli »strokovnjaka« naše države, temveč tudi proti kritiki kateregakoli »strokovnjaka« na vsem svetu.

M. Samec.

Nežno kožo Vašega miljenčka

najbolje negujete in štite, če uporabljate za dnevno kopanje edino lahko milo za otroke Paracelsus. To milo pleva na vodi, a je narejeno iz najboljšega materijala, ter je povsem nevtralnno (blago). Zahtevajte v lekarnah, drogerijah in parfumerijah le milo Paracelsus in odklanjajte druge produkte.

Češka koč pod Grintovcem

1900—1930

Slovenski narod si je zasadil leta 1893. v »Slovenskem planinskem društvu« drevesce, ki je danes mogočno drevo s svojimi košatimi vejami.

Češki planinci pa so vcepili v »Slovenskem planinskem društvu«, tej krepki slovanski lipi, še eno vejo — češko podružnico. Ni bilo dolgo, že je tudi ta veja rodila sad, prelepo češko koč pod Grintovcem (1543 m). Ne bomo popisovali koč, ker vsakdo ve, kaj pomeni planinska postojanka za društvo in za turistiko. Tu bodi le orisano ono pomembno slavje, ki se je vršilo dne 26. julija 1900 ob otvoritvi in blagoslovljenju koč.

V podnožju prijazno Jezersko, nad njim pa severna stran in skalnate stene Kočne in Grintovca, Dolgega grebena. Skute, Mrzle gore in Babe; samih veliknov. Taka je panorama, ki se ti odpira, predno dospješ do Češke koč. — To koč je postavila tedanja češka podružnica v višini 1600 m, 700 m više nad Jezerskim (906 m). Izpeljala, ozir. uredila je do tja tudi pota, vodeča čez Štulerjevo planino, pod skalnatimi stenami v višine, kjer najdeš še večni sneg. Se predno prestopiš prag koč ti je prekoračiti snežišče, katerih je med stenami severnega Grintovskega pogorja prav mnogo.

Tu je bilo zbranih do 200 planincev, med njimi do 70 Čehov. Ob pol 11, ko je dospel pokojni gosp. župnik Aljaž, je načelnik češke podružnice g. univ. prof. dr. Karel Chodounski s prisrčnimi besedami pozdravil vse, ki so prišli k pomenljivi slavnosti. Zahvalil se je pred vsem gosp. župniku Aljažu ter ga naprosil, da z navzočimi gg.: praškim župnikom Sittlerjem, Hrabom in Fr. Meškom opravijo blagoslovljenje češke koč. Dalje je pozdravil zastopnika Ljubljane, župana Hribarja, zastopnika Prage g. dr. Jerabka, dež. poslanca g. Murija, g. Makeka kot zastopnika jezerske občine, Osrednji odbor Slov. plan. društva in zastopnike podružnic: pok. g. Kocbeka (savinjske), gg. Koširja in Kosa (kamniške), g. Majdiča (kranjske), gosp. Robleka (radovljske), gosp. dr. Trillerja

1500 rudarjev roma na Brezje

Ljubljana, 23. avgusta.

Danes so pohiteli iz revirjev, kjer noč in dan kopljejo premog, kjer imajo ljudje roke žuljave in srca polna gorja, kjer je vse življenje en sam trd delavnik, bogat bede, trpljenja in neprestane skrbi za obstanek. Odšli so k Mariji Pomočnici na Brezje, ki je dala tolažbe že tolikim, šli so z vero, da bodo njene tolažbe deležni tudi oni, ki je najbolj potrebujejo. Trdo je delo rudarja, trde, odrezane so njegove besede in kratke so njegove molitve, a tem bolj iskrene. Bog pa ne gleda na obliko in dolžino molitve, temveč na čisto misel, ki je izražena v njej. Ko bodo rudarji in njihovi svoji prosili Mater božjo na Brezjah in na Bledu priprošnje pri Bogu, bodo morda to storili z okornimi besedami, toda z vedro vero in zavestjo, da bodo njihove prošnje uslišane, da jim Bog podeli tolažbe in volje v vseh njihovih bojih, ki jih bodo morali še v življenju bojevati zase, za svoje družine, za njih kruh in za boljše življenje.

Radostno je bilo to romanje iz revirjev na Brezje. Razjasnili so se naenkrat obrabi teh trpečih ljudi, v veselju potujejo iz svojih mračnih krajev na Gorenjsko, kjer kraljuje na Brezjah Tolažnica vseh žalostnih. Rudarska dekleta imajo polna naročja cvetja, vagoni so okrašeni, rudarji imajo s seboj stare, častiljive zastave s svojimi patroni — velik praznik pomenja za teh 1500 delavskih ljudi in za vse naše rudarske kraje to romanje.

Prvi vlak z romarji iz Hrastnika in Zagorja je prišel ob pol 2 v Ljubljano. Imel je 22 vagonov, vseh polnih rudarjev in njihovih svocev. Med romarji jih je bilo 630 iz Hrastnika in 200 iz Zagorja. Te romarje vodita duhovnika gg. Pavlič in

Roparjem utekel na hoesu

Murska Sobota, 22. avgusta.

Za las je manjkalo, da gostilničar Zrinski iz Mošane ni postal žrtve drznega napada.

Omenjeni se je mudil v Ljutomeru, kjer je nakupoval vino. Proti večeru je bil z opravi gotov in se je v vlakom peljal proti Murski Soboti. Od Muske Sobote je nadaljeval pot s kolesom. Vse je šlo v redu, dokler ni prišel do Vaneče. Pred Vanečo pa se je pripetil slučaj, ki ga je napolnil z grozo. Pot ga je vodil skozi šumo. Ko se je bližal nekemu mostu, je prižvižgal iz šume proti njemu kol. K sreči ga ni zadel. Se preden se je oddahnil, so prihrumeli iz iste smeri neke osebe in so tekla naravnost proti njemu. Zrinskega je prevzela groza. Ko se je zavedel, v kako veliki nevarnosti je, je napol vse sile in je pognal kolo kakor je najbolje mogel. To ga je rešilo. Napadalec so nekaj časa sicer tekli za njim, toda dohiteti ga niso mogli.

Zrinski je sedaj že drugič imel opravka z razbojniki. Leta 1916. so ga ravno na istem mestu napadle tri neznane osebe in so mu vzele 800 K.

Nesrečna smrt v gozdu

Svetina pri Celju.

Dne 10. avgusta so našli v Liplovem gozdu na Svetini, nižje pod posestnikom Francetom Jurkošek, truplo ponesrečenega Antona Bukošek, p. d. Švigelovega Tomaža, sodarja in posestnika v Gl. žuti. Ko se je v soboto, dne 9. avgusta zvečer vračal iz Svetine proti domu, ga je gotovo napadla

(soške) in g. Al. Knafelja (ziljske). Izročajoč koč promet je naglašal, da ima v njo pristop vsakdo, kajti strast utihne v gorah, vendar pa ne zabimo, da smo v naših gorah gospodarji mi Slovani. Češka koč bodi znamenje nerazdružne zveze češkega in slovenskega naroda, kajti z vami živimo, med vami se čutimo kakor doma, je vzklilni govornik in pripomnil, da naj sprjuje vsedkar koč, da je iskati slovansko zvezo le v delu, le v stvarnem delovanju.

Med drugimi odličnimi govorniki (dr. Jera-bek, prof. Fr. Orožen, P. Hraha, Meško, dr. Foerster, Roblek, L. Mareš), je ljubljanski župan g. Ivan Hribar naglašal, da nam kliče češka koč v spomin, kaj smo dolžni svoji slovenski domovini. Poudarjal je narodno-gospodarski, pa tudi veliki narodnostni pomen, ki ga ima koč. Narodnostnega pomena za Slovence je koč tembolj, ker je prva na koroških tleh in ker nam bo klcala v spomin češko-slovensko pobratimstvo.

Končno je odposlanec Prage g. dr. Jera-bek zaklical češki koč v pozdrav, naj bode znak sreče, ki jo hoče prinašati češki narod slovenskemu narodu vzklika iz koč njegovih pradedov in očetov sreča in današnja velikost.

Nato so pevec zapeli »Kje dom je moj, in razlagala se je, prekinjena po mogočnih strelah, odmevajohi kakor grom od skalnatih sten naokrog, marsikatera narodna pesem.

In danes nas društvo zopet vabi in kliče tja na gore, da zremo z višine na svojo lepo domovino, kliče nas na višave, da se nam razširi razgled, da zadobi duša naša vzlet in da se oprostim nezdravega, škodljivega tesnoprja.

Slovensko ljudstvo hodi že od nekdaj rado na vrhe; le glejmo tja, kjer se belijo na nešteti višinah cerkvice, h katerim potuje naše verno ljudstvo in za njim turist, kadar se hoče odpočiti po vsakdanjem delu. Opravičen je nazor, da je iskati v tem okoliščino, ki vzdržuje naš narod v zdravi kreposti, duševni in telesni.

Kvišku srca!

Zalar, oba, ki sta že svojčas vodila prekmurske Slovence na Bled in na Brezje. Rudarji imajo s seboj svojo staro zastavo, enako tudi steklarji. Med romarji je nekaj žensk, sorodnic rudarjev, ki so oblečene v hrvatske narodne noše iz okolice Siska, od koder so te romarice doma. Z zastavama je tudi nekaj rudarjev, oblečenih v lepe rudarske kroje. Na kolodvoru so hrastniške in zagorske romarje pozdravili člani tukajšnjih Krekovič družin. V imenu centrale Krekovič družin je romarje pozdravil g. Langus, ki je poudaril, da med rudarji kljub bedi ni zamrla vera in je pozval romarje, naj prosijo Marijo Pomočnico, da jim pomaga, spoznati pravičen način borbe za delavske pravice. Zahvalil se mu je v imenu romarjev g. Zalar, ki je poudaril, da je prvič sedaj, da romajo rudarji k Mariji na Brezje in s tem dokazujejo, da so ostali verni. Pevski zbor romarjev je zelo lepo zapel primerno narodno pesem. Krekovci so romarjem nato razdelili več številk »Ognja«. Med živahnim pozdravljanjem je vlak nato nadaljeval vožnjo na Gorenjsko.

Pol ure za njim je prišel vlak iz Trbovelj. Z njim je bilo 711 romarjev. Med njimi tudi mariborski pomožni škof g. dr. Tomažič. Romarje vodita trboveljski župnik g. Janko Gašparič in kaplan g. Zmave. Tudi trboveljski rudarji so imeli s seboj svoj prapor, trije praporščaki pa so bili oblečeni v rudarske kroje. Prav tako, kakor s hrastniškimi in zagorskimi romarji, se je tudi s temi občinstvo prav živahno pozdravljalo in jim želelo srečno božjo pot.

Romarji prenoče na Brezjah, jutri zborujejo tam, popoldne pa odidejo na Bled, od koder se zvečer vrnejo v svoje kraje.

božjast, kateri je bil podvržen; padel je tako močno na glavo, da si je na ostrem kamnu prebil črepanjo; tudi je imel usta polna prsti in se je najbrž zadušil; v samotnem gozdu je bil brez vsake pomoči. Umrlj Bukošek je bil še čvrst mož, star 49 let. V mlajših letih je bil priden in priljubljen sodar, a se je vdal nesrečni pijaci, ki mu je nakopala božjast, in sicer tako hudo, da ga je napadla v zadnjem času po 5- do 8 krat na dan. Končno ga je nasilna smrt rešila žalostnega življenja.

Ubogo slovensko ljudstvo, kdaj boš spoznalo svojega največjega sovražnika, alkohol, in mu napovedalo odločni in neizprosni boj?

Nezgodna kolesarja

Jesenice, 22. avgusta.

Na desnem bregu Save v Kurji vasi polagajo cevi za vodovod. Zato kopljejo seveda jarko, v katero pa človek lahko pade, če ni previden, posebno če, ako se vozi s kolesom. Tovarniški sedlar Franc Vavpotič se je jutraj ob pol 6 peljal s kolesom na delo v tovarno. Čez jarek v Kurji vasi je bila položena ne preširoka deska, po kateri je sicer že večkrat srečno prepeljal, v četrtek zjutraj pa se sreča ni bila mila. Padel je s kolesom vred v jamo ravno na ventil, ki je na onem mestu molel kvišku. Vavpotič se je močno potolkel na glavi ter, si zlomil roko, drugo pa tudi zelo poškodoval. Prepeljali so v tovarniško bolnišnico.

— PECE —

odstrani tako v brez sledu »Creme Orizol« oblija se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Zato ga »Cosmochemia, Zagreb, Smičklovova 23. Telefon 19-9»

Profanacija slovenske žene

Iz mnogih, smrtnih ran krvavi naš kričavi in modernizirani dvajseti vek. Ena največjih naj- očitnejših, najgloblje odprtih rak-ran sodobnosti je prostitucija. Točiko člankov je bilo že napisanih proti nji, toliko knjig in brošur. Dan na dan se na tolikih krajih razpravlja in govori o tej beli kugi našega vzvišenega časa. Državna oblast je za- četkom letošnjega leta strogo nastopila proti tej, kužni razvadi. V območju, ki spada pod mesto Belgrad, je zaprla vse preje dovoljene javne hiše. Zemun in Pančevo sta izgubila ono privlačnost, ki sta jo pred tem imela pri posameznikih, ki je pa rapidno prehajala tudi v širše mase, posebej med delavstvo, dijaštvo in sloh vse materijelno šib- keje stoječe stanove. Ta razoroževalna akcija v rokah javne oblasti bo, kolikor mi je doslej znano, zavzela še širši razmah in z novim letom bodo postavnim potom prepovedane te jame razvrate in javnega pohujšanja tudi v nekaterih drugih me- stih države. Država je z ukinitvijo profesionalnega vlačugarstva, ki je bilo doslej tudi javno dovolje- no in tolerirano, napravila zelo ugodno in vse pohvale vredno gesto.

Niti zdaleč ne mislim strokovno razpravljati o tem kožljivem problemu. Za to nisem ne zmogel, ne poklican. To naj napravijo zdravniki, ki jim je to posej in dolžnost.

Danes bi rad samo opozoril na eno stvar, ki se bolj tiče moje stroke, ki globoko posega tudi na kulturno-književno polje: ali je namreč lepa književnost po svojem programu, ki mora biti umetniški in zato čist in moralen, upravičena in poklicana, da v svojem vzvišenem poslanstvu ku- nagote in javne propalosti goji in razširja in v de- setstisoč primerov meče med naivno in po svetovni vojni še tako moralno omajano ljudstvo? Ali mora res pisatelj, ki se obenem smatra za umetnika, ugajati nagonom one najnižje stoječe množice in ji morda proti svojem prepričanju dajati »lepo- slovne« hrane kot si jo ta razbrzdana druhal hoče in želi? In vsak dan več in bolj mastne.

To je problem, ki zahteva moške, odkrite be- sede. Ker če padejo še oni, ki bi morali biti in ki v pretežnem številu tudi so narodni vzgojitelji, vodniki posebej mladih duš, vidci bodočnosti in ka- zavci poti naprej, kaj bo potem? Kdo naj nas še reši? Ali oni narodni kleni in zdravi kmečki in patrijarhalni duh, ki se dan za dnem bolj iz- gublja? Ali bo ostala samo še cerkev, ki je danes na tolikih mestih sovražena in ne more vplivati kot bi hotela? Ali starši, ki jim vse mogoče ble- stebe vabe mesta in lahkega življenja čedalje bolj trgajo dobre otroke iz domačih gnezd, ki so pre- napolnjena in ne morejo dati vsem kruha?

Plaz se je utrgal, ogromen in preteč. Ra- pidno zasipa vse, kar je še zdravega, pravega živ- ljenja in napredka zmožnega v narodu. Hčere in sinovi tonejo. Tonejo ne samo narodno po Zupan- čičevi besedi, tonejo še bolj in globlje in zato usodnejše v duhovnem, moralnem pogledu. Tu ima država s svojo neomejeno močjo široko polje hva- ležnega udejstvovanja. Zato mora danes, ko je čut subjektivizma tako zelo razvit, od vsak misli le zase in po svoje in se težko dá od drugod vpli- vati, upravlja ona s svojo veliko avtoriteto, ki prisili, ako noče, poseči z vso energijo vmes.

Za vse, kar sem zgoraj napisal, sem bil ne- prijetno izzvan po kratkem feljtonu z naslovom »Zlikovec«, ki ga je belgrajska »Politika« objavila v svoji številki z dne 17. t. m. in ki ga je podpisal eden boljših srbskih književnikov in diplomatski uradnik obenem, g. Stojan V. Zivadinović.

Pisatelj v tako žalostno črni, pogrebni luči slika belgrajski zasebni in javni razvrat, da, člo-

veka spreleti, ko bere. Do tu vse prav in pošteno. Vprašam pa: ali je pravilno, da se v lahkem felj- tonskem stilu in na tako naiven način razpravlja o tako bolečih vprašanjih? Če je avtor čutil po- trebo, da nam opozarjujoče naslika vse to, bi bil moral izbrati drugo obliko. Sploh se mi pa čudno zdi, da je mogel Srb uia napol humorističen način razkriti goloto in nizkost istorodnega miljeja. Ne trdim, da to ni prava luč Belgrada. Prava je in za odkritost smo mu hvaležni. Obenem pa ostro čutim da je ta feljtončič napisan samo v zabavo, v odpočitek in kot duševna hrana onih najnižjih plasti, ki v tem samo uživajo. In s tem korakom je g. Zivadinović na književnem renomeju vsaj v mojih očeh mnogo izgubil.

Vsebinskega ogrodka podlistka ne bom po- navljal, ker je do kraja neestetsko. Pač pa bom podal v izvirniku pasus, ki me je najbolj zabol. Premislite ga! Dva moža z odraščajočimi otroki se razgovarjata o njihovi puberteti in njenih ne- varnostih. Eden se izrazi, da je zelo lahko rešil problem in takole preskrbel za sina:

»Seo sam na voz i otišao u Slovenačku. Na- šao sam tamo mladu zdravu devojku i doveo je za služavku. Usput sam joj objasnio šta od nje tražim itd.« Navajal bi še, pa je preostudno. Torej oče gre v Slovenijo, da odraščajočemu sinu pre- skrbi metreso in ljubavnico! Tako ogabne stvari že zdavnaj nisem bral.

Torej, Slovenke naj bi bile ono sredstvo za sinove dekadentne buržuazije v prestolici? Slove- nija naj bi bila liferant tovrstne robe za te izgub- ljence? Žalostno! Trikrat žalostno!

In nekaj vrstic kasneje berem: »Jednog dana pročitam u novinama da se služavka gospodina Mitrovića, sa stanom u toj i toj ulici, otrovala so- dom i prenela u bolnicu da tamo umre.«

G. Zivadinović! To je profanacija slovenskega dekleta, slovenske žene, ako se usoda ene ali dru- ge tako tipizira. To je delikt, ki ga še noben slo- venski književnik do danes ni zakrivil nad srbsko ženo, ki nam je vzvišena kot tip v svoji čisti lju- bezni. Kaj takega naši največji narodni sovražniki niso napisali o nas.

Da končam! Res je, da se je mnogo naših deklet, ki so še nedorasla in naivna romala za kruhom na jug, izgubilo. Stokrat bolj res pa je, da večji del odgovornosti za te padce nosijo možki, ki so jih uničili. Izjavljam, da je v južnih delih naše države prostitucija daleč bolj razvita ko pri nas v Sloveniji. In zato je logično, da je pohujša- nje prišlo z one strani. Krivica naših padlih deklet je samo v tem, ker so prezaupljiva, predkrita. To je njihova sicer najlepša, a obenem najpogubnejša lastnost. Dovolj sem povedal.

Dokler bodo časopisi prinašali tako puhle stvari in direktno vabo za že tako moralno nizko stoječe narodne mase, ne bo bolje. Sanacija je krvavo potrebna. In to sanacija od zgoraj, ki je danes najbolj učinkovita.

To sem napisal ne kot moralno pridigo, am- pak za memento!

Belgrad, 22. avgusta 1930.

Tone Potokar.

Dr. Josip Prodan

bivši zdravnik zdravilišča Golnik in splošne bolnice v Ljubljani — otvori

privatno prakso 25. t. m.

Ordinira od 10 do 12 in od 1/3 do 1/5 Tavčarjeva ulica 4

Ljubljana

Tujski promet v Ljubljani

Ljubljana, 23. avgusta.

Pred časom smo poročali številke, ki navajajo, koliko Ljubljančanov je zahtevalo potne liste v ino- zemstvo in število vseh tujcev, ki so dali svoje potne liste vidirati na policiji. Sedaj pa imamo na razpolago natančno statistiko tujškega prometa v Ljubljani od 1. 1921. pa do konca 1. 1929. Ta stati- stika je sestavljena na podlagi tujskih prijav v ho- telih. Tako je razvidno iz te statistike, da je 1. 1921. obiskalo Ljubljano 75.536 tujcev, 1. 1922. 57.760, 1. 1923. 53.246, 1. 1924. 49.745, 1. 1925. 50.388, 1. 1926. 51.924, 1. 1927. 48.790, 1. 1928. 51.870, 1. 1929. 55.770. Skupno je torej v zadnjih devetih letih obiskalo Ljubljano 495.029 tujcev. Vidimo torej, da je bil tujski promet prva leta po vojni izredno živahen, čemur so pač vzrok razne prireditve in pa zlasti poceni življenje, ki je bilo tedaj v Ljubljani. Od 1. 1923. dalje pa tujski promet zopet počasi, pa vendar stalno raste. Največ tujcev, skoro polovico, pride iz ostale Slovenije, zatem iz Zagreba, iz Av- strije, iz Italije, iz Nemčije, iz ostale Hrvatske, iz Belgrada, iz Bosne, iz Dalmacije, Češkoslovaške in iz Vojvodine. Iz vseh drugih pokrajin in držav pa pride vedno v Ljubljano najmanj 1000 tujcev letno. Prva leta je prihajalo zelo veliko tujcev iz Italije, tako 1. 1921. 11.066, od tedaj pa je promet iz Italije čim dalje bolj padal in je dosegel lani najnižjo točko, namreč 2900 tujcev. Počasi se dviga tujski promet iz Avstrije, sorazmerno pa zelo hitro iz Nem- čije, medtem ko je promet iz Češkoslovaške pri- bližno enak vsako leto.

Težak karambol avtomobila s kolesarjem

Danes popoldne okoli dveh se je pripetila na Tržaški cesti poleg hiše št. 73 težka nesreča, ki bo morda zahtevala mlado življenje. Težak tovorni avtomobil s priklopnim vozom, last Savbne družbe, je vozil tedaj v smeri proti Ljubljani. Šofiral ga je Zgonc Karol iz Glinca, nahajala pa sta se na avto- mobilu še dva druga možka. Poleg voza oziroma takoj za njim pa je vozil s kolesom abiturijent Martin Lipoč iz Jezera pod Krimom. Nič hudega sluteč je mirno vozil vstric avtomobila, uživajoč na kolesu del svojih abiturijentskih počitnic. Nena- doma pa je težki avtomobil, ki je vozil v zmernem tempu, ob gori omenjeni hiši zavil iz neznanega vzroka na trotoar in to s tako naglico, da Zgonc ni bilo več mogoče obvladati volana. To je imelo za posledico, da je avtomobil šel svojo pot, s sil- nim sunkom sprednjih koles popolnoma izruval ob- cestni kanton ter zavozil na travnik ob cesti. Pri- klopni voz pa je pograbil ubogega študenta pri zadnjem kolesu, katerega mu je zdrobil, njega sa- mega pa oplazil po hrbtu, glavi, vratu in rokah, da je ostal nezavesten na kraju nesreče. Edino, kar je mogel šofer storiti, je bilo, da je močno zaviral, kar se vidi iz močne brazde, ki so jo na travniku napravila zadnja kolesa in kar je toliko nesrečo ublažilo, da niso prišli pod avto, ki bi se v na- sprotnem slučaju gotovo preobrnil, oni trije vozači, in »vitičenti« bi zadnji del voza razirali glavo. Vse je bilo izvršeno v veliki naglici, tako da Lipoč ni imel niti od daleč toliko časa, da bi svoje kolo zavrl. Vozači so ostali popolnoma nepoškodovani, dočim je abiturijent Lipoč odpeljal v ljubljansko bolnišnico poklicani rešilni avto s prečšnimi zu- nanjimi in morda težkimi notranjimi poškodbami. Kako je z njegovim stanjem, se bo že še zvedelo. Avto je pa tudi precej poškodovan.

★ Pri motenju prebave, bolečinah v že- lodcu, gorečici, slabostih, glavobolu, migljanju pred očmi, razdraženosti živcev, pomanjkanju spanja, slabem počutju, nerazpoložnosti za delo povzroči naravna »Franz-Josef« grenčica odprte telesa in pliziv kroženje krvi. Poizkusi na vseučiliških klinikah so dognali, da so alko- holiki, ki so trpeli na želodčnem katarju po zavživanju »Franz-Josef« vode zopet dobili slast do jedi v razmerno kratki dobi. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, droge- rijah in specerijskih trgovinah.

○ Ljubljanske pevce smo ponovno primorani prositi, da se udeležijo sprejema slovenskih izselje- nikov-rudarjev, ki pridejo v torek, dne 26. t. m. ob tričetrt na 17 s posebnim vlakom iz severne Fran- cij v Ljubljano na glavni kolodvor, kjer jih po- zdravimo z našo pesmijo ter jim tako pri vstopu na domača tla pozivimo in uvertimo narodnostna ču- stva. — Uprava Hubadove župe JPZ.

○ Služkinje. Zadruga Služkinjski dom, Kotni- kova ulica 8, sporoča vsem služkinjam, da priredi šivalni tečaj za služkinje. Tečaj se prične dne 2. septembra vsak torek in petek od 8 do 10 zvečer. Služkinje, ki se hočejo udeležiti tečaja, naj se pri- javijo pri »Poselski zvezi«, palača delavske zbor- nice, Miklošičeva c. 22-1. Opozarjamo služkinje, da svoje obleke dajo delati šivilji, ki je stalno nastavl- ljena pri zadrugi. Naj veja tudi za nas geslo svoji k svojim.

○ Sobotni živilski trg je bil bogato založen z vsem, tudi kupčija je bila izredno živahna. Kljub temu pa prodajalke, večinoma kmetice iz okolice, niso mogle prodati vsega pripeljanega blaga. Zlasti krompir je ostajal; bil je po 1—1.25 Din kilogram. Izmed sočevnih raslin je prevladoval stročji fižol; imela ga je skoro vsaka prodajalka; nudile so ga po 2 Din, tudi po 1.50 Din. Dovolj je bilo tudi vseh vrst salat, zlasti endivije, cena tega blaga se pa niti določiti ne da, ker je odvisna od vsake posamezne prodajalke, od veličine in kvalitete blaga ter končno še od vsake posamezne gospodinjice; katera zna bolj »gljhati«, tista dobi ceneje in bolje. Čebulo so pro- dajali po 1.25—1.50 Din kilogram, česen po 25 do 50 para kos, paradižniki po 4 Din kilogram. Vzdržlj semenišča so se razpostavile gobarice; bilo jih je, da je celo zmanjkalo stolic in so morale svoje koške razpoložiti tudi še po tleh. Gobe pa so že slabše, tudi ceneje spet postajajo. Včeraj so jih nudile ženske po 4, tudi po 3 Din merico. Za Jugoslovansko knjižarno je prostor za sadje, prevladovala so jabolka, večinoma z domačih vrtov, navadni sadeži, po 5, 4 ter drobnejši, slabši sadeži po 3 Din kilo- gram. Slive po 6 Din. Velik naval je bil tudi pri prodajalkah mlečnih izdelkov; mleko, kisló mleko, smetana, maslo, topljeno in v zavitkih, sir. Osminka svežega masla v zavitku stane na primer 6 Din. Tudi piščet in vsakovrstne perutnine sploh je bilo dovolj na trgu. Jaje ni bilo toliko, cena jim je bila po 1 Din kos, boljše 2.25 Din par.

○ Pravo dunajsko opereto bo imelo priliko videti in slišati naše občinstvo v torek in sredo 26. in 27. avgusta, ko gostuje v našem opernem gle- dališču dunajski operetni ansambel Margarete Sle- zakove. Obe opereti, kateri izvajajo na našem odru, so za Ljubljano novost in se bodo ob tej priliki sploh privkral pri nas izvajali. Muzikalno komedijo »4X porok« je napisal dr. Neumann, ki bo delo tudi sam dirigiral, v torek 26. t. m. Pri drugem, zaključnem gostovanju pa bodo igrali Leharjevo opereto novost »Pomladansko dekle«. Vse ljubitelje lahke in vesele glasbe opozarjamo na ta dva večera. Predprodaja pri dnevnih blagajni v operi v ponedel- jek in torek.

○ Tečaja za krojače in krojačice v Ljub- ljani. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani na- merava v jesenskem in zimskem času prirediti po en tečaj za krojače in krojačice v Ljubljani. Vsi in- teresenti in interesentinje, ki želijo obiskati nave- dena tečaja, naj čimprej prijavijo svojo udeležbo pismeno ali ustmeno v pisarni Urada za pospeše- vanje obrti v Ljubljani, Krekov trg 10-1, kjer dobe vse potrebne informacije.

○ Velik vlom. V noči na soboto je bil izvršen velik vlom v novo zgrajeno vilo v Livarski ulici. V to vilo se je ravnokar vselil s svojo družino višji inšpektor državnih železnik Košmerlj. Košmerljevi so spali v zgornjih sobah, vlomilce pa, ki so mu morale biti razmere prav dobro znane, je s pona- rejnim ključem vdrl v spodnjo sobo, kjer je bilo vse perilo. Odnesel je veliko količino perila, tako da je ga. Dragica Košmerlj oskodbena za 3000 Din.

○ Nesreča železničarja. Viktor Hagerbolec, poslovodja v kurilnici na gorenjskem kolodvoru, je večeraj popoldne pregledoval v Dravljah vagoni. Pri tem je padel tako nesrečno z vagona, da si je zlo- mil levo nogo. Reševalni avto ga je prepeljal v bolnišnico.

○ Lekarne: Nočno službo imajo: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1; Mr. Bohinec ded., Rimska cesta 24 in dr. Stanko Kmet, Dunajska cesta 41 (Sv. Krištof). V ponedeljek: Dr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

Reprezentativna palača zavarovalnice »Dunav«.

Sredi julija t. l. se je na vogalu Aleksandrove ceste in Beethovne ulice pričelo s kopanjem temelja novi palači zavarovalnice »Dunav«, ki bo ena najmodernejših, najimpozantnejših in najlepših stavb našega mesta, zares pravi ponos naši, tako lepo razvijajoči se Ljubljani. Načrt te reprezen- tativne stavbe je izvršil arhitekt Sunk iz Zagreba, ki si je pridobil svoj renomé vsled raznih, že prej izgotovljenih slovitih načrtov. Po njegovem na- črtu se je gradil n. pr. hotel »Esplanade«, »Mli- nov« itd. — Gradbeno delo palače pa je pover- jeno popularni tvrdki inž. Dukić in drug. Stroški gradnje so preračunani na okroglo 8 milijonov dinarjev. Vse delo lepo napreduje, in upati je, da bo palača koncem novembra že pod streho. Slika nam kaže zunanost te krasne, petnadstropne palače, ki bo zgrajena iz železobetona v okvirni konstrukciji in obložena s ploščami iz travertina. In kakor bo zunanost palače prvovrstna, prav tako bo tudi na znotraj opremljena z vsem naj-

modernejšim komfortom. Iz pritličja pa do petega nadstropja bo prometu ves dan služilo dvigalo. V spodnjem delu palače bo 9 sob, seveda naj- modernejše urejenih, za poslovne lokale, v vi- sokem pritličju bodo pisarne, v petih nadstropjih pa bo skupno 20 družinskih stanovanj. Centralna kurjava bo urejena po najnovejšem sistemu za vso palačo enotno, a za vsako stranko posebej pro- vedena. In kar je posebno razveseljivo — tudi samci bodo prišli na svoj račun. Ti slednji bodo imeli poleg sobe predsobo in kopalnico. V pod- strešju bo za stranke skupna perilnica in sušil- nica perila. Vsa stanovanja bodo zgrajena in ure- jena fino, precizno, moderno, obenem pa izredno praktično. S tem je zavarovalnici »Dunav« res čestitati na njenem socialnem zamisleku, ki bo nemalo omilil pereče stanovanjsko vprašanje. — Želeti je pa, da bi ji v tem človekoljubnem in hvalevrednem delu sledila tudi vsa druga vele- podjetja.

Poučno potovanje Bosancev

Danes je prišlo v Novo mesto 31 gojencev 11. letnika kmetijske šole v Banjaluki pod vodstvom profesorja ing. Jankovića in strokovnega učitelja Golisa z opoldanskim vlakom. S postaja se so podali k ogledu mesta in mestnih zanimivosti. Gostje so bili vzhitni nad krasno lego Novega mesta in njegove okolice. Krka jih je spominjala njihovih bosanskih voda. — Nato so se podali v spremstvu ing. Abseca, ki jih je pričakoval v imenu kmetijske šole na kolodvoru, na Grm. Na Grmu so se poučili o ureditvi šole in si ogledali vse vzorne naprave šolske, sadne in vrtno kulture, katere je tolmačil ing. Absec. Prav zadovoljni so bili pa s strokovnega stališča nad nevimi, modernimi in v duhu časa urejenimi svinjami. Šola jim je priredila kosilo in večerjo ter je bilo ob tej priliki izrečenih več zdravil in pozdravov, pri čemer se je razvil prav veselje in družabno razpoloženje. Z večernim vlakom so se ekskurzisti podali v Ljubljano, kjer bodo prenočili v banovinski žrečbarni, nakar si danes, v nedeljo ogledajo žrečbarno, mlekarne, gospo-

dinjsko šolo in celotno Ljubljano. Z večernim vlakom odpotujejo iz Ljubljane v St. Jurij ob juž. žel., od tam pa dalje tudi v Maribor, da si ogledajo tudi tam vzorne kmetijske naprave. Iz Maribora se bodo peljali preko Rogaske Slatine, kjer bo ravnateljstvo zdravilišča razložilo stroj zdravišča in jim dovolilo kopanje v tamošnjih zdraviških kopelih. Od tam odpotujejo v Zagreb, kjer si bodo ogledali poleg vsega mesta tudi vzorno posestvo zagrebške gospodarske fakultete v Maksimiru. Po nadaljnjem ogledu vzornih kmetijskih institucij križevske gospodarske metropole se vrnejo zopet nazaj v Bosno. Gospoda profesorja kakor tudi brhki fantje so vzhitni nad prirodnimi krasotami Slovenije in njenim gospodarskim napredkom, katerim se ne morejo dovolj naučiti.

Mladim bodočim bosanskim gospodarjem in njih voditeljem želimo na potu po naši Sloveniji čim več strokovnih pridobitev in mnogo užitka nad prirodnimi krasotami naše ljubljene Slovenije.

Novo mesto

Legitimacije za polovično vožnjo na jenski velesejem, ki je združen z gozdarsko in lovsko razstavo, se dobijo tudi pri podružnici »Slovenca«.

Z gradnjo Prosvelnega doma, ki bo stal na Florjanskem trgu, bodo v kratkem začeli. Ta dom bo ena najlepših stavb v našem mestu in okras celega Florjanskega trga. — Na novo je prebelil tudi g. Seidl svojo hišo na Florjanskem trgu. Starinska hiša je s tem dobila prav čedno lice.

Staroznana gostilna pri »Kuharici« pod Trško goro, ki je ob vsakem trškoškem žeganju zelo dobro obiskovana, bo kakor čujemo sedanjim lastnikom opustila. Ta gostilna obstoja že zelo dolgo in marsikdo, ki je šel na Trško goro, se je rad ogledal v njej. Sedaj bo marsikomu dolgočas, ko je več ne bo.

Za kapelico sv. Urbana na Trški gori, ki jo nameravajo postaviti sredi med vinogradi na posestvu g. Seidla, ki je dal prostor brezplačno na razpolago, zbira potrebni denar tukajšnji lekarnar g. Bergman st. Dosedaj je nabral že 1000 Din in jih nahažil v hranilnici. V kapelico bo postavljen oni veliki kip sv. Urbana, ki je stal pred časom v trškoškem cerkvi in so ga pri pleskanju cerkve odstranili. Kip, ki je nekoč predstavljal sv. Nikolaja v naši farni kapiteljski cerkvi, je izdelal kipar Andrej Hafner, pozneje pa je tukajšnji kipar Franc Vodnik preobrazil ta kip v sv. Urbana.

Po velikem dežju in viharjih, ki so zelo shladili ozračje, je postalo zopet zelo vroče. Krka, ki je močno narasla, je upadla in je zopet vse polno kopalcev, ki so komaj čakali boljšega vremena.

Kranj

Zakon o pobijanju draginje še vedno velja. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je na podlagi poročil in lastnih opazovanj doznalo, da se v nekaterih mestih ne izvršujejo točno odredbe zakona o pobijanju draginje življenjskih potrebščin in brezvestnih spekulacij in se zdi, kakor bi bil ta zakon že razveljavljen. Zlasti se opaža, da se le malokateri prodajalci držijo onega člena odredbe, po katerem je dolžan na vsakem predmetu označiti na vidnem mestu ceno, ki mora biti v skladu z določilom glede običajno določenega čistega trgovskega dobička, kateri nikoli ne sme biti višji od 25%. Z ozirom na to poostreno pažnjo socialnega ministrstva opozarja okrajno načelstvo na sledeče točke zakona: 1. Zakon o pobijanju draginje življenjskih potrebščin in brezvestne spekulacije z dne 30. dec. 1921, kot tudi pravilnik za izvrševanje tega zakona sta še vedno v veljavi ter se mora vsak strogo držati zakonskih določil; 2. pod življenjske potrebšchine spada na temelju tega zakona ne samo ljudska hrana, ampak tudi živilska hrana, obleka, obutev, kurivo, razsvetljava, poljedelske priprave, kmečko orodje, zdravila in drugi predmeti za nujne potrebe, kot tudi material za izdelovanje, skratka vsi predmeti, ki čuvajo in ohranjajo telesni obstanek in omogočajo življenje po današnjih kulturnih potrebah izvzemši luksuzno blago; 3. vsi prodajalci življenjskih potrebščin na debelo in drobno so dolžni označiti ceno vsakemu posameznemu predmetu po vrsti blaga in običajnem načinu prodaje, da more vsak kupec lahko in jasno videti označeno ceno, kar velja zlasti za predmete, ki so v delavnici (trgovini), pred njo ali v izloženem oknu; 4. prodajalci je prepovedano zahtevati za vse vrste življenjskih potrebščin višjo ceno, nego je ona, ki zajamčuje običajni in dovoljeni dobiček, ki ne sme v nobenem slučaju biti višji od 25% in mora odgovarjati dobičku, čeprav bi bil ta v konkretnem slučaju manjši od 25%; 5. a) prepoveduje se kopičenje življenjskih potrebščin, b) prepoveduje se večkratna prodaja (verzična trgovina) in grda spekulacija, c) prepoveduje se nakup na poti na trg, s čimer se povzroča pomanjkanje življenjskih potrebščin, d) prepoveduje se uničenje tovrstnih predmetov in ponudbe višjih cen; 6. vsako kršenje zakona se bo brez izjeme takoj prijavilo okrajnemu načelstvu, odnosno sodišču. Posebej se še opozarja od strani mestne občine, da je po sedaj veljavnem tržnem redu vsako prekupčevanje od strani branjevk in branjevev do 11. dopoldne prepovedano, da si zamore v prvi vrsti domače prebivalstvo nabaviti svoje življenjske potrebne stvari.

Stavbeno gibanje. Silen razmah intenzivnega stavbenega udejstvovanja, ki v polni meri traja skozi vso stavbeno sezono, priča o podjetnosti in denarnosti Kranjčanov. Danes poročamo o adaptaciji, ki jo izvršuje na svoji hiši posestnik in gostilničar »V Kotu«, ki bo do sedaj enonadstropni hiši pridobil še drugo nadstropje in bo pridobil s tem prav lepe sobe, obrnjene bodisi na trg ali pa proti Hujam. Sobe bodo služile potnikom za prenočišče ali pa se bodo oddajale posameznim stanovanjem.

Novo avtobusno zvezo. Avtoprometna družba Paar & Stravs v Kranju oskrbuje zvezo z različnimi kraji bližnje in daljne okolice. S 1. okt. t. l. bo imenovana avtoprometna družba začela voziti z avtobusi tudi na progi Kranj—Šenčur—Cerkle, ker bo na tej progi prevažala tudi pošto. V načrtu je tudi otvoritev proge Kranj—Trstenik. Dogovori v tem smislu se že vršijo. Avtobusna zveza z Trstenikom bo odprla novo tujkoprometno privlačno točko, ker omogoča lepo turo na vabljivi Storžič.

Velika obrtna veselica, združena s kegljanjem za dobiček, se vrši v nedeljo dne 24. avgusta t. l. ob 3 popoldne v gostilni pri »Peterčku«. Na prireditvi sodeluje domača godba. Obrtniki, ne zamudite te prireditve. — Odbor.

Stolp rožnovenške cerkve v popravilu. V nizu popravil na cerkvenih poslopih, ki so pri še vedno v spominu ostalem viharju največ trpela, je prišel na vrsto sedaj rožnovenški stolp. Predvsem se bo na strehi stolpa obnovila pločevina, popravil in pozlatil križ poleg drugih manjših potreb. Skoda bi bila, ako bi sta-

rinska cerkvena poslopja bila izpostavljena razpadanju.

Skozi stari dvored. Ciklon, ki je pretekli mesec pustošil in divjal v Kranju in okolici, je kot smo že takrat poročali, v starem dvoredu napravil naravnost neverjetno razdejavo. Nalomi je in nametal preko poti vse polno drevoja in je bila spodnja pot dalj časa popolnoma zaprta. Delavci so sicer pot očistili dreves in omogočili prehod, toda če greš danes skozi prej tako lepi in dobro urejeni stari dvored se ti nudi žalostna slika opustošene narave. Da pa bo lepa in priljubljena obsevska izprehodna točka — stari dvored — ki vodi skozi senčnati gozd v čistem zraku in popolnem miru naprej do prijazne vasice Stružve, kjer predstavlja »Slavčeva restavracija« na idiličnem kraju ob Savi neke vrste postojanko za izletnike, sprehajalce in letoviščarje, zopet zadobila čim popolnejše in prijetno lice, prosimo mestno občino, ali pa olepševalno društvo, da čimprej ukreneta, bodisi skupno, ali vsak zase odločen korak za potrebno popravilo in ureditev starega dvoreda. Morda bi ugodno izpadla nabiralna akcija, ki bo gotovo našla pri meščanih topel odziv. Skratka nekaj bi treba napraviti v tem pogledu.

Št. Jernej na Dolenjskem

Petmesečni gospodinjski tečaj se zopet prične s 16. septembrom. Prijavitelj se je treba do 15. septembra pri vodstvu šol. Tečaj vodijo šolske sestre de Notre Dame iz Šmihela. V tečaj se sprejmejo, dokler ne bodo vsa mesta zasedena, tudi učenke iz sosednjih župnij.

Konj posestnika Franceta Rebselj iz Št. Jakoba je na paši skočil preko jarka in si pri tem zlomil nogo. Morali so ga ubiti. Kako lahko bi v podobnih slučajih, ki se žal pogosto dogajajo, mogel nuditi pomoč živinozdravnik, ko ne bi bil tako daleč — v Krškem.

Jernejev sejm — letos v ponedeljek 25. avgusta — je znan daleč naokoli. Letos obeta biti še posebno dobro obiskan, ker bo ob tej priliki tudi konjsko premovalje.

Cestni odbor je preko vasi Gor. Gradišče obcestna jarka betoniral. Z napravo gnojnih jam, graditvijo gnojšč ter higienskimi predpisom odgovarjajočih stranišč in betoniranja obcestnih jarkov, je vas dobila čisto drugačno lice. Tudi na Gor. Vrhpolju je glavna cesta, po kateri se je prej razlivala gnojica, kanalizirana in razširjena. V bližnji bodočnosti pa se bo začelo z razširitvijo ceste od Št. Jerneja do Mršče vas.

Kamnik

Knjižnica društva »Kamnik« v Kamniku. Naša društvena knjižnica je premovalno poznana in obiskana, kakor se je pokazalo na običnem zboru društva »Kamnik« v Kamniku dne 20. avgusta 1930. Člani, pridite, berite lepe knjige in revije v prostorih društvene knjižnice; knjige si morete izposoditi tudi na dom. Knjižnica je odprta vsako nedeljo od 10. do 12. ure dopoldne. Vezani novejši letniki »Casas«, »Dom in Svetla«, »Mladice«, »Mentorja« bodo pač zadovoljili vsakogar. Dijaki, sežite po Jurčiču, Stritarju, Finžgarju, Cankarju. Vsi prijatelji lepe knjige iskreno vabljene. — V Kamniku, dne 23. avgusta 1930 — Odbor društva »Kamnik« v Kamniku.

Brežice

Sprejemi v bolnišnico. Kot smo svoječasnno poročali, so se radi beljenja in pleskanja notranjosti prostorov sprejemali le najnujnejši slučajji. Ker je sedaj delo v glavnem že končano, se bodo od slej naprej zopet vršili redni sprejemi v bolnišnico.

Nalezljive bolezni. V zadnjem času se je pojavilo v okolici več slučajev nalezljivih bolezni. Tako je bilo tudi v tukajšnji bolnišnici pripeljanih v zadnjem času več slučajev davice. Je to letos že drugi slučaj, da se je v okolici pojavila davica.

Evharistični kongres. Evharističnega kongresa v Zagrebu smo se tudi iz Brežic udeležili v lepem številu in odnesli res najlepše vtise s te lepe verske manifestacije.

Kopalna sezona. Po zadnjih deževnih dnevih je nastopilo zopet lepo solno vreme. S tem se je poživila tudi kopalna sezona na Krki. Vsak že hoče izrabiti zadnje lepe dneve letošnje sezone, ki je res hitro minula. Kakor čujemo, dobimo tudi pri nas na Krki za prihodnjo kopalno sezono na novo urejeno kopalnico. Ji. Uršič, lastnik kopalnice, bo mesto sedanje lesene kabine, katere ne odgovarjajo potrebam, posebno ob nedeljah in praznikih, ko je tu vse polno Zagrebčanov in drugih, zgradil nove potrebam odgovarjajoče kabine.

Slovenska Bistrica

Srebrna sveta maša. Splošno priljubljeni pohorski župnik v Šmartnem na Pohorju g. Franc Sinko, je 20. avgusta bral svojo srebrno sveto mašo v stari, lepi župni cerkvi. Od Urha in Uršule od Areha in Svetih Treh kraljev je na predvečer jubilejtove petindvajsetletnice donel strel iz močnjak domaćih fantov. Pod oknom pa podoknica cerkvenih pevcev od srca do srca. V sredo pa se je zbralo v slavnostno okrašeni cerkvi vse, kar spoštuje jubilarja poleg vseh njegovih duhovnih sosedov. Jubilar je vnet gospodarski in prosvetni delavec ter priljubljen in duhovit družabnik. Jubilaru želimo še zlate maše.

Sveta maša ob križu v gozdu. Minule dni je bral g. Urh Hafner, župnik tinski, sveto mašo pri križu, ki ga je postavil in dal blagosloviti pred letom dni pri svoji poletni planinski vili »Planinki« g. dr. Attems. V spomin obletnice blagoslovitve križa in tudi rojstnega dne se je pri tej gozdni

maši zbralo sorodništvo, uslužbenstvo g. Attems, poleg vseh planinskih sosedov kmetov in drvarjev. Zbranih je bilo čez 50 vabljenih. Po sv. maši so prisotni izrekli g. dr. Attems čestitke k rojstnemu dnevu, nakar je obdaril dva svoja marljiva drvarja, Jurija in Matevža Sep za zvesto 40letno službovanje, vsakega s 1000 Din.

Tombola olepševalnega društva. Naše agilno olepševalno društvo je okusno zasadiło cvetlične grede pri Marijinem kipu, pri sodnji in meščanski šoli. Da si pridobi sredstev za nadaljnje okraševanje, priredi to nedeljo, 24. avg. tombolo s krasnimi dobroti. Ker je to nedeljo tudi »žeganje«, pričakujejo dober obisk tombole.

Rakek

Ustanovitev Tujsko-prometnega društva za Notranjsko. Notranjska je v primeri z drugimi pokrajinami zelo malo obiskana, dasi ji ne manjka naravnih krasot in zanimivosti. Meseca maja, ko pridejo vse šole izlete in vožnje na gorenjsko in druge kraje izletnike celi vlaki, zaide na Notranjsko komaj kak ljudsko-šolski razred.

Kje je vzrok, da leže naše notranjske privlačnosti neizkoriščane? Nič drugega ni vzrok, kakor to, da je Notranjska še premalo znana, da je premalo reklame, ki bi razkrila svetu, da je tudi Notranjska vredna, da si jo človek ogleda.

To so spoznali nekateri uvidelci in ugledni možje in zapolnili akcijo, ki jo prav z veseljem pozdravljamo.

Letos se je namreč, maja meseca osnoval v Cerknici ožji odbor, ki si je nadel nalogo pripraviti vse potrebno za ustanovitev tujsko-prometne organizacije. Izdelali so projekt pravil po katerih naj bi se organizacija imenovala: »Tujsko prometno društvo za Notranjsko«. Za celo Notranjsko naj bi bilo samo eno društvo, sedež tega pa naj bi določil prvi občni zbor, ki bo meseca septembra.

Namen društva naj bi bil v glavnem: Nadzorovati tujski promet na Notranjskem, voditi, upravljati, urejati in pospeševati vobče vse, kar posredno ali neposredno dvigne tujski promet. Društvo naj bi skrbelo za izboljšanje prometnih in komunikacijskih sredstev, dalje za ureditev naših vasi v estetskem, higijenskem in tujkoprometnem pogledu, skrbelo naj bi za šport in zabavo, prirejalo in organiziralo izlete na Notranjsko.

Najvažnejša naloga društva pa bi bila skrb za propagandni in reklamni material ter propagiranje zanimivosti Notranjske po vsej Jugoslaviji in inozemstvu z izdajanjem brošur, razglednic, fotografij, kazipotov in prirejanjem poučnih predavanj. V ta namen naj stopi društvo tudi v stik z drugimi sličnimi društvi.

Člani društva bi bili: ustanovni, redni, podporni in častni. Tudi sestavo odbora začasnih pravilnik že natančno določa; poleg drugih odbornikov bi bili pravnoveljavnimi člani odbora še delegat sreskega poglavarstva, delegat Zveze za tujski promet in delegati občinskih odborov vseh onih notranjskih občin, ki bi pristopile k društvu kot ustanovni ali podporni član.

Pripravljalni odbor je že vsem notranjskim občinam razposlal izvlečke iz projekcijskih pravil z vabilom naj občine v lastnem interesu pristopijo k društvu.

Občina Rakek se je temu vabilu takoj odzvala in je občinski odbor na svoji seji v nedeljo soglasno sklenil, da pristopi občina kot ustanovni član.

Rogaška slatina

Zdraviliško življenje je še vedno skrajno živahno, četudi smo že v drugi polovici avgusta, ko je navadno druga leta sezona nagloma pomenjavala. Na ta način se bo malo nadoknadila izguba, ki jo je zdravilišče trpelo v teku junija. Ob zadnjem deževju smo bili že vsi obupani ali Bog nam je le še dal solca in lepih gorkih dni, znamenje, da nas ljubi in skrbi za ljudski kruhek!

Kakšne goste smo imeli v tekoči sezoni? Visoke glave: škofe dr. Bauera iz Zagreba, dr. Akšamovića iz Djakova, dr. Karlina iz Maribora, pravoslavne vladiko dr. Zubkovića iz Budapeste, generale: Vojvodo Bojovića, armadnega generala Dokića, divizijske generale Markovića, Stojanovića in več brigadnih generalov; učenjake: msgr. Bulića, dr. Lozanića, prof. Kučero, mnogo visokih uradnikov in odličnih zdravnikov iz tu- in inozemstva, precej se je povečal dotok boljših gostov iz Budapeste in Avstrije, Nemčije, posebno pa Grške in Amerike.

Prireditve v sezoni: — S koncerti je pričelo Celjsko pevsko društvo, nadaljevali pa so po vrstnem redu: Prosvetno društvo Celje, dvakrat balet ljubljanske opere, telepat Svengali, sedemkrat zagrebško kazališče, Sokol Celje, Svoboda iz Celja in kar še pride. Pri vseh prireditvah se je občutita denarna kriza ali pa pomanjkanje čuta do umetnosti odnosno prenasíčenje sličnih prireditev z doma. Edina zabava, ki vleče, je ples. Plesalo bi se vsak dan in večer in še s te strani uprava plesalce še komaj zadovoljuje.

Nezgode. Da ne preide sezona brez nesreč je umevno. V tekoči sezoni smo beležili sledeče: S strehe je padel in se ubil natak Metzl Janoš, v svetokrižkem premovalniku je ubilo rudarja Miha Krkleca, v zdraviliškem ribniku je utonil 10 letni Gabrijel Toman, z avtomobilom je bil povožen — vendar ne smrtno — 5 in pol letni deček Ivan Blažek. Nenadoma je umrla tudi soproga telepata Svengalija. — Med gosti pa tokrat nimamo beležiti smrtnih slučajev, je pa mnogo težjih bolnikov, za katere prav po samaritansko skrbijo kopališki zdravniki in usmiljene sestre.

Višnja gora

G. ban ing. Srnce se je na svojem službenem potovanju po Dolenjskem ustavil tudi pri nas. Gospod ban se je toplo zavzel za nas, ko smo bili prizadeti po toli, in nam je te dni banska uprava nakazala 3 vagonne koruze popolnoma brezplačno, za katero dobroto se g. banu hvaležno zahvaljujemo! — Razdelitev koruze je vodil okrajni ekonom g. Jereb po nasvetu prizadetih občinskih odborov. Koruza je bila namenjena izrecno revnim — po toli prizadetim! Zato se čudimo, da so to podporo zahtevali celo večji posestniki, ki jim zaenkrat žita še ne manjka; in je popolnoma umljivo, da se je njihovim zahtevam samo deloma ustreglo. Sicer je pa vedno resničen pregovor, da vsem še Bog ne more ustreči!

Električno luč imamo pri nas, veselimo smo je. Toda večkrat se pa najdemo zvečer naenkrat v pravi egoistični temi; in takrat je za zabavljanja, da je joji! Ali ni res to nekaj čudnega, da so en večer stranke ob enem vodu v prijetni luči, ko so pa medtem stranke ob drugem vodu, komaj 10 korakov od transformatorja — v popolni temi; drugi

Gospa. Vi veste, da ta znak

jameži za prvovrstno kvaliteto. Zato zahtevajte pri svojem trgovcu le pravo

terpentinovo milo
GAZELA

večer je pa že obratno! Če plačujemo vsi že itak predrag električni tok, imamo tudi pravico zahtevati, da se ti nedostatki odpravijo! Pravijo, da je krivda v transformatorju, katerega popravilo le še za silo 4 strohneli stebri, in se le čudimo, da uprava kaj takega le še trpi! Prosimo upravo elektrarne, da že vendar enkrat odstrani to skazo ter jo nadomesti z dobrim, modernim zidanim transformatorjem!

Šoštanj

Predavanje Kmetske zveze. Tukajšnja Kmetska zveza je priredila preteklo nedeljo poučno predavanje o živinoreji; predaval je strokovni učitelj na Kmetijski šoli v St. Jurju, g. ing. Kropivšek. Obisk je bil zelo dober. Tudi v bodoče bo Kmetska zveza pogosto prirejala slična predavanja. Njeno prizadevanje po pozdravljanju in želimo, da bi našlo potrebno umevanje med kmetovalci.

Desetletnica S. K. Šoštanja. V nedeljo, dne 24. avgusta slavi Športni klub Šoštanj desetletnico svojega obstoja. Popoldne bodo dve nogometni tekmi: ob 14.30: SK, Šoštanj sen. : SK, Atletik iz Celja sen., ob 15.30 pa nastopi prva enajstotica jubilara proti kombiniranemu moštvu Atletikov. — Veliko zanimanje vlada zlasti za nastop šoštanjskih senijorjev, ki bodo po dolgem času zopet stopili v dresi na zeleno polje.

7. in 8. septembra ima dijaštvo svojo prireditve v Slom. domu. Poleg Bevkovega »Kajna« so na sporedu tudi deklaracije, recitacije (lastnih del), govor, pevske in violinske točke itd. Na prireditve že sedaj opozarjamo in vabimo!

Slovenjgradec

Razna dela. Znani hotelir g. Goll je na novo preslikal svojo gledališko dvorano, katere služi tudi za kino-dvorano Rdečega križa. V dvorano si je nabavil tudi nov gledališki oder z desetimi prizori. Vogalna hiša trvdke Klobasa-Smolčnik dobiva povsem novo lice. Na hiši se izvršujejo razna manjša dela ter jo na novo belijo. Pri osnovni šoli se bodo še to jesen zgradila nova večja, sedanjim potrebam odgovarjajoča stanišča. Tozadevni komisijoneli ogled se je že vršil.

Karanbol na cesti. Na praznik, dne 15. t. m., se je peljal na svojem motornem kolesu proti Dovžam tukajšnji trgovec Vinko Puncer ter mehanik Tišler. Med Turško vasjo in Dovžami so jima prišle nasproti dve ženski in en močno vinjeni možki, ki so hodili po nasprotni to je po levi in ne po desni strani ceste. Voznik je dal trikrat znamenje s hupo, a se možki, da si so ga ženske vlekle v stran, ni hotel izogniti na desno, ter je pri tem rogovilil sem in tja, kar je bilo vzrok, da je motociklist zadel v moža, padel s kolesa in prevrnil možakarja. Gosp. Puncer kakor tudi njegov sopotnik, sta dobila znatnejše poškodbe na rokah in nogah. Možakar pa je dobil večjo rano na stegnu desne noge. Gosp. Puncer pa trpi precejšnjo škodo pri kolesu, katero je tudi znatno poškodovano. Puncerja ne zadene pri karambolu nikakršna krivda. Umetnost bi bilo, da bi se tudi za pešce uvedli strogi predpisi cestno-policijskega reda, kar bi imelo za posledico, da bi se pripetilo malo manj sličnih karambolov, kakor pa se jih.

Ponikva ob j. ž.

Panikva — zdrav kraj. Kar se ni zgodilo že do vrh 40 let to se je letos: nekaj dni manj ko štiri mesece ni bilo nobenega mrliča. Šele 21. t. m. se je poslovala od nas po dolgi bolezni Alojzija Pšeničnik iz Ostrožnega. Zdrav kraj je Ponikva, pa bo še bolj, ko dobimo vodovod. V to svrhu se je ustanovila Vodovodna zadruga, ki dobro uspeva. Da bi nam le merodajne oblasti bile naklonjene s prepotrebniimi podporami!

Nazadovanje rojstev. Temna stran naših razmer je padanje rojstev: letos se je rodilo do danes komaj 23 otrok, dočim je bilo v prejšnjih časih ob tem času preko 40.

Sola bo kmalu popravljena, a le na zunaj. Skoda, da tudi ne znotraj! Pa žal »nema kredita«.

Romarjev na Brezje je bilo čez 50, onih v Zagreb pa okrog 15. Vsi so bili zadovoljni ter se zdravi vrnili. Hvala Bogu!

Pravijo, da se naši kremljarji bridko pritožujejo nad slabim »kšeftom«. Drugod pa pravijo, da baje nikjer ni vino tako drago kot ravno na naši slavni Ponikvi. »Doli s cenami, če hočete, da si bomo prijatelji,« pravijo tudi tisti, ki so za potrebo žejni.

Mnoge žene radovednost k Ošlaku, kjer je prevzela gostilno »na račun« g. Pepca, ki ji krepko pomaga njen možek, vrli Peter. Znata pa, to se mora priznati, zato ju toplo priporočamo.

Stražišče pri Kranju

Prostovoljno gasilno in reševalno društvo priredi v nedeljo, dne 24. v slučaju slabega vremena dne 31. avgusta veliko tombolo na Pantah pred gasilnim domom. Čisti dobiček za rešilni avtomobil.

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

Halldór Stefánsson:

Odpoved

Na samotni islanski kmetiji Gradur se je pri-
petilo nekaj zelo neprijetnega.

Hišna oskrbnica je odpovedala službo in Jon
je bil v največji zadregi. Niti najmanj ni bil na to
pripravljen. Da je bilo kaj takega v njegovem go-
sposdarstvu sploh mogoče! Saj se je morda pripe-
tilo, da jeseni ni dobil srečno vseh svojih ovac
s planin ali da so mu spomladi poginila jagnjeta,
da so mu obbolele krave ali je ušla rdeča kobila,
da se je seno slabo sušilo — vse to je bilo mo-
goče in vselej si je znal pomagati ali pa se z
nezgodo sprijazniti. V tej stvari pa ni vedel ni
kod ni kam.

Gudni je bila pri njem že 15 let za hišno
oskrbnico, prav odkar mu je umrla žena. Nikdar
ni bilo govora o tem, da bi mogla oskrbnica za-
pustiti hišo, dokler bo kateri od obeh živel. In sedaj
je prišlo to čezenj kakor strela z jasnega neba.
Srdito je zasidil vile v veliki kup sena, ki ga je
pravkar nameraval nesti ovcam. Dobro je vedel,
odkodi oskrbnici ta prismojena misel: tista mestna
gos, ki je Gudni jeseni obiskala, ji je zmešala
glavo. Lepo reč mu je skuhala. Da jo je le moral
vrag prinesiti!

Gudni, Jonova hišna oskrbnica, je bila pri
štiridesetih letih, velika indebela in ne ravno grda,
dobrovoljna in delavna. Kot dekla je bila prišla
na kmetijo, in ko je Jonova žena umrla, je brez
vseh besed enostavno ostala. Za Jona je bilo to
ob sebi umljivo in za Gudni izprva tudi. Pola-
goma so tudi ljudje na drugih samotnih domačijah
uganili, da je tako edino prav, ter ni nihče po-
izkušal Gudni pregovoriti, da bi šla proč.

Sama pa pravzaprav nikoli ni bila čisto za-
dovoljna s svojim mestom. Na kmetiji je bilo zelo
samotno, razen nje in Jona je bil pri hiši samo
še rejenc, ki ga je bil Jon nekoč prevzel od ob-
čine kot siroto, in slednjič nekaj mesecev poleti
po en delavec. V hiši je bilo malo življenja, Gudni
pa je ljubila izpremembo. Njene sanje so bile mno-
gokrat bolj živalne, nego je bila resničnost. Sedaj
je prišla ta prijateljica in skališa hišni mir. Mestno
ozračje, s tujimi izrazi pomešana govorica in
lahka kri so vplivali na Gudni kakor solnce na
kup snega. V teku štirih ur je prijateljica njene
nazore postavila na glavo. Jon je postal smešen
star norec, hiša je bila podganja luknja, delo su-
ženstvo in ljudje po kmetijah bolj neumni nego
njihove lastne ovce. Sedaj je Gudni zasajala o
lepih hišah v mestu, o veselih in odličnih ljudeh,
o finem življenju, o nadi na lepo mesto gosposke
ključarice, o lahkem delu in še nečem posebnem
— nečem, o čemer je pričakovala, da ji življenje
tega ne sme ostati dolžno. Zato je enostavno od-
povedala in se Jonu smejala, ko je videla, kako
je bil presenečen. Na dan križne maše, ko posli
menjavajo svoja mesta, je hotela oditi tudi ona.

Neke nedelje pozimi je Jon osedlal svojo
rdečo kobilo in se napotil v dolino. Ves čas je bil
premišljeval o težavi zadevi in še vedno mu ni
hotelo v glavo, da bi šla Gudni iz hiše. Nič še
ni poizvedoval po novi oskrbnici; tudi si je mislil,
da ne bi bilo tako lahko, katero najti. Sedaj je
bil namenjen v Holar, da se pogovori o stvari
z uradnim načelnikom. Morda je utegnulo biti kaj
protizaklonitega v Gudnini odpovedi. Jon je bil
slabe volje in ni opazil, kako zadovoljno je rdeča
poplesavala po ledu. Sedaj jo je pogljal v lahen
dir, da bi bil preje na cilju. Snelo jo je. Jonova
brada je bila polna ivja, tako da ga je bilo nekam
divje videti, ko je jezdil svojo pot. Popoldne je
dospel v Holar in našel uradnega načelnika pred
njegovo hišo.

Sigurdur, uradni načelnik, je bil velik in
obilen, zelo živahen in prav šaljivec, ki je oči-
vidno pozabil, da bi si bil našel svojemu polo-
žaju primeren uradni obraz. Povabil je Jona v
hišo in ga vprašal, kaj je kaj novega.

Načelnik je takoj opazil, da ima Jon nekaj
na srcu, da pa ne more z besedo na dan. Zato
mu je najprej natočil kozareček žganja, da bi se
mu jezik razvezal. Ko je Jon popil svoje žganje,
se je zgodilo, kakor je Sigurdur pričakoval: po-
stal je zgovoren. A samo, kolikor je bilo treba.
V kratkih besedah je povedal, kaj namerava Gudni
in zahteval, naj si načelnik kaj izmisli in pre-
pove Gudni oditi iz službe.

»Zakaj sili pravzaprav v mesto? Saj bo ven-
darle samo zapravila svoj denar, ki ga je vsa ta
leta zaslužila pri meni, in to niti ni tako malo.
Govoriti moraš s to neumno Uršo in ji pojasniti,
da posli ne smejo kar tako letati iz službe.«

Videlo se je, kako so Jonovi pravni nazori
zabavali načelnika; toda prikrival se je in skušal
Jona z raznimi ugovori le še bolj podkuriti.

»To boš vendar mogel narediti; zakaj si pa
potem uradni načelnik,« je slednjič odločno po-
vedal Jon.

»Gudni ni mogoče držati, če hoče na vsak
način iti in je pravočasno odpovedala. Naš zakon
tega ne dopušča.«

Jon je postal resno srdit. »Eh, kaj pa ona
razume o zakonih?«

»Saj jo lahko sam pridržiš,« je smeje menil
načelnik.

»Jaz?« — Jon je bil tako osupel, da mu je
pošla sapa. »Kako naj pa to napravim?«

Načelnik je resno gledal predse, kakor da bi
premišljeval o zapleteni pravni zadevi.

Jon je napeto čakal.

Slednjič je Sigurdur vstal in začel korakati
po sobi. Zabaval se je in nalašč še malo molčal.
Potem je iznenada dejal:

»Poroči jo.«

Jon je odprl usta in gledal načelnika, kakor
da bi bil naenkrat spregovoril v čisto tujem jeziku.

Sigurdur je s težavo ostal resen.

»Dobro me poslušaj, Jon,« — Sigurdur mu
je položil roko na rame. »Samo deset let si sta-
rejši kakor Gudni in prost kakor ona. Vse ženske
v njenih letih bi se rade poročile, in mislim, da

je to tudi en vzrok, zaradi katerega ti je sedaj
odpovedala. Verjetno je, da bi te rada imela. Čisto
cel možak si še, veš, čeden možak. Razen tega
te dobro pozna in tudi ne bo rada zapustila kraja,
v katerem je tako dolgo živel. — Nu, in plače
ji tudi ne bo treba dajati, če se poročita. Če pa
umrješ, ostane premoženje njej. Oba sta brez otrok,
torej ni nobene ovire, da se ne bi vzela, kar bi
bilo za oba prav. Toda ti morda nočeš in potem
se tu pač ne da nič narediti.«

»Pač — hočem — samo če ostane.«

Sigurdur se je smejal na vse grlo. »Tak
torej! Boljšega sveta ti ne morem dati. Če bosta
poročena, ti ne bo več ušla, če tega ne bo preje
storila.«

Jon je ves gorel. Naenkrat se mu je zazdelo,
da tu nima kaj iskati in da se mora žuriti domov.
Komaj je strel, da je popil kavo in še kozareček
žganja, potem pa je jadrno odjezdil.

»Na gostijo me boš vendar povabil!« je za-
klical Sigurdur za njim.

Ze na potu z doma je bil Jon nepotrpežljiv,
sedaj je rdeča doživela, da mu ni mogla dovolj
hitro teči. Podil jo je, da je led škropil naokoli
in da so mu švigale iskre, kadar je podkev udarila
na kamen.

Slednjič je Jon konja ustavil in razjahal, da
bi se spenjena žival nekoliko odpohila. Hitra ježa
ga je zopet pomirila in učinek alkohola je splahnel.
Sedaj mu je prišlo nekaj na misel! Kako naj prav-
zaprav to napravi, da bo dobil Gudni za ženo? Zasnubiti jo je seve treba, kajpada. Toda — Jon
si je s skrbjo segel v kuštrave lase. Kako neumno,
da se o tem ni posvetoval z načelnikom. Saj ga
lahko odbije, reče da ga ne mara. In kako naj jo
pravzaprav zasnubi? Kaj naj ji reče? Seve je bil
takrat svojo ženo zasnubil, da. Toda to je bilo
vendar nekaj čisto drugega, in razen tega sedaj
ni več vedel, kaj je bil rekel tedaj — če je bil
sploh kaj rekel. Ali Gudni ne bo zapazila, zakaj
jo sedaj snubi, se mu smejala in potem vendarle
šla? Da, to je bila v resnici težavna stvar. Ko bi
jo imel le že z seboj. Zlezel je zopet na konja
in sedaj rdeča lahko šla korakoma, jezdecu se
naenkrat ni več nikamor mudilo.

Ko je Jon gnil kobilo v hlev, je na dvorišču
srečal Gudni.

»Dober dan,« je dejal Jon. »Rad bi — nekaj
— s teboj — govoril.« Jecljal je, grlo mu je bilo
čisto suho.

»Nu, kaj le — sedaj grem vendar v hlev.«

»Pa potem, ko se vrneš.« Jon si je olajšan
oddihnil in šel v izbo. Nikogar ni bilo v njej.
Sedaj se je mogel mirno zbrati. Za oba dela prav,
je dejal uradni načelnik, nu, da — toda on je pa
le posestnik kmetije, a ona samo dekla. Ali ne
mora biti naravnost hvaležna, če jo sploh mara?
Mlada ni več in še ni tako gotovo, da bi se
mestni gospodje trgali za kmetško dekle, ko imajo
dovolj tistih finih gospodičen s kratkimi in ozkimi
krili. Naj bo vesela. Sicer pa tudi še ni gotovo,
da bi jo zasnubil. Pokazati ji hoče le, kako pri-
smojena je njena misel, da namerava iti proč, ko
jo čaka v mestu edino le revščina. Jon je stisnil
pest. Naj samo gleda! Taka norost. Toda če bi
vendarle šla, potem bo ostal brez hišne oskrbnice.
Lepa reč! Ne, najboljšje je, da ravna mirno in pre-
mišljeno. In najboljšje je, da se cele bedaste stvari
zopet otrese. Aha, že prihaja. Jon je v grlu že
zopet čutil suhotu. A ničesar si še ni domislil, kaj
naj ji reče. Vrata so se odprla in notri je prišel
— Sveinn, rejenc. Jon je bil vedno bolj nataknen.
Vražje fante! Ali naj mu sedaj ta pritepenec zmeša
štreno in uniči srečo! Jon je pravkar iskal pre-
težve, da bi fanta poslal iz sobe, ko je vstopila
Gudni.

»Kaj si mi pa hotel pravkar reči?« se je takoj
obrnila na Jona.

»Jaz — ne — da — bilo je tisto zaradi
»Breze.« Jon je bil kakor udarjen.

»Zaradi »Breze« — kaj pa je z njo?«

»Lafi na Felli jo je hotel kupiti.«

»In kaj?«

»Nu, hotel sem te vprašati — če naj jo pro-
dam.«

Gudni je hotela počiti od smeha. »Mene
vprašaš, če naj prodam svoje živince! Saj tega
preje nikoli nisi storil.«

»Jaz »Breze« ne bi prodal,« se je vmešal
Sveinn.

»Jezik za zobe!« je zakričal nad njim Jon.
Se tega se je manjkalo. Bilo je že proti njegovemu
dostojanstvu, da je govoril tako z Gudni, sedaj
vtika pa še predzorni paglavci notri svoj nos.

»Ali greš jest, Jon, jed je že na mizi. —
In mislim, da »Brezo« lahko prodáš, če ti jo
dobro plačajo. Saj ti ni ravno treba dveh krav,
a morda bi bilo še bolje, da bi ono drugo prodal.«

»Sploh ne prodam nobene,« je zbesnel Jon.
»to se pravi, Brezo prodam, če mi bo tako všeč.
Vama pa to prav nič mar ni!« Planil je iz izbe
in se ni več pokazal.

Gudni se je zelo čudila. Ta srditost ji je bila
nekaj čisto novega, in Jon je preje tudi nikdar
ni vprašal za njeno mnenje. Nikakor se ni spo-
dobilo, da se je Sveinn norčeval iz starega in
reklama mu je, naj molči.

Dnevi so postajali jasnejši, prišel je maj in
z njim križna maša. Bilo je vendar vreme, kakor
bi hotelo poslom, ki so se selili, obljubiti nekaj
prav dobrega.

Jon se še vedno ni mogel odločiti, da bi
Gudni zasnubil. Konji so stali pred vrati osedlani,
dva jezdnja konja in tovrni konj za Gudnini
stvari. Jon jo je hotel spremiti v mesto. Bil je
molčeč in pobit. Nikoli ni bil pri nobenem delu
tako neroden, nobeno se mu ni zdelo tako težko
kakor to. Veliko enostavnejše je bilo pokopati
rajno ženo. To je pač moralo biti, ono pa nikakor
ne. Slednjič sta vendarle odjezdila, spredaj Jon, ki
je gnil pred seboj tovrnega konja, Gudni pa za
njim. Pot v mesto je bila precej dolga. Na nekem
počivališču sta razjahala in Jon je vzletel tovor
raz tovrno živinč. Ni si mogel predstavljati, da
bi mogel tovor še kdaj zopet naložiti na konja.

Ch. Wadsworth Camp:

Strah v čuvajnici

(Konec.)

Pred očmi so* mu vstali strašni prizori,
ki so se morali tedaj tu odigravati. Prevzela
ga je taka groza, da je napravil nekaj kora-
kov nazaj. Potem pa je tesneje stisnil revol-
ver in hotel iti zopet naprej. Toda zdelo se
mu je, da je vrbje nalašč tako prepleteno
med seboj, da bi mu preprečilo pot, in čez
čas ga je zmagała malodušnost. Sklenil je, da
se vrne k čuvajnici. Močvirje je ležalo sedaj
malone v temi.

Ob vsakem svojem koraku se je Maps
plašno ozrl naokrog. Temna hiša je stala pred
njim... Kaj se je bilo utegnulo v tem v njej
odigrati?

Tekel je k vhodu. prižgal vžigalico, za-
barikadiral zopet vrata in šel tipaje po stop-
nicah navzgor. Pri tem je občutil enako grozo
kakor prvič; bilo mu je, kakor da gori preži
nanj smrt. Ko je previdno pomolil glavo skozi
samoizaklopna vrata in našel luč že prižgano,
se je posli spali na smeh in si mislil:

»Zdi se mi, da postajam ravno tako boječ
kakor drugi... Pogum! Samo to noč še...«

Kadil je, a zdelo se mu je, da ga to še
bolj mami, da bi zaspal. Ob živju prihaja-
jočih vlakov se je vselej zdrznil. Minuto kas-
neje, pa bi bil zaspal. Kakor v sanjah je od-
govarjal na klice sprevednikov. Skoraj me-
hanično je položil svoj revolver poleg sebe na
tla, blizu stola. Skušal si je zapomniti vzorec
poslikanih sten; narekoval je pesmi, ki se jih
je bil naučil v šoli. Toda vedno bolj je čutil,
kako ga zalezuje utrujenost, ki ji bo moral
podleči...

Ob krčevitem premiku njegove noge je
udaril revolver ob stol. Zbudil se je, obsedel
nekaj časa s široko odprtimi očmi in se ozrl
na močvirje... Nenadoma je vstal in se opo-
tekel...

Ob nejasni mesečini se mu je zazdelo,
kakor da se je tam zunaj nekaj zganilo...
nekaj, kar se je odtrgalo iz močvirja in se
pomikalo proti hiši...

Ko se je opotekel proti mizi, je s ko-
molcem zadel ob petrolejko in senčnik se je
žvenketaje razbil. Osvobojeni plamen je sve-
til jasneje...

Sedaj bo natančneje videl, kaj se tam
plazi bliže...

Vendar ni mogel nič določnega opaziti —
bilo je nekaj grozljivo velikega, razlitega, kar
se je v valoveči megli neslo proti čuvajnici...

V neki razdalji je postalo. Potem je zdr-
selo okrog hiše. Ker na zadnji strani ni bilo
oken, je izginilo možu, ki je slonel ob mizi,
izpred oči...

Padel je na tla in oči so se mu zaprle.
Dvignil se je napol, vendar so mu veke
zopet posli zlezle skupaj.

Preje je bil marsikaj čital o hipnotizmu.
Sedaj mu je prišlo na misel, da je morda ne-
zavestnost žrtv izvirala prav iz te nezane
nevarnosti. Segel si je z eno roko v obraz in
držal veko kvišku. Ko mu je roka zopet omah-
nila, je zadela ob manipulator in dotiklaj je
zbudil v njegovi vročini glavi neko misel.
Segel je po eni izmed navor in postavil s
tem signal, da naj se od juga prihajajoči vlak
ustavi.

V tem trenutku je nekaj slišal...

Bilo je kakor dih, kakor dolg vzdih, ki
mu je sledilo tiho praskanje... ničesar se ni
več jasno zavedal. Ni vedel, ali prihaja ta šum
od katerega človeškega bitja... ali od duha...

In bilo mu je tudi vseeno... Prosil je samo
Boga, naj mu da toliko moči, da se bo mogel
braniti proti sili, ki ga polagoma uspava...

Tiho praskanje se je neposredno izpre-
menilo v dobro slišno pokljanje. Potem je bilo
zopet vse tiho. Maps je omahovaje stopil do
zaklenjenih vrat, se nagnil preko stola in po-
gledal v pritičje. Bilo je temno kakor v rogu;
toda Maps je čutil, da se spodaj nekaj pre-
mika...

Nekaj... nekdo... je bil z njim v tej
hiši!

In to nekaj pride sedaj gori... napadlo
ga bo... kakor je bil napaden Boyd...

Maps je glasno hropel... Tako prijetno

Dolgo sta sedela molče drug poleg drugega.
»Sedaj tedaj greš — za zmerom —,« je rekel
Jon in zamišljeno grizel travno bilko.

»Da,« je kratko odvrnila Gudni. Beseda ji je
šla težko z jezika, kajti že si je želela nazaj na
staro domačijo in vse veselje do mesta jo je mi-
nulo.

»Da, tako je pač, mladi rod ljubi izpremembo.«
Jon se je zagledal v rdečko, ki se je zadovoljno
valjala po travi.

»Oh, saj nisem več tako mlada. Tudi sem bila
vedno tu na deželi, drugod se bom gotovo težko
privadila.«

»Zakaj pa potem pravzaprav greš?« je prašal
Jon. Ze se je bal, da je s tem stavkom bleknil kaj
nepriemernege.

Gudni so se zasolile oči, molčala je.

»Ali nočeš postati moja žena in iti z menoj
nazaj domov?« Jon je temno zardel, ko je to tako
pripristo povedal. Toda drugače ne bi bil mogel
za nobeno ceno. Zrasel je v svetu dejstev, lepo

bi bilo, pustiti dogodkom prosto pot in za-
spati... noben boj ne more biti tako strašen,
kakor boj proti spanju.

Groza je postala neznosna in zarjul je z
glasom, ki se je izpremenil v ihtenje:

»Na kaj pa še čakaš, umazana žival! Tak
pridi že vendar!...«

Zopet je slišal vzdih, ki ga je spremljalo
rožljanje, kakor bi kdo vlekel verigo... ali
železne drog... Maps je čutil, kako se »ono«
plazi po tleh v pritličju... kako je dospelo
do lestve...

Sedaj pleza navzgor!...

Slišal je njegov klic!... Pa nobene luči...

Hotel je zgrabiti stol in ga treščiti skozi
zaklopna vrata... A ni imel toliko moči...

Zdrknil je na kolena, naperil revolver in
vzdihnil:

»Oh... če bi bilo le malo luči!«

Tedaj je posvetil skozi okno tenak žarek
luči ter se razlil po tleh... Maps nad tem ni
bil prav nič začuden... samo hvaležen...

Sedaj je bilo mogoče razločiti obliko zaklop-
nih vrat... pokazal se je zadnji klin železne
lestve, potem predzadnji...

In v tem slabem svitu je videl Maps člo-
veško roko... roko, ki se je oklepala pred-
zadnjega klina!...

Potem so se prsti te roke razklenili in
segli višje... za zadnji klin...

Luč je postala močnejša in pokazal se je
obraz... obraz, ki ni imel nič človeškega na
sebi... pokrit z lasmi, med katerimi sta ža-
reli dve očesi... ki sta imeli čudno prosoč
izraz!...

Mapsova roka, ki je krčevito stiskala re-
volver, je omahnila... ni mu bilo mogoče
streljati... streljati v ta nemi obraz, ki je
obenem prosil in grozil... Posrečilo se mu je,
umakniti pogled... in šele sedaj je zapazil,
da je prihajal od zunaj močan svit, da so pred
hišo vihteli luči...

In obenem je bilo čuti glasne, jezne gla-
sove...

Strašni obraz je izginil in skoraj istočasno
je postalo svetlo tudi v pritličju... Slišal se
je hrup divjega boja, ki je zdajci prenehal
ter se je razlegel glas, ki je prosil pomoči in
usmiljenja...

Maps je slišal tuj glas, ki je zaklical pre-
senečeno in obenem usmiljeno:

»Oh... Simon je... Simon Rdečebredce
... Pri moji veri, raje bi imel opraviti s stra-
hovil!«

Osebe vlaka št. 36 je Mapsa rešilo.

Toda šele naslednji dan je slišal Rdeče-
bradčovo zgodbo, dasi se je spominjal, da mu
je bil že Morton nekaj pravil o tem.

Simon je po prestani šestletni ječi prišel
na svobodo. Imel je še ključ od čuvajnice in
neka skoraj magnetična moč ga je vlekla na-
zaj na mesto njegove nesreče. Pregarjala ga
je neprestano samo ena misel, da obračuna z
železniško družbo in predvsem z Bobom
Trumbullom... Hotel je z napačnimi signali
povzročiti, da bi vlak št. 36, ki ga je vodil
Trumbull, ponoči treščil z osebnim vlakom. Ob
tej katastrofi bi Trumbull izgubil ali življenje
ali službo... in družba bi imela veliko škodo.
Potrpežljivo in premeteno kakor blaznik je
zalezoval ugodno priliko, toda začasa Morto-
nove službe so se mu vsi poizkusi izjalovili.

Imel je še toliko pameti, da je obžaloval
Boydovo smrt. Oni dan je bil prišel v čuvaj-
nico napol mrtev od lakote, da bi ukradel
malo hrane, toda Boyd se je bil zbudil in ga
napadel. In Simon ga je pobil z železnim
drogom...

Da je Maps zvedel vse to šele naslednji
dan, ni bila krivda uslužbencev na vlaku 36.
Ko so bili Simona zvezali in začeli klicati
Maps, jim ni nihče odgovoril in tiho v
zgornjem nadstropju jih je prepračala, da je
Maps mrtev...

Ko se je vlakovodja slednjič odločil in
zlezel po stopnicah, so spodaj ostali slišali,
kako se je ves vesel zasmel...

Našel je Mapsa, ki je ždel na tleh in —
smrčal...

besedičiti ni znal. Ce mu je poginila kaka žival,
ni rekel, da je po kratkem trpljenju preminila, mar-
več, da je »crknila«.

Gudni je istotako zardela. Nenadoma se ji je
zazdelo, da vidi ob poti polno kupov kamenja —
sami kaizpoti, ki so kazali nazaj v staro domačijo.

Ne, snubec ne bo osramočen. — Po dolgem
molku je Gudni slednjič dejala: »Sedaj se nikakor
ne morem takoj vrniti. Zdelo bi se smešno. —
Par dni bom ostala v mestu, saj lahko rečeš, da
sem šla sorodnike obiskat. Ta čas pa lahko po-
rabim, da naročim prstana.«

Prepričajte se o trpežnosti VRVARSKIH IZDEL-
KOV iz prve kranjske vrvarne

Ivan N. Adamič, Ljubljana, Sv. Petra
cesta 31.

in pri podružnicah v Mariboru, Vetrinjska 20;
Celje, Kralja Petra c. 33, in v Kamniku, Šutna 4.

Prebrisana opica

(Zapadno-afriška pravljica.)

Ndžambé je imel hčer, ki se je imenovala Gvénépá, to je: »Lepa«.

Tedaj je Ndžambé nekega dne dejal:

»Tisti, kdor bi hotel dobiti mojo hčer za ženo, mora en pot pojesti toliko ndžaka kaše (ndžaka je neka vrsta buče), kolikor mu jo bom jaz pripravil.«

Boječe in plašno se je kot prva približala antilopa, šla do Ndžambé in rekla:

»Poizkusila bom, kajti tvojo hčer ljubim in jo želim dobiti za ženo.«

»Dobro,« je dejal Ndžambé, »tam-le v kotu že stoji skleda s kašo, ki jo moraš vso en pot pojesti. Če to zmoreš, potem lahko vzameš Gvénépá takoj s seboj.«

Vneto se je spravila antilopa nad kašo. Jedla je, jedla in jedla... Toda kmalu ni mogla več in morala je počivati.

»Čakajte trenutek, gospod Ndžambé,« je dihnila tiho, »grem se samo nekoliko izprehoditi v bananski gozdič in pridem takoj nazaj.«

Ko je pa bila enkrat zunaj koče, se ni več vrnila.

Tedaj je prišel slon in rekel prav tako kakor antilopa. Tudi on se je bil lotil ndžake, a je imel kmalu dovolj.

Potem se je v koči oglašil divji prešič. Zrl je tudi prav po prešiče, a slednjič je dejal Ndžambé: »Ne morem več,« ter odštokljal skozi vrata kakor pijan.

Sedaj so prihajale vse mogoče živali v pisani vrsti. Leopard in bivol, zebra in gazela, gorila in šimpanz — vse, vse so pokušale bučno kašo, a nobena je ni mogla en pot pojesti.

Slednjič je prišel, mali, modri galago (dvajset centimetrov dolga poluopica) kot zadnji! Bil je bolj zvít kot vsi drugi in je pripeljal s seboj celo krdo svojih vrstnikov, ki jih je skrtil v bananskem gozdu.

»Pocakajte tukaj,« jim je dejal, »pojdemo posamezno v hišo — drug za drugim, kakor bo prišla vrsta na vsakega.« Ko je to rekel, je odšel sam tjejak.

Bučna kaša mu je izvrstno teknila, toda ko ni mogel več, je dejal z nedolžnim obrazom: »Dovolj mi, da si grem venjako malo oddihniti. Takoj se vrnem in bom jedel dalje.«

Potem se je splazil ven, da bi brž napravil prostor drugi opici svojega plemena. Potem so prišle na vrsto tretja, četrti, peta in tako naprej in vse so goltale kašo, kar se je dalo.

Ndžambéu se niti sanjalo ni, da je bilo malčkov cela čreda. In tako se je zelo čudil, da more mali galago toliko spraviti pod streho in prenesti.

»Dobro, Gvénépá je sedaj tvoja!« je dejal, »so je prvi galago pospravil zadnjo kašo. Bolj korenjaški si nego vsi drugi, in tako vzemi tedaj mojo hčer in jo varuj.«

In Gvénépá je odšla z galagom v njegovo vas in postala žena galagoškega poglavarja.

Zamenjani ulogi

Na gledališkem listu je vedno posebno poudarjeno ime Karole Hester. Karola Hester je oboževana umetnica, občudovana žena, lepota, osebnost, katere navzočnost si šteje v čast najboljša družba... Se druga Hester je pri gledališču: Frida. Toda njenega imena ni najti ne v gledališkem listu ne v časopisju: samo šepetalka je. Dve leti je mlajša od svoje slavne sestre; ni lepa, le velike, globoke sijoče oči ima in pa fina lahno drhteča usta. Njen mali obraz ni obvladal odrske mimike in nima potez velike žene, zato pa tudi šminke ne pozna. Enako se je njen majhni glas izkazal kot nesposobnega za oder. Toda gledališče ji je bilo v krvi — saj je bila tudi ona hči neznanega gledališkega igralca Hermana Hersterja. Kaj takega se ne da niti z bičem izgnati in tako ji je njena sestra, ko je bila enkrat ravno dobre volje, preskrbela mesto šepetalka. Kadar je sedaj divi na odru izpadla kaka nota ali beseda, je skrbela njena skromna, sestra v šepetalski omari, da se prehod ni opazil.

Zopet je padel zastor in zadnje ploskanje in klici so odmevali kakor oddaljujoč se silen vihar. Frida je še videla smehljajoče se poklone svoje sestre, komornega pevca, skladatelja in ravnatelja, ko je šinila za kulisami v svojo sobo za preoblačenje. Ej, tu visi njena najboljša obleka! Karola ji je bila obljubila, da jo vzame nocoj s seboj na sijajno večerjo v najodličnejši restavraciji, kakor je mala Frida še ni bila deležna. Sredi bogatih, srečnih ljudi, sredi sijaja in godbe bosta sedeli sami med seboj, uživali in bili enkrat zopet resnični sestri. Tako bo enkrat tudi skromna sestra deležna lada in sreče svoje velike sestre.

Toda minilo je že pol ure, a nobene garderobierke še ni, da bi jo poklicala k sestri. Nestrpno hiti iz sobe in po hodniku na ono stran, kjer so se nahajale garderobe solistov. Tu ji je prišla nasproti sestrina česalka.

»Ah, ravno prav, gospodična Hester! Ravno sem hotela k vam in vam izročiti listek... Čakajte... nu, ti ljubi Bog, pozabila sem ga na mizi pred zrcalom. Tako se mi mudi — ali ne bi hoteli sami stopiti ponj? Tu je ključ. Jutri mi ga zopet izročite. Na svidenje!«

Frida je odšla v garderobo in dobila listek: »Ljuba moja — prišli so pome, nisem mogla

ZLATE VLASNICE

(Nadaljevanje.)

V temi je sedel Sang Pin, še oblečen, v tujski sobi v vzhodnem krilu. Na spanje v tej noči ni mislil. Kajti da ga še čaka neko presenečenje, je čisto jasno slutil. In res se ni bila potekla niti ura, ko je tiho potrkalo na njegova vrata in je neki glas pridružno zaklical:

»Gospodična prihaja na obisk,« in takoj nato je prestopila prag A*Hsiu. Razburjen in ves srečen nad potekom dogodkov, ki so prekašali njegova najdrznejša pričakovanja, je planil Sang Pin svoji obiskovalki nasproti in jo pozdravil z neštetimi globokimi pokloni. Če ga je bila preje begala materina navzočnost, se je čutil sedaj nasproti hčeri sami popolnoma svobodnega. Brez težave in gladko su mu naenkrat teklo v ljudne besede, smelo laskanje in topla zagotovila. Tudi A Hsiu je deloma premagala svojo prvo plahost in začela pripovedovati o svojem strogem očetu in njegovem krutem sklepu. Pri tem so ji stopile solze v oči in nesimpatični gost je hitel pačiti obraz z bolesterne gube in prisiljeno vzdihovati. Zasljepljena deklica pa je verovala, da so to dokazi resnične bolesti, bila je ganjena in postajala vidno mehkejša in zaupljivejša. Višek Sang Pinovega veselja pa je prišel, ko je A Hsiu naenkrat prišla na dan s srebrom in blestecim nakitom ter mu po materinem nalogu vse izročila. Sedaj je izgubil zadnjo sled samopremaganja in postal je v svojem laskanju predrzen. Dekle si ni upalo kričati, da ne bi celi hiši izdala, kar je iz ljubezni do nje zasnovala njena mati. In slednjič je njen odpor omagal.

Naslednje jutro, ob uri petega bobnjanja, je velela gospa Ku gosta zopet prositi, naj se potruji v rdeči paviljon, da bi ga po zajutruku odslovila.

»Kmalu se vrne moj mož. Moj beli zet naj ne odlašja s snubitvijo in ne zamudi niti trenutka!« S temi besedami ga je odpustila.

Ko so se vrtna vrata zaprla za Sang Pinom, je sijajne volje korakal v mlado jutro. Imel je biti za kaj sam s seboj zadovoljen. Ne le, da si je osvojil lepo dekle iz odlične hiše, je nosil s seboj v rokavu nepričakovan plen srebra in zlata! Zares, pustolovstvo se mu je sijajno izplačalo! Če le njegova zla igra ne bi prišla na dan! Toda to bo znal že preprečiti, glavna stvar je sedaj, da obisk svojega bratrance še dalje zavleče. Kajti gospod Ku se je utegnil vsak hip vrniti, kakor je rekla njegova soproga, in potem bo za bratrance prepozno, sam pa bo igro dobil.

Med takimi mislimi je zložno kolovratil čez polja proti svoji vasi. Ko je dospel tjejak, nikakor ni šel takoj domov, marveč je krenil v vaško krčmo, kjer si je obilo privoščil jed in pijačo. Šlo je že visoko na poldne, ko je slednjič omahujočega koraka prišel domov.

Tam so ga bili čakali z mrzlično nepotrpežljivostjo. Že prejšnji večer, ko ga ni bilo od nikoder, so ga zaman poslali iskati v vas. Sedaj je bratranec od ranega jutra nestrpno čakal nanj, kajti brez obljubljene obleke ni mogel iti na obisk. Slednjič je bil prosil svojo teto in njeno sinoh, da bi mu poiskali Sangovo obleko. Toda mlada žena je skomignila z ramami in odvrnila, da ima njen mož vse svoje stvari zaklenjene v omarah in skrinjah, a ključa njej nikoli ne daje.

Sploh zakon med mladima človekoma nikakor ni bil skladen. Težko si je bilo misliti par, ki bi bil tako malo spadal skupaj, kakor ta odlično izobražena žena in oni surovi in zlobni žužnjač. Ta nesrečna zveza bi se tudi ne bila nikdar sklenila, ako ne bi bile dove-

drugače. Ravnatelj in skladatelj — saj veš, kaj ne? Pa drugi... Karola.

Vse naokolu omamen vonj po cveticah. Košare, vaze, venci — cel fantastičen vtir. Ali ne bi bila mogla sestra nocoj tudi njej naliti čašico radosti in zaradi nje — sestre odposlati druge ljudi? Toda ne, Frida ni nikak skladatelj ali pesnik ali ravnatelj — samo šepetalka pri operi je in pač nikaka dika za divo, ki jo mesto obožuje na kolenih.

Ko hoče oditi, še enkrat prečita sestrine vrstice; pri tem opazi, da je tudi na drugi strani karte nekaj napisanega. Obrne in čita v pokončni pisavi naslednje vrstice:

»Danes vam pišem dvanajstič. Praznoveren sem. Jutri ne poizkusim več — vedel bom, da je šla vsa sreča mimo mene. Morda ne bom mogel živeti dalje. Toda nocoj bom še do polnoči čakal na Vas v foyerju Palasthotela. Na mizi bo stala krizantema. Herbert Hahr.«

Na kljuki visi dragocen sestrin kožuh. Ne da bi pomislila, si ga obleče in odhiti na cesto. Pokliče taksi in čez pet minut je pred Palasthotelom. Do polnoči manjka pet minut. Ze skozi steklena vrata opazi veliko belo krizantemo. Potem stopi pred njo mlad mož in se ji globoko pokloni:

»Mahr. Hvala — vam...« Presenečen jo motri... »Ta podobnost — oprostite, svoje zahvale ne umikam! Karola Herster niste, ne poznam vas, a vseeno sem srečen, da ste prišli.«

Frida čuti kri v licih, srce ji močno vtriplje. Pravi:

»Oprostite — oblekla sem sestrin plašč samo zato, ker sem mislila, da se semkaj ne more iti razen v čem takem... razkošnem. Pravzaprav ne vem, zakaj sem prišla, toda čitala sem vaše vrstice moji sestri...«

Možče jo je motril, se potem zazrl v krizantemo in slednjič dejal:

»Vse je slučaj... Pred malo minutami je prišla tod mimo vaša sestra. Videla je cvetlico in očividno pripovedovala svojim trem spremljevalcem o moji karti; ozrl so se name zelo posmehljivo.

dle do nje posebne okoliščine. Njen oče, ugleden znanstvenik, je z njo poplačal veliko uslugo, ki mu jo je bil storil pokojni Liang, ker mu je v neki stiski, ko so sovražniki spletali proti njemu, izposloval mogočno pomoč takrat še živega mandarina Lu. V zahvalo je učenjak žrtvoval kot protidar najboljše, kar je imel, svojo edino hčer. Seveda so med dvema tako različnima naravam že takoj izpočetka nastala trenja in nesporazumljenja. V teku zadnjega časa pa sta se zakonca že tako odtujila drug drugemu, da jima je postalo skupno življenje neznosno.

Slednjič tedaj se je pojavil težko pričakovani v domači hiši; puhtel je od vina

»Kje pa si tičal in popival ves ta čas? Bratranec je zaman čakal na obljubljene stvari,« ga je očitajece pozdravila žena.

Ne da bi se mu bilo zdelo vredno odgovoriti, je takoj izginil v svojo sobo. Tam je najprej iz svojih rokavov stresel svoj plen in ga skrbno zaklenil v kovčeg; potem se je vrnil v družinsko sobo in kar mogoče ravnodušno rekel svojemu bratrancu:

»Kupčije so me malo dlje zadržale nego sem mislil. Ne zameri, nisem mogel drugače. Saj jutri je tudi še čas za tvoj obisk. Danes utegne biti že prepozno.«

»Ali nočeš izročiti svojemu bratrancu vsaj obljubljenih stvari?« — je zopet začela mlada žena. »Ali napravi svoj obisk danes ali jutri, je slednjič vendarle njegova stvar!«

»Par dobrih čevljev bi tudi še potreboval,« je pripomnil bratranec Lu.

»Imam par lepih iz črne svile,« je hitro dejal oni, »toda trenutno so pri čevljarju v popravilu; zvečer pojdem ponje in potem jih lahko obuješ.«

Kaj je pomagalo? Ubogi Lu je moral potpeti do prihodnjega jutra, in tudi potem še ni bilo konec njegovih muk. Kajti Sang Pin je ostal pod pretvezo, da ga boli glava, do poldne v postelji, in potem je poteklo še mnogo časa, predno je poiskal obljubljene stvari skupaj, lepo počasi, drugo za drugo. Slednjič so bili vsi predmeti skrbno povezani v culo, drugo culo z živili je priložila teta. Poklicali so hlapca, da bi nesel vrečnja z bratrancem na njegov dom. Lu je bil že čisto nestrpen in je hotel nemudoma na pot, toda poslušati je moral še dolgovazne nasvete in navodila Sang Pina, kako naj se obnaša:

»Le previdno, le previdno!« ga je opominjal. »Kdo ve, če je prišlo vabilo iz dobre namena? Tisto z zadnjimi vrtnimi vrati se sliši dosti čudno. Svetoval bi ti, da vstopiš raje dvignjene glave skozi glavna vrata. Kaj pa, če te hočejo zvabiti v past in te osramotiti? Ob skritih in samotnih zadnjih vratih ti v sili ne bo mogel nihče priskočiti na pomoč, pri glavnih vratih pa bi mogli mimoidoči pomagati ali pa ti vsaj biti za pričo...«

Prostodušnemu mlademu možu so se zdeli ti nasveti čisto pametni, in predno je slednjič odhitel, mu je še obljubil, da se bo po njih ravnal. Dospevši domov, se je Lu hitro preoblekel in slednjič — bilo je že pozno popoldne — je stal pred glavnimi vrati hiše Ku. Vrtar ga najprej ni hotel spustiti v hišo, češ da gospodarja ni doma.

»Naznani svoji gospodarici, da želi govoriti z njo Lu, sin mandarina Lu,« je rekel na tihi odločni, samozavestni način, ki je lasten sinovom dobrih družin. In ko se je vrtar še vedno obotavljal, je dodal:

»Tvoja gospodarica je poslala pome. Pojdi in bodi brez skrbi, da zaradi tega ne boš grajan.«

Zato ste me našli še tu. Premišljeval sem, če se sme človek, ki nam je razkril svoje srce, zasramovati.

»Ne, ne... najbrže tudi Karolinah besed niste prav umeli in se vam je vse samo tako zdelo, ker ste sedeli tu in čakali nanjo, ona pa je šla mimo vas... Karola gotovo ni brezsrčna. Še nocoj me je hotela vzeti s seboj v to lepo restavracijo... toda potem so prišli ponjo gospodje od gledališča. In... ne mislite, prosim, da sem hotela igrati tu napačno ulogo. Vaše vrstice moji sestri so bile tako obupane...«

»Morda bi si bil končal življenje,« je rekel priprosto.

»Oh, ne, ne, tega niti ne mislim. Prišla sem samo, da vam pojasnim glede sestre. Nocoj je imela premiero in vsi ti ljudje — skladatelj, ravnatelj in drugi jo tako mučijo s svojimi vabili. Zato ne smete izgubiti poguma, dajte sreči časa...« Herbert Hahr jo je gledal molče potem se je sklonil nad njeno roko in jo poljubil — to je doživela prvič v svojem življenju.

»Povejte mi, gospodična, če življenje ne sklada svojih lastnih oper? Vaši sestri pišem dan za dnevom pisma, a ona me je zasmehuje in žali — vi pa, ki me ne poznate, pridete in jaz zdajci spoznam, da sem vse te besede pravzaprav pisal vam, a nisem vedel, da živite in da ste tako dobri, da ste moji sen, po katerem sem hrepenel. Prosim, verujte, da to niso samo besede. In sedaj glavno: danes sem prvič videl, gospodična Hester, a poslej bi hotel, da vas vidim zopet in zopet, da ostanete za vedno drug drugemu ob strani. Zaenkrat, vem, da ne morem zahtevati vašega odgovora, če mi zaupate; treba, da me preje spoznate. Za nocoj vas le prosim, da praznujete z menoj ta znameniti večer v teh svečanih prostorih!«

Nekaj tednov nato je postala skromna šepetalka s svojim šibkim glasom, pa močnim, dobrim srcem srečna žena blagega moža.

W. A. Persich.

Sedaj je vrtar ubogal in šel javit obisk. Gospo Ku je prevzel silen nemir. Saj je bilo že zadnjič vse dogovorjeno, kaj je nagnilo mladega moža, da je danes zopet prišel? Ukazala je vrtarju, naj vede obiskovalca v sprednjo sprejemno dvorano, istočasno pa je dobila hišna upravnica nalog, da naj ga sprejme in pozve za vzrok njegovega prihoda. Toda komaj je ta ugledala mladega moža, se je razburjena vrnila h gospej in ji javila:

»Pomislite, saj niti ni pravi! Gospod Lu, ki se je predvčerajšnjim mudil tu, je bil zalit in temne polti. Gospod pa, ki čaka sedaj v sprejemnici, je vitek in svetle polti.«

»Ali je mogoče!« je zaklicala prepadla gospodarica. »Sama grem, da se prepričam.«

Odšla je in tiho stopila v sobo poleg sprejemnice. Tu je oprezno pogledala skozi razporek pri zastoru, ki je ločil oba prostora. Dejansko, to je bila druga oseba. Sedaj je dobila hišna upravnica ukaz, naj obiskovalca pozdravi in ga izpraša o vseh podrobnih razmerah v družini mandarina Lu. In tu se je izkazalo, da je vedel mladi mož natančno odgovoriti prav na vsa vprašanja in so mu bile znane najmanjše podrobnosti. Neke slutnja je rekla gospej Ku, da ima tu pred seboj pravega zaročenca svoje hčere. Spomnila se je tudi, kako neprijetno je učinkovalo zadnjič nanjo čudno neolikano vedenje onega drugega. Tega mladega moža tu pa so njegove plemenite poteze, odlične kretnje, izbrana in gladko tekoča govorica izdajali za pristnega mandarinkega sina. Vstopila je v sprejemnico, pozdravila gosta in ga vprašala, kakšne okoliščine so ga tako dolgo zadržale, da ni preje prišel. Po pravici in v skromnih besedah je mladi mož opisal čudno zapleteno okoliščino, ki so zakrivilo, da se je tako kasno zgledil. Ob koncu njegovega pojasnila je bil gospej Ku ves položaj popolnoma jase. Samo ena točka je ostala temna: Kateri satan je bil, ki jo je zadnjič premotil?

Oprostila se je za trenutek in hitela k hčeri, da jo obvesti o celi stvari.

»Vsega tega,« tako je končala, »je kriv tvoj oče, ker je prekršil nebeške zakone. Takim pregreham sledi kazni za petami. Pripetljaj je skrajno mučen. Sreča, da drug nihče ne ve nič o tem. Niti besede ne smemo nikomur črhiniti o stvari. Toda kaj naj počnemo sedaj z ubogim gospodom Lu? Trenutno nimam pri rokah nobenih dragocenosti, ki bi mu jih mogla dati.«

A Hsiu je poslušala strašno prepadena, kakor da bi jo bila zadela strela; obstala je nema in odrevenela. Kdo bi popisal čustva,

ki so jo spreletela v teh trenutkih? Ali je bila zmedena ali omamljena? Več nego to. Onemogel srd, združen z mračnim obupom, in smrtna bolečina sta ji pretresala notranjost. Slednjič se je zopet zbrala.

»Vrni se k njemu,« je rekla, »kar se mene tiče, vem, kaj mi je storiti.«

Mati je ugodila njeni želji in se vrnila v sprejemnico, kjer je nadaljevala pogovor z gospodom Lu. Toda zmedena, kakor je bila, pogovora ni mogla spraviti v pravi tek, vse misli so se ji mešale. Slednjič je zopet poslala po hčer in jo velela prositi, da bi prišla v sprejemnico. Toda A Hsiu ni hotela priti. Namesto tega je poslala gostu naslednje sporočilo:

»Gospod Lu s svojim prihodom ni smel tako dolgo odlašati. Dobrega namena našega povabila žal ni bil spoznal.«

»Neugodne okoliščine so me zadržale, da nisem mogel takoj priti. Toda ali sem zaslužil, da bi mi očitali nevhvaležnost?«

V tem se je odpravila A Hsiu v stransko sobo poleg sprejemnice, in zdaj so se za zastorom oglašile njene besede:

»Pred tremi dnevi sem že pripadala vam, sedaj vas nisem več vredna. Nesreča se žal ne da več popraviti. Vzemite kot spomin moje uhane in moji zlati vlasnici. Drugače pa me skušajte pozabiti!«

V tistem trenutku je vstopila hišna upravnica in izročila gospodu Lu par zlatih uhanov in dve zlati vlasnici.

»Vzemite in ohranite mali spominek, ter se, prosim, nemudoma umaknite!«

(Dalje prih. nedeljo.)

NAŠE MALE

Mirko Kunčič:

Ptiček z dvema kljunčkoma

Ilustriral J. P.

80.

Terezinko-muco je obšla temna groza. Že se je okrenila, da bi pobegnila iz strahotnega domovanja živih mrličev — pa je z otroško presrečnim in žalostnim glasom nekdo zaklical za njo:

»Muca, ostani! Vsaj ti malo povasuj pri nas, ko se nas nihče drug ne spomni. Muca, mucica...!«

Groza v Terezinki se je mahoma umaknila globokemu usmiljenju. S skrivnostnim izrekom čarodeja Rokuspokusa je neutegoma spet postala drobna bosonoga punčka in med nepisnim presenečenjem ubogih razcapancev izpregovorila:

»Ja, ljudje božji, kaj pa je vendar z vami? Ali ste roparji, da so vas v to strašno jamo zaprli? Dajte, dajte, povejte — in ne glejte me tako čudno!«

»Kdo pa si ti in kako si prišla sem, punčka?« je po dolgem strmenju in obotavljanju zajekal najstarejši mož, ne da bi odgovoril na Terezinkino vprašanje. Pri tem je ostro napejnal oči, misleč da stoji prikazen pred njim.

»To sem jaz, Terezinka,« jim je prijazno povedala ona ter jim v kratkih besedah razodela svojo zgodbo.

81.

Jetniki so vseprek strmeli in se čudili. Že res, da je ptiček z dvema kljunčkoma nekaj vreden, a da se taka-le drobna punčka radi njega izpostavlja takšnim nevarnostim po svetu — to je pa vse prej kot modro...

»Ja, punčka,« je zaskrbljen zmajal z glavo koščen starček, »pa se nič ne bojiš, da bi se ti v gradu kaj hudega zgodilo? Tu gori se dogajajo nezasišane stvari. Gorje onemu, ki se nepoklican prikrade v grad! Če te dobe, punčka, joj, če te dobe, potem te resnično kar koj vržejo pod zobe hudim grajskim psom. Oni te raztrgajo na drobne kosce!«

»Se prav nič ne bojim,« mu je moško odgovorila Terezinka in se udarila s pestjo po prsih. »Naj mi le pridejo blizu tisti psi, naj mi le pridejo — bodo vse življenje bridko obžalovali! Toda, ljudje božji, vprašam vas še enkrat: kaj ste hudega storili, da so vas zaprli tu noter?«

»Punčka,« se je žalostno nasmehnil mož, »punčka, ti si še zelo zelo neizkušena. Misliš, da je treba kaj hudega storiti, če te v grajsko ječo zapro? O, potem se strašno motiš. Mi smo kmetje iz vasi. Pošteno smo živeli in trdo delali od zore do mraka, da smo si lahko privoščili za kosilo in večerjo nezabeljen močnik in krompir. Zazidali so nas v to grobnico samo zato, ker smo se uprli grajskemu oskrbniku Krutkrutu, ko je v svoji nenasitni grabežljivosti zahteval poslednje, kar smo imeli v kašči, od nas... Zdaj smo tu že štirinajst dni brez hrane, brez vode in brez nade, da bi še kdaj živi prestopili prag grajskih vrat. Le smrt nas more odrešiti muke in trpljenja.«

Pridušeno ihtenje je spremljalo starčeve besede. Terezinki je bilo pri srcu, da bi zaplakala z njim. Pa se je v tem hipu nečesa domislila. V svetem srdu je stisnila dlan v pest in zagrozila z njo nekam v temo...

Bolnik in materino srce

»Ne vem, če še kdaj bodo rože mi cvele, ne vem, če še kdaj bodo ptičke mi pele. Nikoli več šel ne bom v polje zeleno. Za mene je davno že vse izgubljeno...«

»Te misli, moj sin, so pregrenke, prečrne. Ko pride nov maj — se ti zdravje povrne.«

»Ne! Umrl bom. To vem. Davi sanjal v snu svojem — o srcu ubitem sem tvojim in mojem...«

Ivan Albrecht:

Ptička na vejici

Ptička na vejici, kaj mi boš pela, da bom vesela, ko bom na vejici pridno sedela?

Kaj ti bom ptička deklici pela? Pel ti bo kolovrat: Dr-dr-dr, čas je zlat, čas je zlat — deklica moja, bodi mladosti cvetoče vesela!

Kenda Ivan:

Sovrašstvo in ljubezen

Ivan, dijak na počitnicah, je ležal že več tedno težko bolan. Vsek dan ga je prišel obiskat kdo od njegovih sošolcev in mu prinesel cvetja s planin, ki ga je on tako ljubil. Tudi vaščani so hodili k njemu na obisk in mu donasili sadja, njegovo najljubšo jed. Samo njegova sestra Angela se ga je ogibala. Kadar jo je kdo vprašal, kako je Ivanu, mu je nevoljno odgovorila: »Bilo mu je slabo, a sedaj je že boljše,« pri sebi si je pa mislila: »Saj mu itak nič ni, kar tako leži — seveda mama mu streže, ker je njen ljubljeneček. Če bi bila pa jaz bolna, bi mi gotovo tako ne stregla. Vsi se sučejo okrog njega, mene pa pustijo pri miru; še pogleda mi ne privošči!« Radi tega je bila Angela jezna na Ivana in ga je sovražila...

Ivan je ležal v sobi z napol zagrnjenimi okni. Roke je imel sklenjene na prsih, oči pa uprte v sliko Brezmadežne. Molil je. Pa je zaslišal iz kuhinje glas sestre: »Njemu vse, meni pa nič! Kakor da je on kaj več, kot sem jaz...« Ivana so te besede zbolele do srca.

Tedaj je stopila v sobo mati in prinesla Ivanu krožnik kolačkov. Za njo je prišla Angela. Jezna je stopila k oknu in obstala pri njem. Ivana niti pogledala ni. Ko se je slednjič na materin poziv približala Ivanovi postelji, je Ivan izbral največji kolač in ji ga ponudil:

»Na, vzemi Angela, jaz itak nisem lačen!« Angela se prijazni ponudbi ni mogla odreči. Brez besede je vzela kolač in s solzami v očeh odhitela v svojo sobico...

Proti večeru je postalo Ivanu slabše. Ponoči je mati nenadoma zbudila Angelo in ji dejala:

»Angela, vstani in teči brž po staro mater. Ivan umira.«

Vstala je. Takoj so ji stopile pred oči njene nočne sanje: Videla je Ivana v svetli sobi sedeti na bleščečem stolu. Krog njega se je igralo mnogo majhnih krilatev, ki so mu prinašali cvetja. Hipoma se je prikazal velik angel noseč na svileni blazini zlati krono. Položil je krono Ivanu na glavo. Nato so krilati čepeli proti nebeski svetli bi. Soba je napolnila lahna meglica...

Te sanje so Angelo presunile do dna. Neizrečeno si je zaželela pohiteti k Ivanu in ga prositi odpuščenja ter ga v spravo poljubiti... Pa je morala hiteti po staro mamo. Ta je takoj odhitela k Ivanu. Angela pa je bilo sram in si ni upala k Ivanu. Legla je nazaj v posteljo in zaspala...

Pozno v jutro se je vzbudila. Vstala je, se oblekla in ko je odprla vrata svoje sobice, je zagledala na mrtvaškem odru med rožami in svečami Ivana. Silno se je prestrašila. »Umrl je,« je vzdihnila. Tesno ji je bilo pri srcu, ko je stopala k mrtvaškemu odru. S tresočo roko je odgrnila pajčolan, pogledala Ivana in zaihtela. Sklonila se je k njemu, ga poljubila na čelo in zašepetala:

»Ivan, odpusti mi!«

A odgovora ni dobila. Vse je bilo tiho v sobi, ura je bila ustavljena, okna zastirta, le plameni sveč so skrivnostno plapolali.

Ves čas, ko je Ivan ležal na mrtvaškem odru, se skoro ni ganila od njega. Kako je obžalovala svoje obnašanje proti njemu! In kako je zaihtela, ko so krsto položili v grob. Še dolgo potem, ko so pogrebi odšli, je klečala ob njegovem grobu in jokala...

ZA ŽIDANO VOLJO

Kaj Tonček zna.

Tonček: »Očka, jaz pa nekaj znam, kar ti ne znaš!«

Očka: »No, no, kaj pa takega?«

Tonček: »Rasti!«

Pri šolski nagoli.

Učitelj: »Jožek, zdaj sem te že v tretjič zasačil, da rineš z nosom v Andrejkovo nalogo in jo prepisuješ. Ali ne veš, da se to ne sme?«

Jožek: »Ja, gospod učitelj, zakaj pa Andrejček tako nerazločno piše, da ne morem od daleč prepisovati?«

Prijazen sinko.

Mihec (v menažeriji): »Očka, daj no, pocukaj leva malo za rep!«

Očka (začuden): »Zakaj pa?«

Mihec: »Zato, da bom videl, kako ti bo roko odgriznil!«

Odkod so beli lasje.

Minka: »Mama, glej, tule imaš pa bel las!«

Mama: »Vidiš, to je odtod, ker me vedno tako jezijo.«

Minka: »Oh, mama, kako si morala šele ti jeziti babico, ko ima že vse lase bele!«

On že ve zakaj.

Stric vpraša: »Jurček, zakaj tako razsajaš?«

Jurček: »Zato, da bi me mama zaprla v klet!«

Stric (zavzet): »Lej ga pobiča neumnega, zakaj pa si to želiš?«

Jurček: »V kleti so shranjene hruške, tiste maslenke, veste, stric!«

*

Mati (mali Milici, ki je bila prvi dan v šoli):

»Tak kaj si se naučila v šoli?«

Milica: »Nič, jutri moram zopet priti.«

Rešitev ugank

1. Peter — veter.
2. Desno in levo oko.
3. Leska — lešniki.
4. Sveder.

Pravilne rešitve topot — no bene!

81.

Dragi Količkov striček!

Te prosim, da tudi mene vljudno vpišeš med količkove poročevalce, ker bi tuda jaz rada kaj lepega v Tvoj količek napisala. Saj vidiš, da imaš malo poročevalcev iz našega Zagradca.

Pozdravček od

Dragice Skupek, učenke II. razreda v Zagradcu na Dolenjskem.

Odgovor:

Draga Dragica!

Sem Te na moč vljudno vpišal med poročevalce svojega količka. Zdaj nestrpnost in z napeto pozornostjo pričakujem Tvojih poročil. Ali bodo vsa tako strašno obširna in zanimiva, kot je »poročilo« današnje? O, potem bomo pa res imeli mnogo za čitati, primojkokoš!

Lepo pozdravljena!

Količkov striček.

82.

Predragi striček!

Dober dan, striček! Sem mislila, da je dobro, če Ti tudi jaz enkrat pišem. Imam Te namreč zelo zelo rada. Anica mi je ime in v četrti razred hodim. Rada pojem in igram na klavir. Tudi rišem rada hrošče, kobilice in pikapolonce.

Pa veš, striček, ptički so mi tudi prav pri srcu. Zadnjič mi je Jurjeva Mica prinesla pokazal v jerbaščku prav majhne tičke. Pa gole repke so imeli. Je rekla, da so to mladi škori in škranjci. Jaz sem ji verjela. Sem mislila, da bodo repki že dobili enkrat perje. Pomislil, striček, poltel pa zrem, da so bile to mlade poljske miši in podgane. Striček! Prosim Te, okregaj Jurjevo Mico. Saj nič hudega ne misli, ampak zasluži, da si hudo hud nanjo. Pa zbogom, striček! Pa mi zame in za vse ljudi. Pa odpiši mi hitro, hitro!

Tvoja

Anica Čičnajar, učenka IV. razr. v Lichtenhurnovem zavodu.

Odgovor:

Draga Anica!

Dober dan — za Tvoj dober dan! Tudi jaz imam Tebe zelo zelo rada. Količkov striček mi je ime in v trideseti razred svojega življenja hodim — v solo pa ne več... Tudi meni so ptički na moč pri srcu, zato sem strašno hud na tisto Mico mickasto, ki Te je tako grdo navlekla. Reci ji, naj kar koj k meni pride, da jo bom pošteno okregal in zuhljal! Da bo rajši prišla, ji obljudi, da ji bom dal zerhan koš zlate ništre in še kakšen piščav oreh porrh. Torej naj le pride Mica mickasta, o, naj kar pride — bo že videla, kaj se pravi Tebe, Anico Čičnajar, za oslička imeti!

Pa zbogom, dušica! Pa še Ti moli zame in za vse ljudi. Pa še kdaj mi piši!

Tvoj

Količkov striček.

83.

Dragi Količkov striček!

Večkrat se Ti že mislili pisati. Danes Ti piševa prekrat. Nihče Ti še ni pisal iz naše šole, zato Ti piševa midve. Stanujeva v Zavogljem. Vsako nedeljo z veseljem čitava Tvoj količek v »Slovenec«. Posebno nama ugaja pravljica »Ptiček z dvema kljunčkoma«. Prosiva Te, ljubi striček, da naju kaj kmalu deneš v svoj količek. Še Francki iz Zavoglja, iz prav »luštnega« opla. Pa Požgančevega očeta, ki v količku sedi pa prav lušno se drži, imava tudi radi. Pa še rože, ki jih imava na vrtu in »žabje jezero« imava močno radi. V tem »jezeru« je polno žab, ki na večer svoj preljudi »rega, rega, kvak, kvak, kvak« veličastno pojo.

Ti pošiljava mnogo srčnih pozdravov.

Mejač Francka in

Černe Francka,

učenki osnovne šole v Sostrem.

Odgovor:

Dragi Francki!

Za oglom stanujeta? Brrr, to pa že ni bogve kako prijetno! Ali imata kaj strehe nad glavo, da vaju dež ne zmoči?

Da imata Požgančevega očeta radi, je lepo, je prelepo — še skoraj lepše kot to, da imata žabe radi! Škoda, škoda, da nisem jaz Požgančev oče, škoda, da ne znam kot žaba regljati, da bi še mene malo radi imeli... Kaj se pa to pravi, rompompom, a? Meni, Količkovemu stričku, pišeta — radi pa imata Požgančevega očeta in žabe! Nak, zdaj sem pa močno užaljen. V drugič pa rajši Požgančevemu očetu in žabam pišita! Zapik.

Adijo!

Količkov striček.

84.

Dragi Količkov striček!

Dozdaj so mi morali domači čitati, kar pišeš za nas male, ker sama še nisem znala. Zdaj pa že znam, seve bolj pošasi, a prečitam le vse. Da bom tudi sebe v količku čitala, Ti pišem tole:

Pri razred imam že za seboj. Najbolj so bili doma veseli, ko sem imela v verouku 5. Veš, striček, nisem kar tako, čeprav sem kmetka punčka, pa iz Nakla doma. Ti nas, Naklčane, najbrž še sploh nič ne poznaš, ker nikoli nobenega od nas v misel ne vzameš. Požgančev oče — Bog ji mdaž ljubo zdravje — so bili pa že gotovo v Naklem, ko so že tako stari. Ti bi tudi že lahko bil, saj na sliki izgledaš strašno star.

No, jaz sem ena. Imam pa še dve sestrici: Minko, ki je zelo otročja in mi ves čas senco dela, pa Ivico, ki je še čisto majčkana. Potem imam še bratca Todka, ki l namesto r reče, pa Joška, ki govori noče, samo gode, čeprav je že dve leti star. Očka je pa kolar, je veš, kaj je to, pa tudi kmet. Mama pa šiva.

Zdaj sem se zapisala v Marijin vrtce. Da bom bolj pridna, so dejali gospod kaplan.

Ali nisem veliko napisala? Kar roka me že boli. Če mi boš kaj kmalu odpisal, Ti bom jaz tudi še kaj pisala, če ne bom pa hudo žalostna.

Te prav, prav, prav lepo pozdravlja tako zelo Tvoja

Čilka Legat,

učenka II. razr. v Naklem.

Odgovor:

Draga Čilka!

No, vidiš, zdaj, ko že čitati in pisati znaš, se bova pa lahko večkrat v mojem količku kaj pogovorila. Zato, veš, da si mestne krčlice ne bodo domisljevale, da so kaj več od kmečkih punčk! Saj veš, kako so! Jaz, Količkov striček, ne poznam nobene razlike.

V Naklem res še nikoli nisem bil. Poznam pa grdo zbadljivo na Naklčane, ki jo pijanci širom naše domovine na moč radi pojo. Takole gre: »Mi smo pa iz Naklja, pijemo ga iz frakcija...« Ali je res, da tako radi žganje lokate? Če je — fej vas bodi, stokrat fej! S tem se pa že nič ne postavile... Bi rajši mleko pili, mleko, drugače vam bo kaj hitro vsem skupaj zaklenkalo mrtaški zvon! Jo bova res s Požgančevim očetom morala enkrat primahati gor, da doženava, kako je s to rečjo...

Da Ti Minka ves čas senco dela, ne verjamem. Saj solnce vendar ne sije vsak dan, še manj pa ponoči. Brez solnca pa tudi sence biti ne more. Ali zdaj vidiš, kako po krivici dolžiš ubogo Minko? Kar koj jo prosi odpuščenja! Joško bo pa najbrž postal slaven muzikant, če že zdaj, v drugem letu starosti, tako lepo gosti zna. Ali gode po notah, ali kar tako, na pamet? Na vsak način mora biti on velik talent!

Da si se vpisala v Marijin vrtce, je modro in pametno. Gospod kaplan je že vedel, kaj Ti manjka, ko je izrekel tiste znamenite besede: »Da boš bolj pridna!«

Torej pozdravljena!

Količkov striček.

Ob 1500 letnici smrti sv. Avgušтина

(Umrl 28. avgusta 430.)

»Non tollit Gothus, quod custodit Christus.«
Sv. Avgustin.

Velikemu cerkvenemu učeniku, ki je dovršil višje študije v starodavni afrikanski Kartagini in ondi otvoril tečaj za govornike, je posvečen pričujoči spis. Avgustinu, ki je iskal povsod resnico in jo spoznal šele po mnogih zmotah življenja. Njemu, ki je bil vdan hudim strastem in končno po težavnih bojih našel počitek v Bogu. Njemu, ki je zapisal besede: »Nemirno je naše srce, dokler ne počiva v Tebi, o Gospod!«

28. avgusta obhajamo njegov god in 1500 letnico njegove blažene smrti.

Vso Avgustinovo življenjsko pot bi lahko opisali v štirih glavnih oddelkih, ki bi imeli sledeče naslove:

1. Ločitev od Boga.
2. Bližanje k Bogu.
3. Združitev z Bogom...
4. Delovanje za Boga.

Toda, ker se je Avgustin v svojih govorih in spisih sam izogibal umetnemu razdeljevanju, ga hočemo posnemati tudi v tem oziru in podati le skupno sliko njegovega življenja.

Avguštinova mladost

Avrelij Avgustin je bil rojen 13. novembra 354 v malem mestu Tagaste rimske pokrajine Numidije v severni Afriki. Njegova roditelja Patricij in Monika sta bila potomca starih Feničanov (Puničev), ki so se morali po zavzetju glavnega mesta Kartagine vdati Rimljanom. Oče je bil pagan ter je šele v poznejših letih sprejel krščansko vero. Imel je lepo zemljišče in nekaj sužnjev. Mati je bila kristjana. Avgustina niso krstili. Samo s križem so ga zaznamovali na čelu v znamenje, da je kandidat za krst (katehumen) in da bo krščansko vzgojen. Resnični prejem krsta je bil prepričan osebni odločitvi odraslega. Takrat je bila v Afriki ta navada.

Deček je bil nadarjen in zelo občutljiv; pretakala se je azijska kri po njegovih žilah. Sola mu ni prijala. Bolj ga je mikala lepa narava, kakor šolske naloge. Sam o sebi piše:

»Saj mi ni manjkalo talentov — o Gospod! — za moja leta si mi jih dal veliko — a več veselja sem imel do igre kakor do učenja.«

Zgodaj, kot sploh Afričani, je Avgustin začel zoreti v mladeniču in kmalu so vstajali v njegovem srcu slabi nagoni. Lepi materini nauki so bili brezuspešni. Trgal se je od nje in hodil svoja pota. Materi je ostala le molitev za izgubljenega sina.

Središče tedanjega rimsko-afrikanskega sveta je bilo mesto Kartago. Krasna je bila njegova lega ob morskem zalivu, v katerem se je zrcalilo ponošno mestno zidovje. Velicavno je izgledalo v okrožju mogočnih palač in templjev, obdano z rožnimi vrtovi, v senci palmih in oljkinih gajev, sloveče zaradi različnosti jezikov, verskih naziranj, sijajnih gledališč in ljudskih zabav, polno vabljivih prizorov za mladeniško srce.

V Kartagini je obiskoval Avgustin višje šole in se odlikoval v napredku, toda živel je v slabi tovaršiji in kot 18 leten dijak prišel tja, kamor je prišlo že mnogo mladih ljudi, ki so hodili po enakih potih. Izgubil je nedolžnost in z njo tudi vero. Doma pa je bila njegova mati Monika vsa v skrbeh in solzah za pokvarjenim sinom. Spoznala je, da jo Avgustin vedno manj posluša. Ni ji ostalo drugega nego da moli zanj in upa, da bo sin boljši, čeprav ni bilo skoraj nobenega upanja več.

Avgustin je po svojem spreobrnjenju zapisal sledeče spoznanje:

»Zelo jokajo matere, če jim umre otrok telesne smrti. Še bolj je jokala moja mati nad menoj, ker je vedela, da sem mrtve na duši. Kjer koli je molila, povsod so bila tla mokra od njenih solz.«

Po dovršenih študijah si je Avgustin iskal zasluzka. Otvoril je v Kartagini tečaj za govornike in pisal igrokaze za gledališče. Mladi nadarjeni učenjak je zbiral okoli svoje stolice sinove najuglednejših družin. Poleg tega je vedno premišljeval, kaj bi ga zadovoljilo. Prišla mu je v roke Ciceronova knjiga z naslovom »Hortensius«. V njej je čital poziv mladini, naj išče resnico. Pa tudi najlepši Ciceronovi govori ga niso mogli iztrgati grehu. Prijel je za evangelij, toda ga kmalu odložil. Zdel se mu je preprost za učitelja retorike. Pridružil se je krivovernim manihejem, ki so raziskovali tajnosti življenja, skušali prodreti v skrivnosti človeške duše ter razjasniti boj med dobrim in hudim. Držal se jih je devet let, pa tudi pri njih ni našel, kar je iskal.

V Rimu in Milanu Spreobrnjenje

Poln dvomov je sklenil odpotovati iz Kartagine v Rim. Bil je preveč duhovit, da bi še dalje bival v mestu, kjer ni našel zadovoljnosti in kjer se je naveličal družbe med slabimi tovariši. Poleg tega je upal, da bo v Rimu bolje uporabil svoje zmožnosti in si zagotovil lepšo prihodnost. Ne

Murillo: Sv. Avgustin (muzej, Sevilla).

zadnji vzrok, da je zapustil Kartago, je bil pa tudi ta, ker je začela gosposka na povelje cesarja Teodozija zasledovati maniheje in resno postopati z njimi. Zato je kot privrženec manihejskemu krivovernstvu spoznal, da je najbolje, ako se odtegne preganjanju.

Monika je šla z njim do morskega nabrežja in ga prosila, naj ne hodi tako daleč. Če pa že mora iti, naj jo vzame s seboj. Toda Avgustin se je v tisti noči skrivaj odpeljal in mater pustil samo v Kartagini. Spomin na to podlo dejanje ga je pekel vse življenje.

V Rimu je hudo oboleva na mrzlico. V boleznih je kar trepetal ob misli, kako je varal mater, ki je morebiti ne bo nikoli več videl. Ko je ozdravel, je zasedel stolico zgornosti. Bil pa je preveč Kartaginec, da bi se bil mogel privaditi Rimu. Spominjal se je velikokrat, kako hudo so delali Rimljani v punijskih vojskah z njegovimi rojaki, kako neusmiljeno so jih pogladi iz Kartagine in jim podrli mesto. Videl je tudi, kako potratljivo da so Rimljani okrasili Rim na račun podjarmljenih narodov. Obiskal je Kapitol, Palatin, Pantheon, Colosseum, Pompejevo gledališče, Forum romanum in druge javne trge. Povsod se je bliščalo zlato. Na Kapitolu zlata vrata in zlati kipi bogov, na Palatinu zlato strehe, Pompejevo gledališče prepreženo z zlato ornamentiko, na rokah Rimljanov kakor tudi Rimljanov zapestnice iz čistega zlata in cele vrste zlatih prstanov. Sedaj je spoznal Avgustin, kako po pravici so slavili pesniki »zlato Rim« (Roma aurea). Toda njega, velikega filozofa, ni slepilo zlato. Nasprotno mu je mrzel ta sijaj, ko si je mislil, da izhaja vse bogastvo iz oplenjenih dežel in da se drži tega bogastva tudi veliko zakladov iz njegove domovine Kartagine.

Kar je videl, mu ni dalo več obstanka v Rimu. Gnalo ga je iz rimskega Babela proti severni Italiji v Milan. Tukaj je bilo razpisano mesto za retoriko. Avgustin je vložil prošnjo za to službo in jo je tudi dobil. Postal je državni uradnik v Milanu, v drugem glavnem mestu rimske države. Saj je bila njegova učnost tako velika, da je obvladovala vse takrat znane vede.

Medtem sta dospela v Milan Avgustinova mati Monika in njegov sin Adeodat. Povabil ju je Avgustin sam, da bi mogel po bridki ločitvi zopet bivati pri njima, pa tudi zato, ker je imel sedaj take dohodke, da so vsi trije lahko živeli brez skrbi. Kakšno veselo svidenje! Prav kakor angel varih je bila mati zopet pri svojem Avgustinu.

V Milanu je bila takrat cesarska prestolnica. Ondi je vladal pa tudi slavni škof iz visokega plemstva, prvovrstni govornik in politik — sv. Ambrož. Iz zanimanja, pa tudi iz vljudnosti do svoje matere, je hodil Avgustin poslušat Ambroževe pridige. Po Ambrožu se mu je vzbudilo zaupanje do katoliške cerkve. Avgustinova duša, trpinčena od

neprestanega hrepenenja po resnici, je zaslutila v daljavi božji glas. Čudovita luč je napolnila njegovo notranjost in čutil je mir, ki ga do tedaj ni poznal. Poleg tega se je zgodilo še sledeče: Ko je bil nekega dne na vrtu, je zaslišal otročje petje. ki je ponavljalo besede: »Tolle et lege!« (Vzemi in beri!) Odprl je sv. pismo in bral na tisti strani, ki se je slučajno odprla, besede sv. Pavla v pismu Rimljanom: »Bratje! Noč je prešla, dan pa se je približal. Vrzimo tedaj od sebe dela teme in oblečimo orožje svetlobe. Kakor po dnevu hodimo pošteno. Ne v požrešnosti in pijanosti, ne v nečistosti, ne v kregu in nevoščljivosti, temveč oblecite Gospoda Jezusa Kristusa.«

Po tolikih in tako hudih duševnih bojih ga je zadela milost božja, tista »ost, ki jo je pozneje tolikokrat proslavljal. Veliko soboto 25. aprila 387 ga je, trinajstdeset let starega, krstil sv. Ambrož in z njim tudi njegovega sina Adeodata. Sedaj je bil Avgustin zapisan Kristusu in njegovi Cerkvi. Presrečna Monika je dosegla, kar je leta in leta v molitvi in solzah iskala.

Sklenil je, da se z materjo in sinom vrne v Afriko. Monika je bila Avgustinove odločitve zelo vesela. Dospeli so v Ostijo, takratno veliko prometno mesto, kjer se reka Tibera izteka v morje. Tukaj pa je Monika zbolela in spregovorila ob zadnji uri Avgustinu zadnje besede:

»Sin moj, zame nima svet nobenega veselja več. Ne vem, zakaj naj še živim. Večkrat sem molila, naj bi me Bog pustil pri življenju, ker me je gnala želja, da bi te pred smrtjo še videla kristjana. Bog je moje željo splošnil v višji meri, kakor sem pričakovala. Pokopljite me, kjer hočete; ne bodite v skrbeh za kraj. Le eno prosim: Spominjajte se me pri oltarju.«

Učenik svete Cerkve

V silni žalosti je zatisnil Avgustin oči svoji materi. On, ki ji je napravil toliko gorja, se je je spominjal vse življenje v molitvi in pozneje vsak dan pri sv. maši. Ko sta ljubi pokojnici izkazala zadnjo čast, sta se z Adeodom odpeljala iz Ostije čez morje v Afriko.

Tukaj je obiskal svoje rojstno mesto Tagaste. Ker mu je umrl oče in pozneje tudi 16 letni sin Adeodat, je prodal očetovo zapuščino, denar pa razdelil revežem. Obdržal si je le hišo in kar je rabil za vsakdanje potrebe. Z enakomiselnimi prijatelji je ustanovil skupno samostansko življenje. Izbrali so si prostovoljno ubožstvo; vse je bilo vseh po zgledu prve krščanske občine v Jeruzalemu. Samota je prijala srčnemu nagnjenju Avgustinovemu in najrajši bi bil ostal skrit za vedno.

Toda Bog ni pripuslil, da bi bil ta izredni mož samotaril v puščavi. Namenil ga je za svetlo luč krščanskemu svetu. Nekoč je dobil Avgustin

povabilo, naj pride v mesto Hippo, ki ni bilo daleč od njegovega dosedanjega bivanja. V mestu in okolici je vodil krščansko čredo stari pobožni škof Valerij. Ta je posvetil Avgustina v mašnika, po Valerijevi smrti pa je postal leta 396. na škofijskem sedežu njegov naslednik. Kdo bi mogel vredno opisati sedanje delovanje škofa Avgustina, ki ga imenujejo največjega duha na krščanskem zapadu!

Pred njegovimi očmi se je vršila prav takrat velika borba. Konec starega veka, preseljevanje narodov, prihod Vandalov v Afriko, žalostne verske zmote, propad rimskega cesarstva, neuspehi pravice in zmaga hudobije: — vse se je kopičilo pred Avgustinom. Največje njegovo delo je bilo, da je znal to gibanje osveteliti z božjo lučjo.

Takoj je vstopil v boj, toda le z orožjem resnice in ljubezni.

»Bratje moji!« tako je nagovarjal vernike. »Glas vašega škofa doni na vaša ušesa. Prosi vas vse, ki ste v eni Cerkvi: Ne sramotite tistih, ki niso naši. Rajši molite zanje, da stopijo v našo družbo.«

Gojil je nado, da bo z verskimi razgovori ublažil nasprotstva in s cerkveno edinostjo privedel mir v deželo. Toda skušnje, ki jih je pri tem doživel, so bile zelo grenke. Krivoverci — in teh je bilo več vrst — niso hoteli nobenega sporazuma s katoličani. Avgustin je bil prisiljen, prijeti za pero. Pisal je bogoslovne, zgodovinske, apologetične in polemiske razprave, v katerih je vedno povdarjal: »Ločitev od enote je ločitev od ljubezni, je ločitev od Kristusa.« Posebno veliko je pisal o milosti božji, ker je imel posebno hude boje s pelagijanci, ki so zavrgli milost božjo ter poveljevali človeško moč in svobodno voljo. Avgustin je namreč sam poskusil moč milosti, ki ga je pripeljala k spreobrnjenju. Ni čuda, da so njegove »Confessiones« (izpovedi) ena sama hvalnica božjega usmiljenja. Avgustinove izpovedi so najbolj čitana knjiga. V nji je roman in dogma, govornišvo in molitev. Kdor jo dobi v roke, je ne položi več na stran. Kdaj bo izšla v slovenskem jeziku? Zelo znamenita je tudi njegova knjiga »De civitate Dei« (o božji državi). Tukaj razpravlja Avgustin o boju s silami, ki so Bogu prijazne in s silami, ki so Bogu sovražne. Kako lepo je označil nastanek sveta s tremi besedami: »Creatura clamat Creatorem« (Stvar vpíje, da je Stvarnik).

Toda kdo bi mogel naštet vse spise tega velikega Afrikanca! Slog je tako vzoren, da lahko tekmuje z vsakim klasikom. Zakaj ne sprejmejo odlomkov njegovih spisov tudi v latinske šole? Še Martin Luter in drugi reformatorji so ga upoštevali kot odličnega mislica in učenjaka. Saj obsega duh sv. Avgustina vse, kar je visoko in globoko, nenavadno in vsakdanje, božje in človeško. On, profesor najvišjih šol v Kartagini, Rimu in Milanu, je prav po domače poučeval sužnje in delavce, kmete in mornarje, vsem enako dober, do vseh enako ljubezniv.

Leta 429. so vdrl divji Vandali v cvetoče afrikanske pokrajine. Rimsko cesarstvo in vse, kar je bilo ponos in up Avgustinov, se je treslo pred njimi. Verska edinost, ki jo je Avgustin gradil z velikim trudom, je bila uničena. Toda kljub vsem prevaram ga je tolažilo prepričanje, da je Cerkve nepremagljiva, naj jo napadajo Vandali, Goti ali cel roj drugih sovražnikov. Rekel je z zaupanjem: »Non tollit Gothus, quod custodit Christus.« (Got ne more upropasti tega, kar varuje Kristus.) V čast Vandalom pa moramo pripoznati, da so, čeprav divjaške narave in arijanske vere, prizanesli Avgustinovi bogati knjižnici in sicer samo zato, ker so Avgustina zelo spoštovali. Kakšna škoda, če bi bili požgali njegove spise!

Tisto noč, ko so Vandali oblegali škofijsko mesto Hippo, je Avgustin umiral. Prijatelji so stopili k njegovi smrtni postelji. Prosil jih je, naj ga pustijo samega z Bogom. Molil je: »Miserere mei, Deus« (Usmili se me, Gospod). Zunaj je padal svet v razvaline, v tihih sobici pa se je podrl veliki svetilnik cerkve božje, odhitela je duša k svojemu Stvarniku. To je bilo 28. avgusta 430. Avgustinovo telo počiva v mestu Hippo (sedaj Bone) na obrežju Sredozemskega morja v severni Afriki. Francoski škofje so mu postavili lep spomenik. V najnovejšem času pa je bila zgrajena nad Avgustinovim grobom krasna bazilika. Sedanjí papež Pij XI. je poslal vesoljnemu svetu letošnjo veliko noč okrožnico »Ad salutem humani generis«, ki se spominja 1500 letnice Avgustinove smrti in slavi njegove izredne zasluge za katoliško cerkev.

Po telesu je bil Avgustin neznan in slaboten, srednje velike, suhe postave in bledega obraza. Njegovo govorjenje je bilo ljudsko, včasih je govoril tudi v narečju. Vedenja je bil finega in odkritega značaja. Dopolnil je 75 let, škofijo pa je vladal 34 let. Cerkveni pisatelji pravijo, da je najbolj ljudomili in najljubeznivejši izmed svetnikov.

V resnici pa Avgustin ni umrl. On živi in bo živel s Cerkvijo skozi vsa stoletja. Z njo bo stopal do konca ta veliki konvertit, globoki mislec, razsvetljeni bogoslovec, prvi izmed cerkvenih učnikov, mož božji in največji svetnik Afrike.

(Iz Jos. Lavtizarjeve knjige »V Kartagol«, ki izide v obliki topotisa meseca septembra.)

Hranilnica
na
Jesenicah
v župnišču najvarnejše hrani
Vaš denar
Uradije vsak delavnik od 8.—12 in
od 14.—17., ob nedeljah od 15.—17.

Gospodarska zveza
v Ljubljani
ima stalno na zalogi:

Deželne pridelke - žito -
mlevske izdelke - specerij -
rjasko in kolonialno blago -
sadje - mesne izdelke -
južno sadje - semena -
seno - slamo - Težakovo

olje za živino - kmetijske
stroje in orodja -
umetna gnojila - cement -
premog itd. - Zastopstvo
za prodajo kisove kisline
v Dravski banovini

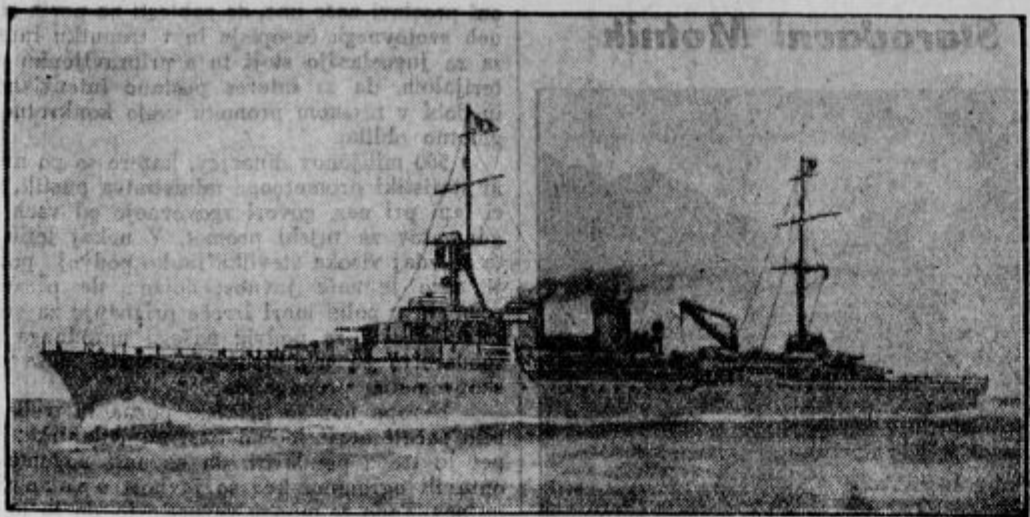

L. Mikuš - Ljubljana
priporoča svojo zalogo dežnikov,
solnčnikov in sprehajalnih palč
Popravila točno in solidno

Opeko in strešnike

vseh vrst za zidavo hiš, iz znanih
Karlovskih opekarn »ILO-VAC«
dobavlja franco vsaka postaja
po konkurenčnih cenah, samo
»EKONOM« generalno zastopstvo
za Dravsko banovino Ljubljana,
Kolodvorska ulica 7.

Francoska križarka »Lamotte Piquet«, na kateri se je pripetila težka eksplozija ter sta bila 2 častnika ubita, 4 mornarji pa težko ranjeni.

Pravda za zobotrebec

V Nimes-u na Francoskem je te dni v visoki starosti umrl odvetnik P. E. Goguilot, ki je vodil v svojem življenju najbolj čudne pravde, ki so se kdaj vršile na svetu. Tako je nekoč tožil univerzo v Toulouse, ker ga ni hotela sprejeti na — babilski tečaj svoje klinike. Odvetnik se je skliceval na to, da zakon moških nikjer izrečno ne izključuje od teh tečajev. Pravda je šla skozi vse instance in odvetnik je zmagal, a se potem prostovoljno odrekel sprejemu na babilski tečaj. Sploh je bil Goguilot prava šiba za sodnike v svoji maniji, da v praksi dokazuje razne nezmislivosti zakonov. Nekoč je prišel na pariški kolodvor in oddal kot prtljago — en sam zobotrebec. Uradnik ga je najprej zavrnil, toda odvetnik mu je na podlagi predpisov dokazal, da je dolžan sprejeti v odpravo tudi en sam zobotrebec. Vrhu tega je Goguilot zavaroval zobotrebec za 1000 frankov. Ko je prišel odvetnik čez par dni na kolodvor v Bordeaux-ju, da dvigne svoj zobotrebec, se je izkazalo, da se je »prtljaga« izgubila. Odvetnik je takoj vložil tožbo na povrnitev škode v znesku 1000 frankov. Zaman je železniška uprava ponujala Goguilotu v nadomestilo drug zobotrebec — odvetnik je vztrajal na odškodnini v znesku 1000 frankov. Pravda se je vlekla več mesecev in opraviti je imelo z njo troje sodišč. Goguilot je zmagal tudi to pot in prejel za zobotrebec 1000 frankov. Seveda je bilo njegovo ime znano vsej Franciji.

Grb londonskih »Times«

Angleški urad za grbe je izdal založbi »Times« dovoljenje, da uvede svoj grb. V grbu je zidana krona, iz katere sega roka, ki drži šop bliskov; razen tega sta v grbu dva konja s krili in hrastovimi listi ter Merkurjevo palico. Rek je latinski in se glasi: »Tempus fuit est et erit«.

Poljaki ustanove gledališče v New Yorku

V New Yorku se je ustanovilo »Društvo poljskih umetnikov v Ameriki«, ki hočejo v najkrajšem času ustanoviti v New Yorku stalno poljsko gledališče. V ta namen imajo že zagotovljena bogata sredstva.

255 milijonov davčne globe

Neka sedmograška lesna trgovina s sedežem v Lomašu je celih deset let goljufala državo pri davkih na ta način, da je dobiček prevajala na račun svoje podružnice v Budimpešti. Letos so te goljufije odkrili in oblast je naložila družbi 255 milijonov lejev (približno 80 milijonov dinarjev) globe. Družba se je proti temu pritožila. Te dni so pa odkrili pri isti družbi nove goljufije, ki so oškodovale državo za novih 30 milijonov lejev. Sedaj bo morala družba plačati i prvo i novo globo.

Povodne smuči profesorja Mittererja (Berlin), s katerimi se je odpravil iznajditelj na pot, da prebriže z njimi Rokavski preliv.

Kaj je z Rusinjo Anastazijo?

Ameriška policija poizveduje po vseh večjih mestih za Anastazijo Čajkovsko, ki je nekaj časa razburjala svet s trditvijo, da je hči zadnjega ruskega carja Nikolaja II. V Ameriki ji je bilo dovoljeno bivanje do 8. t. m. Potem bi se morala izseliti. Anastazija je pa po tem dnevu brez sledi izginila, vendar je imela policija dokaz, da Amerike ni zapustila. Policija je izdala za njo tiralico, ki se glasi na ime mrs. Anderson, pod katerim imenom je Čajkovska zadnji čas živela v New Yorku. Njeni znanci pripovedujejo, da je bila zadnje dni pred 8. avgustom zelo obožna in potra. Domnevajo, da si je utegnla končati življenje; vendar po newyorških mrtvašnicah njenega trupla ni bilo najti. Mogoče bi bilo, da je pod tujim imenom odpotovala. Vendar so vse ladje, ki so se tačas nahajale na potu v Evropo, na brezžične brzojavke odgovorile, da Čajkovske ni med potniki.

Kurdske tipi; v obrazih se zrcali mnogotisoletna zgodovina, pa tudi propadanje tega prastarega plemena.

34 mačk in 12 psov v stanovanju

Pogosto se najdejo stare ženske, ki so se jim ljudje tako zamerili, da jim je ljuba družba mačk in psov. Za sosedstvo take čudakinje navadno niso prijetne. Tak slučaj imajo sedaj v New Yorku. Stranke neke hiše v Brooklynu so vložile tožbo proti mrs. Mary Sadler zaradi kršenja miru, ker ima v svojem stanovanju 34 mačk in 12 kodrov. Sodišče je odredilo ogled na lieu mesta in ugotovilo, da so navedbe tožiteljev resnične.

Vse stanovanje gospe Sadler je urejeno za mačke in pse, sama gospa ima zase le majhno sobico. Vsaka mačka in vsak pes ima svojo lastno posteljo. V posebnem prostoru je urejen velik akvarij za reje rib, s katerimi hrani gospa svoje mačke. Gospa je zelo bogata. Vsak dan ji dobavitelji pošiljajo v hišo mnogo litrov mleka in pa mesa za njene živali. Umljivo je, da je bilo v hiši zmerom dovolj mišev in lajanja. Sodišče je razsodilo, da se mora gospa ali izseliti ali pa odstraniti živali.

Promet v londonskem pristanišču

Pristaniška oblast v Londonu je izdala poročilo o kretanju ladij v londonskem pristanišču v zadnjih desetih letih. Leta 1920. je znašala tonaža ladij, ki so priplule in odpule iz tega pristanišča, 32 milijonov ton, leta 1929. pa se je tonaža povzpela na 57 milijonov ton.

Jožek gre mimo nanovo pobeljenega zida. Ha, to je nekaj zanj! Brž vzame svinčnik iz žepa in načeka na zid:

»Kdor to bere, je osel!«

Kmalu nato pride mimo Janezek. Ko vidi kaj je napisal Jožek, se razjezi in napiše spodaj:

»Kdor pa to piše, je še večji osel!!!«

»Ali že veste, kaj se je pripetilo gospodični Juliji? Tak poslušajte: Šla je k zlatarju, da bi dala oceniti zaročni prstan, ki ga ji je dal njen zaročenec gospod Reven...«

»To vendar ni nič hudega?«

»Seveda ne, ampak zlatar ji prstana ni hotel vrniti, češ da ga gospod Reven še ni plačal.«

Frtaučku Gustl ma beseda

Rukavice je tud u rok držu. Na glau je mou pa na taka klufeta, kokr jh zdej ta bulš gospoda nos. Jest na vem a b reku slamnk al klubuk. Iz ene rmenkaste aruce je skp znešen in nima nubenga furma.

No, en tak gspud, kokr sm ga tlela upisu. me je ustavu pred pošto in me prašu, kot se pride du tiste štacune, ke razglednce predajajo.

»I, prec tamla čez jh predajajo. Sej se ud tlela vidjo auslog. U Selenburgu ulc je ja več takeh štacun iz razgledncam in druga taka reputija.«

»Ze vem. Sej jh jest tud ud tukile vidm, sam na vem kuku b du ke pršov«, je reku. »Tuki ja voda teče. Tu more kašna druga pot du ke držat.«

»Oh, gspud, kuku sa oni čudn. A nisa bli še nkol u Benetkah? Sej u Benetkah sa tud štacune kar tkula ub vod, pa se še ni nubedn čez tu gor držu.«

»Seveda sm biu že u Benetkah. Tud štacune sm vidu tam tkula ub vod, kokr tlela, ampak tam je vse pouhn čounu, kokr tle pr vas fjakarju al pa automobilu, da se člouk lohka pele du štacun, al pa kamr se mu lušta. Tle pa ni nubenga čouna, debme ke čez prepelu. De b pa kar tkula pu vod brezdou in še u lakasteh čouleh, pa use glih ne gre.«

»Lepu jh prosm, gspud, nej na uja tku cimperlj. Sej še use pride. Tud čouni boja tuki kar mrgolel, tulk jh bo. Ampak use se na more kar naenkrat nardit. Pa tku hitr tud ne. Sej morja vedet, da se hitr sam figa nardi.«

»Ja, pa vndr...«

»Nč, vnder. Nej putrpeja, de pridem du konca in jim use puvem. A puznaja Gradašca?«

»Kua pa je tu za ena reč, ke ji praute Gradašca?«

»Gradašca je ena taka voda, ke u Rožn dulin sam škoda dela, nej s u pu nival al pa vrtoveh. Le štariskem keudrem je h nuc, ke ni treba bertem predeleč voda nost, kedr ja glih nucaja, ampak ja maja kar pr rok. Ke je pa u Rožn dulin več niu in vrtov, kokr štari, seveda sa pa

pr špetere, al nej voda preč sprauja, al pesteja, de u zamakala, tist zmagal, ke maja nive in vrtove. No, in ta reč je pršla tku deleč, de sa se prtužil pr menistre za zunajne zadeve, zatu ke sa nive in vrtovi uzuni. Kar se pa keudru tiče, ma pa menister za notrajne zadeve za guvort, zatu ke se keudri naznotri. In sa menistra prusil na štemplne, de nej skus ta voda, ke ja je u Rožn dulin preveč, kam preč spraut, de jm nau škode delala. In tku je menister za notrajne zadeve naroču gspude bane in na vem kumu še use, de morja hitr usa voda, kulkr ja maja u Rožn dulin preveč, na kašna viža preč udpraut. Če nau šla iz fluspapierjam, al kokr prau mladina: iz piunikam, nej ja pa tku zreguliraja, de na u pu nival škode delala in ja le tulk še pesteja, kulkr ja birti in druh lde za soje putrebe nucaja. Gspud ban pa tud rad ustreže ldem, če je le na kašna viža mugoče in če vid, de je res putreba. In, ke...

Gspud, ke pusluša moje uniformacije, je začeu že kar menat ud samga ferbea, kua u iz Gradašce vn pršlu.

»No, in ke gspud ban tud na more Gradašce iz Rožne duline kar u škafeh u Iblanca znost, zatu je pa prec ukrenu, de se je Gradašca tku zregulirala, de teče zdej not dol du Kulezije kar naraunast, kokr, de b ja iz lenerjam putegnu. Pol sa ja pa tli še naprej skus Trnou kar naraunost du Iblance putegnt. Ke sa pa Trnoučani za tu zvedl, sa se pa začel zmrdvat in kujat, čš, de maja že zadost vode u Trnoum. Učash clu tulk, de jm bregove trga in mustove pudira in de kratk in mal tega ne trpeja. Kene, Trnoučanm se pa tud na kaže zamert. Trnoučani sa fejt lde in soja patrona tku časteja kokr mal k. Zvečer pred žegnajnam soja fara tku lepu razsvetleja, de b člouk lohka upunuči najdu tauzentar u varžet, če b ga mou. Astn, Trnoučanem se more tud ustreč. No, in namest, de b pustl udvišna Gradašca skus Trnou tečt, sa ja pa tam pr Kulezi zasukal čez Mirje in tku naprej pu Selenburgu ulc in pa Prešernu ulc naraunast mem flečkajnariju u Iblanca. Tku de zdej na u na nubena plat zamere. De pa na u treba gspud u lakasteh čouleh pu vod brezdat, kokr sa rekl, pa že u Trnoum tam na ek edn čouna dela in jh u zdej enkat sm pred pošta, ke je ta nar več premeta, transpurtiru.«

»Ja, ampak jest vnder na morm tlela na cest čakat, deuja čounu sm transpurtiru,« je zdihnu gspud. »Če se t na fržmaga stop iz mana tlela u kufehaus h Elefont na enga črnga, pa uva pučakala na čounu.«

»Dobr, ampak plačal uja uni.«

F. G.

Kriza

Vrtinčeve je oplazila kriza. Zaloge v trgovini so običale, računali so se večali, kredit se je manjšal in vročina je pritiskala, tista vročina, ki je ne povzroča solnce, ampak prečute noči. Vzlic temu so znali obdržati vnanji sijaj. Stari gospod je bil kakor kremen, a tudi mladi gospod Hinko je bil trpežen. Medtem ko je bil oče žilav in včasih skoro gorjanski, je bil mladi vitek, jeguljast v nastopu in gladek.

Izmed domačih prav za prav Hinko ni nikogar posebno cenil. Oče se mu je zdel tiranski, mati sanjava, sestre, gospodični Veri, ki je rada govorila visoko, takole o umetnosti, politiki, filozofiji, pa se je navadno naklonil:

»Gos neumna!«

To seveda ni bilo posebno fino, toda gospod Hinko je znal izreči na tak način, da mu ni sestra nikdar zamerila, ponovil pa je besedi tolikokrat, da jih je začelo za njim izgovarjati bitje, ki je bilo Hinku najljubše: zeleno pisana amazonska papiga. Kadarkoli je stopila gospodična Vera v sobo, se je ptica ljubeznivo nasmejala in se poklonila:

»Gos neumna.«

In tudi papigi Vera ni zamerila te prijaznosti.

Kriza je medtem bolj in bolj pritiskala in mladi Vrtinec je sklenil, da se jeguljasto izmota iz nje. Zaprošiti je hotel za roko gospodične Tinca Križajev, ki je bila dovolj težka, da bi bila lahko uravnovesila vse, kar se je pri Vrtinčevih majalo.

Bilo je vse pripravičeno in zadovoljno. Križajevi so se odzvali Vrtinčevim in je bil slovesen obisk domenjen za Veliki Smaren. Gospodična Tinca se je že s prvim korakom hotela priljubiti Vrtinčevim in si je izbrala toaletto, po kroju in barvi na las enako Verini. Dosegla je z njo svoj namen, kar je priznala tudi klepetava papiga. Ko je bila slovesnost na višku in je gospodična Tinca sramežljivo segla gospodu Hinku v roko, se je papiga ljubeznivo zasmejala in na ves glas priznala:

»Gos neumna!«

Slovesnost je bila takoj končana. Gospodična Tinca je omedlela, gospod Križaj je bliskal z očmi, a Vrtinčevi so običali — v krizi. Hinko se je zvil kakor vprašaj. Besno je meril sestro in papigo in zlepa ni vedel, na katero naj bo bolj hud.

Al —

»Ne razumem, da se zaradi vsake stvari, ki si jo kupim, tako razburjaš. Še drevesa dobe vsako leto novo obleko...«

»Da, a naredi si jo same.«

Lübi Nacek s Prlekije!

Nacek, kej se je s tobój zgodilo? Ali si še furt na urlaubi — ali si lekič s cimrmejskoj torboj in žajfncoj na klini, kak se tü čuje?

Eh, pa püstma to! Jas Prlek v Sent Ilji v Sl. g. te lepo prosm, ka bi priša k nam 8. sept.; te bomo joko nicali. Sej veš ge. Na veselici! Ovišno pridi, ti nikdor nede žoh. Pride vse puno Prlekov, eni že dvo dni prle, ka še bodo svoje znonce Prleke poglednoli. Prleki so pač posúdik. No tüdi ti moreš prle priti. Če boš nenuk toba, te se zglosi najprle pri meni. Bon jas s tobój hoda, ka se se bi zgüba, ker bo tü puno lüdstva. Najprle boma nija mogla iti k financon zavolo tvoje forbe. Tan tisti Prlek mi je prava, ka prè na farbo ni nič za plačati. Pa jas joko malo verjen. — Najboljše je, ka tiste penze doš meni, pa ti postavin šotor za tvojo kromo. Samo gi bi ga rad meja? Ali polej kofejovega, ali tan kak de puno grozdja, jobok, klobos pa gibojnc, ali polek »potelkavein«. Nejakše bo, ka si sam prle pogledneš!

Pje Nacek, nič se ne boj!

Prti kuncu mojega božnega pisanja te ali še enok lepo prosm, vzemi si teko cejta in pridí, ali pa se prpelej s cugom, tüdi ali de sa, kdo de što šteja. Pa še drügin liden pove. Tüdi to jin pove, ka bomo tu strelali in raketne spuščali. To v lüft strči, tan počí te pa ali nenuk rasveti.

Čüje se, ka do tü mis volili. Ce se tvoja živi, jo moreš fein vün spucati in zglihati s hobkon, pa lep gvant ji tüdi spravi. Veš, tü so feine.

Te pa mi ali nič ne zameri, pa skoro odpiši kdoš priša.

Tebe in vse Prleke že prle pozdravlja Prlek.

Strašno sem se moral udariti, da mi je kar vse črno pred očmi.

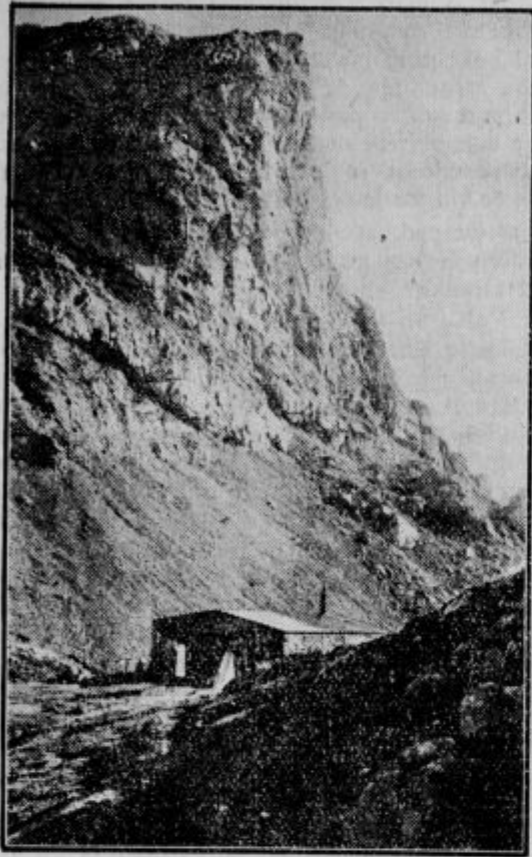
»In kaj si želiš za god, ljuba ženka?«

»Ne bodi tako radoveden! Prihodnji teden dobiš račun.«

Matija Munda:

ČAR NAŠIH PLANIN

V resnici niti nisem tak veleturist, dasi sem prepričan, da je »večji« malo v Sloveniji. Življenjska pot me je peljala skozi Dravsko dolino, ogledal sem se na levo in na desno in strme obstal v lepih Rušah pod zelenim Pohorjem. Skozi trinajst mesecev sem taboril v tem kraju in v tem času se je rodilo v mojem srcu novo čustvo, ki bi ga krstil z imenom: ljubezen do planin. Na levo sem se najprej ogledal, Planinske postojanke na vrhovih, ti-hota pohorskih gozdov, osvežujoči zrak, vit-

Koča na Korošici z Dedeem

kost ponosnih smrek, pesem, ki jo skoraj neslišno poigrava lahen vetrič ob vejevju, trate in frate s plašnimi srncami in šumečimi šumiki s čisto vodo in postvimi... vse to mi je tako prišlo klic, da me že čakajo drugod, da naj hitro nadaljujem svojo pot. — Tudi na desno sem se ogledal. Tja proti Sv. Duhu in Kapli s šaljivim župnikom, na vrh Sv. Pankracija sem se povzpela, da sem videl krasoto krajev, ki danes niso več naši in navzdol skozi prijazni Remšnik, ki mu gospodari dobrotljivi Pavlič. Kmetije so po teh vrhovih gosteje nasejane, manj je gozdov, več travnikov in njiv, — ko na pohorski strani. Lep je kobanjski Kozjak, (da rabim združeno oba naziva).

Takrat sem pa pospravil svoj šotor, pobral svoje halje in potoval dalje, — proti domu, proti domu, ki ne pozna planin, če izvzamemo vinorodne brezuljke.

Na planine... gledat jasne visočine, — kras slovenske zemlje, vedno vleče me srce. Kamniške planine sem do letos poznal samo po opisih, po pripovedovanju. A vse to je medla slika realnosti. Prav nič nismo bili dogovorjeni. Kar na poti smo se spoznali, se pozdravili s planinskim pozdravom in smo šli: g. profesor Lojze, njegov študent Pišek in jaz. Sredi pota se nam pridružijo še štirje, po očetovem rodu naše krvi, danes tuji iz Grada, Zadnjici so bili v naših planinah »als die Leute noch deutsch gesprochen haben«. Iz Luč smo se dvigali navzgor, 1600—1800 m. O, to pa ni več zeleno Pohorje. Nič ponosnih smrek, nič trate in frate, nič šumečih studencev. Ponižno, kot da se bojijo višine neba, se plazijo igloveci po tleh, nekaj časa še gosteje, kot da si podajajo roke, nato vedno redkeje in redkeje. Vse, kar ima še v sebi klico rasti, se je priključilo k tlom. Le tuintam še strmi proti nebu od gorskih viharjev oklesčeno, z ostrim mahom poraščeno drevo. Izraz klubovalnosti, ponosa in moči. Tudi pesem je tod ubrana na drugih akordih: visoki sopran z naglim tempom in pojemajočim koncem. Golek dreves in pesem oblakov.

Višje in višje, do sneženih polj in čez nje v zlatorogovo kraljestvo. Trudne so postajale moje noge, srce je bilo močnejše in nemirno, kot da mu primanjkuje zraka, študent Pišek je začel omagovati, vsega se je izrazil iz besedami: »prvič in zadnjič, le profesor Lojze je bil tih. Noč nas je objela, tukaj nekje pod Ojstrico mora biti Kocbekova koča z zaobljubljeno kapelo, tu nekje v bližini, na Korošici, mora biti nova planinska koča, Kocbekov dom, — a do

njega »neznani puta neznani staze«. Tekla je tarat že sedma ura naše popoldanske hoje.

Noč v kamenitih planinah, v višini 2000 m, je doživetje, vsaj zame je bilo, Luna obseva razjedene skalnate grebene, nobenega živega bitja, grobna tišina, božji mir. Zdelo se mi je, da se bo ob skali zdaj-zdaj prikazal zlatorog in mi ponudil cekinov, da bodo okoli te skale zdaj-zdaj zaplesale čarobne vile-sojnice in mi zapele omamno pesem v daljni sreči, meni nemirnemu Ahasveru, da se bo v duplini te skale zdaj-zdaj prikazala Mati božja, kot se je pokazala Bernardiki in mi ponudila rožni venec z naročilom: padi na kolena in moli Njega, v čigar bližini se nahajaš. To je doživetje.

Pa se vam pripodi od nekdaj nenadoma oblak, belosiv, gost in moker, da so vam lasje na glavi kot ob dežju. Ves vas objame, da vam je kar neprijetno in hladno. Pa vam zopet zažvižga veter svojo pesem, ki velja razklanim vrhovom, na mali posušil meglo, znova zadrhtijo zvezde, zagori mesec in ogenj v tvojem srcu. Skalnat vrhovi pa stojijo mirno, kot kipi hrepenenja.

Prijateljica Vida, navdušena turistinja, bi vedela opisati drugačno doživetje v Kamniških planinah: grozoto nevlite, ko je blisk razsvetljeval pot in kazal markacijo, ko je strela lomila skale, ko je grom pel svojo baritonsko pesem, ko so se potniki ustavili pod skalo, poklekli in molili: Oče naš... Tudi to je bilo doživetje.

Že smo bili na tem, da pod kako skalo razprostremo svoje plašče in prenočimo na prostem, ko zagledamo v daljavi lučko, novi Kocbekov dom na Korošici, ki nam je nudil zavetje.

Drugo jutro. Zahvaljen Bog, da si postavil gore, neskončne otarje in jih odel z lepoto jutranje zarje. V tej višini, v zaobljubljeni kapeli v bližini stare Kocbekove kočice, je bila moja daritev Bogu vse bolj zbrana. — Med sv. mašo je plahi gams z bližnje stene zakotalil kamenje v dolino.

In dalje čez Ojstrico in Planjavo na Kamniško sedlo in Okrešelj v Logarsko dolino.

Bog ve, ali je pogljal korenine krvavi rododendron, ki sem ga vsadil ob šumanovem križu pod Mrzlico? Pavle je bil moj tovariš.

»Joj, koliko rdečega cvetja po naših planinah cveti.«

Otvoritev Kocbekovega doma na Korošici

20. avg. 1930.

Kakor, da bi Bog hotel pokazati svojo naklonjenost do planincev, tako se nam je zdelo, ko smo prihajali v soboto in nedeljo na Korošico k otvoritvi Kocbekovega doma. Dež, ki je že cele dneve in tedne preprečeval uživanje planinskih krasot, je ponehal in solnce se je spet pokazalo in ustvarilo med nami krasno, res pristno planinsko razpoloženje. Bilo nas je vseh nad 250. Ob pol 10 v nedeljo je pristopil k oltarju na prostem bečki g. kaplan Janko Leber, ki je daroval sveto mašo in imel pomenljiv govor, kako tudi Bog ljubi planine. Končno nas je pa pozval, da naj ne hodimo v planine spoznavat le lepoto naše zemlje, ampak tudi močnost in lepoto Stvarnika, ki jih je ustvaril. Po maši je g. kaplan blagoslovil dom, nakar ga je otvoril načelnik savinjske požarnice SPD g. sod. svetnik Tiller, v svojem govoru je omenil zlasti zasluge pred kratkim umrlega Kocbeka, nato je pozdravil zlasti g. okrajnega načelnika Kandriča, predsednika S. — g. dr. Franca Tomiška in zastopnike raznih podružnic. Govorili so še nato g. okrajni načelnik, g. dr. Tomišek in zastopnik savinjske podružnice SPD. Nato smo se šli veseli pokrepčati in smo odšli: eni čez Škarje v Logarjevo dolino, drugi proti Kamniški Bistrici, tretji proti Robanovemu kotu. Da je bilo ves čas našega bivanja na Korošici tako dobro razpoloženje, se imamo zahvaliti tudi godbi iz Luč, ki je nemurno igrala.

Bilo je res lepo in Bog nam da še veliko takih dni doživeti.

Okolica Škofje Loke in Kranja! Kmetovalci pozor!

Sporočam, da imam v zalogi vedno najboljšo suho moko, katero vam takoj zamenjam za pšenico, katero pripeljete v mlin. Tako si prihranite dvojno pot. Na zalogi imam vedno po najnižji ceni izborna moko iz la suhe banaške pšenice, kakor tudi vsakovrstna sveža krmla za živino in druge mlinske izdelke. Postrežba točna in pozorna! — Istotam napredaj radi pomanjkanja prostora dobro ohranjena kočija. — Se priporoča Josip Kotir, valjčni mlin, Škofja Loka, Kapucin. predmestje 3.

Starodavni Motnik

Zelo redko se kdaj sliši o našem trgu, katerega slike prinašamo. Res, da smo skoro nepoznani, to pa zato, ker smo tako v globoki kotlini. Zgodovino pa imamo vseeno precej zanimivo. Motnik je eden najstarejših trgov na bivšem Kranjskem, saj je že 17. junija 1923. leta praznoval svojo 500 letnico. Zraven župne cerkve stoji kapela, ki je bila še last nekdanjih graščakov. Na sliki se vidi v ozadju tudi hrib Jasovnik, tu so se v starih časih v skalovnih jamah skrivali tihotapci. Znan je Motnik tudi zaradi svojega polja, katerega so baje s pomočjo sosednih krajev le ukrotili in zaklali. Sledovi krvi so se menda poznali še na zvoniku cerkve na Ločici.

Deluje pri nas dve društvi, Katol. slov. prosv. društvo, ki ima svoj lasten dom, in pa prostov. gasilno društvo. Kakor nam pove društvena kronika, je bilo društvo ustanovljeno spomladi leta 1900. Štelo je takrat 21 članov. Prvi načelnik je bil g. Ivan Avbelj, ključavničar iz Motnika, ki je ostal načelnik skozi do izbruha svetovne vojne. Pod njegovim vzornim vodstvom si je društvo nabavilo 2 veliki in 3 male brizgalne. Takoj v začetku vojne je bil on, kakor tudi večina članov, poklicanih v vojno. Društvo pa seveda potem ni moglo delovati, ker ni bilo članov in pa tudi nobene podpore. Srečno je prešle g. Avbelj vojno vedno na bojišču, a smrt, ki mu je tam prizanašala, ga je zalotila na postaji Zagorje, ko se je vračal k svojem. Na omenjeni postaji je padel pod vlak in se tako ponorečil, da je v Ljubljani v bolnišnici izdihnil.

Nabavilo si je društvo letos za svojo tridesetletnico svoj lastni prapor. Novemu praporu je kumica ga, podnačelnikova. V društvu je tudi par članov, ki so bili za svoje 25 letno delovanje odlikovani. Že večkrat, ko je ognjeni vihar hotel uničiti temu in onemu vse imetje so naši gasilci prišli na pomoč in rešili, kar se je rešiti dalo.

Še o propagandi

Pač težko je v silno gosti in iznajdljivi vsakovrstni tuji propagandi, založeni in oprti z močnim gmošnim ozadjem preriti se nam z našimi skromnimi sredstvi do tega, da smo opazni, še težje, da vzbudimo pozornost. Še posebej, ker je baš široki kontingent svetovne javnosti še tako slabo ali prav nič poučen o nas, da se je še pred nekaj leti zgodil drastičen primer, da je neki delegat iz Amerike na kongresu mednarodne štud. samopomoči dobil pismo, adresirano na »Serbia & comp.«.

Treba je bilo res železne volje, vztrajnega dela, mnogo požrtvovalnosti in temeljite organizacije na vseh straneh, izrabiti vsako najmanjšo, kolikaj ugodno priliko, da je svet slišal o nas in se začel za nas zanimati, kar se je doslej že v veliki meri posrečilo. Vsak je opravič svoj, da je ponesel naše ime pred svet: nogo: tašem v Montevidu, našim pisateljem, katere prevajajo v tuje jezike, novinarje, ki opišejo v svetovnih listih o svojih utisih pri nas, vsem moramo biti enako hvaležni in njihovo delo podčrtati in priznati. Vendar pa bi bile te senzacije lahko brez trajnega učinka in hitro utonile pozabljenu divjega tempa in pestrosti svetovnega dogajanja, če ne bi imeli organizirane propagande, ki izrablji priliko, ko ta ali

oni proslavi naše ime, da zablesti na prvih straneh svetovnega časopisa in v trenutku interesa za Jugoslavijo stoji tu s pripravljenim materialom, da ta interes postane intenzivnejši in dobi v tujem prometu svojo konkretno in gmošno obliko.

500 milijonov dinarjev, katere so po uradni statistiki prometnega ministrstva pustili tujci lani pri nas, govori zgovorneje od vseh argumentov za tujski promet. V nekaj letih se ta že zdaj visoka številka lahko podvoji, potroji, zato je naša javnost dolžna, da pravilno oceni in v polni meri izreče priznanje za svoje žrtve, ki jih za podvig našega narodnega gospodarstva na tem področju prinaša naša tujskoprometna propaganda.

Evropa nas že prilično pozna in treba je bilo začeti orati ledino onstran Atlantika. Zopet je treba poudariti, da so naši nogometaši opativili ogromno, ker so javnost opozorili na nas. Toda še mnogo važnejše je, da jo je bilo treba z nami seznaniti in zato leži pred nami zgovoren dokaz: Z velikanskimi predvsem denarnimi žrtvami je naš tujskoprometni propagandni uspeh pripraviti uredništvo milijonskega dnevnika »The Chicago Tribune«, drugega največjega ameriškega lista, da je v kratki oprni, kot izhajajo razne svetovne revije, objavilo junija letošnjega leta v seriji slikovno izčrpno sliko Jugoslavije, kateri je posvetilo celi zvezek na 110 straneh. Če pomislimo, da ta list kroži v milijonski nakladi po celi severni Ameriki in da je ta številka s svojo krasno opremo zbudila gotovo pozornost, lahko z uspehom to propagande računamo. Celi zvezek krase mnoge res posrečene in lepe fotografije, tisk je najboljše na krasnem papirju, uspehi res ne more biti zgrešeni.

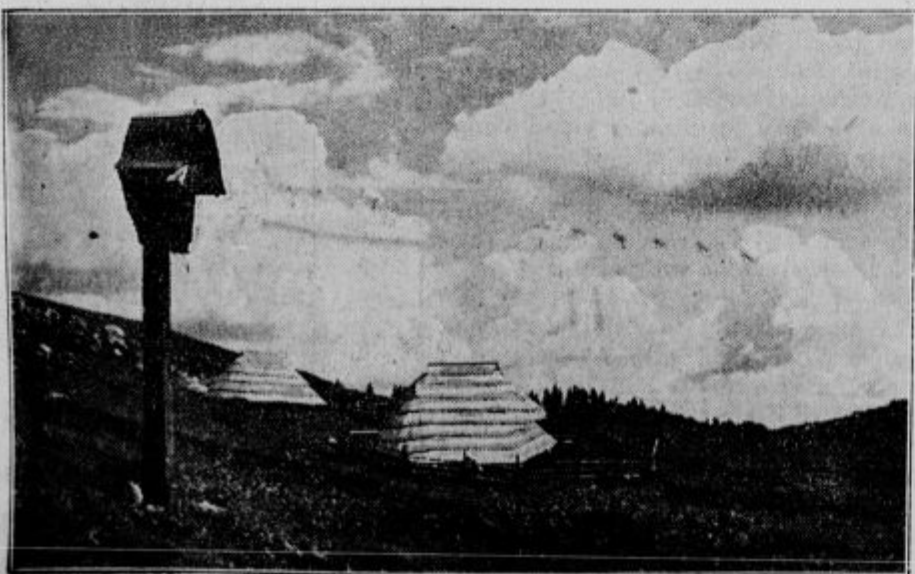
Takoj na drugi (ovojni) strani je karta Srednje Evrope z modro barvo na njej poudarjena situacija Jugoslavije, kjer so začrtane vse mednarodne zveze, na kar bo Američan gotovo polagal veliko važnost. Tekst otvarja članek o naši kraljevi rodbini, z velikimi slikami obeh Veličanstev in z manjšimi fotografijami Nj. Vis. prestolonaslednika Petra in njegovih bratcev. Dalje se nam v krajšem članku tudi s sliko predstavlja ministrski predsednik general Pera Živković, nakar sledi več člankov o razmerju Amerike in Jugoslavije, izmed katerih je treba opozoriti na onega g. ministra J. Princea, plo pisane epopeje našim naravnim lepotam. Vse dobite v tej številki: zgodovinske podatke, o naši borbi za osvobodjenje, statistiko in položaj naše prosvete, opremljeno oboje z diagrami, naš gospodarski položaj, opis našega slovnata, umetnosti, naše narodne običaje, noše, z eno besedo vse, kar utegne koga zanimati. Meštrovicu, ki ga pač severni Amerikanci dobro poznajo, je posvečen poseben članek, opremljen s slikami, na prvem mestu s fotografijo njegovega »Indijanca«.

Pretežni del obsežnega zvezka je posvečen tujskoprometni propagandi. Vsaka banovina je prispevala s sestavki svojih znamenitostih; nas bo zanimala naša ožja domovina z opisom njenih lepote in posebnosti, katera zavzema dovolj vidno mesto, za kar gre ponovno zasluha naši »Zvezi za tujski promet«, ki se ni ustrašila visoke denarne žrtve, da ponovno opozori svet na naše lepote in jim pridobi novih občudovalcev. Če »Zvezi« in njenim agilnim in požrtvovalnim funkcionarjem tu izrečemo zahvalo, je to le skromen izraz priznanja, katerega ji je radi zunanji uspehov dolžna slovenska javnost, radi gospodarskih uspehov te propagande pa vsak, komur napredek naše banovine res iskreno leži na srcu.

Ameriško javnost seznanja z nami splošen članek o Dravski banovini, kateri sledi izčrpen opis Ljubljane, oboje opremljeno z lepimi fotografijami. V splošnem pregledu o šolstvu zasledimo članek o univerzi kralja Aleksandra I. v Ljubljani s sliko in s podatki o fakultetah, frekvenci in s kratkim zgodovinskim uvodom. — Vse to je bolj informativnega značaja, odločno važen v propagandnem oziru je pa izčrpen članek o »Bledu in jugoslovanskih Alpah« izpod peresa našega odličnega tujsko-prometnega funkcionarja, g. ravn. ljublj. »Putnika« Vlad. Pintarja. Članek je pisan s toplo ljubeznijo za našo Gorenjsko in z navdušenjem, ki ogreje čitatelja. Pripravečnost sloga še podčrtujejo lepe slike Bleda in naših pestril Alp s svojo čimno lepoto. Izpod peresa istega avtorja je še končno informativni izčrpen članek o zdravilnih vrelih v Jugoslaviji, pri čemer poudarja pisec predvsem Rogaško Slatino. Kakor smo izvedeli, je bilo treba velikih denarnih žrtv, da je bila ta propaganda za naše kraje omogočena, katere je brez vsake konvencije krila »Zveza za tujski promet«, imajoč pred očmi le interes domovine. To akcijo lahko imenujemo plemenito.

Celoten zvezek napravi utis izčrpnega almanaha Jugoslavije in kot že rečeno, za našo propagando pomeni ogromno. Naša želja je le, da bi vsi ti naporu rodili sad, kot ga zaslužio.

Stojan Pretnar, c. iur.

Poteti

Velika Planina

Pozimi

Zopet boj proti konsumomom

Prejeli smo: Zelo smo se začudili, ko smo dobili v roke zadnjo številko »Trgovskega listca«. Sicer resen list prinese prazen in neresen članek, ki bi spadal pred tridesetimi leti v »Slov. Narod«, ki pa si ga nikakor ne moremo predstavljati danes v glasilu visoko stoječega trgovskega stanu na Slovenskem. Članek, naperjen proti konsumnemu združništvu, ki danes v širnem svetu uživa priznanje, dela sicer hvala Bogu izjemo v tem listu, vendar naj opozorimo na par stvari. Nobeno konsumno združništvo ne pri nas ne drugod ni direktno usmerjeno proti trgovcem. Prav tako pa je gotovo, da nikakor ne bi nastalo, če bi se trgovina držala v pravih mejah in ne bi nastajalo blagovno oduševstvo. Pravico samoobrambe pa moramo v vsakem slučaju pustiti delavcu, obrtniku, uradniku in vsem, ki spadajo med konsumente. S tem, če se združijo konsumente, da bi ceneje dobili blago, ga ceneje prodajali svojim stanovskim tovarišem in s tem zboljšali gnetno stanje svojega stanu, ne delajo nikomur krivice. Prav zato pa so tudi vse moderne države konsumno združništvo podpirale in mu pomagale z raznimi sredstvi do čim večjega razvoja. Povdariti moramo, da je v vseh evropskih državah ta vrsta združništva mogočno razvita in da se naša država ne more z njimi v tej točki pravni primerjati. In vendar tam ni katerega posebnega bojnega razpoloženja proti »konsumarjem«, kot to zveni iz gori imenovanega članka. Dogodki zadnjih desetletij tudi pri nas lepo kažejo, da je tak boj

nepotreben in neuspešen. Se noben dober trgovec namreč ni propadel radi konsumu. Na drugi strani pa propade tudi vsak konsum, če ni solidno voden. To ve vsak trgovec in v luči te izkušnje se čudno bere članek o »konsumarjih«. Ali naj zagovarjamo nesolidnost v trgovini, ali naj se dopušča spet oduševstvo? Ali naj se zatire svoboda konsumentov, da prosto poskrbe za svoje? Argumenti, s katerimi so se svojčasno borili gotovi krogi proti dr. Kreku, so danes manj kot za staro šaro. Ni v korist trgovskega stanu in prav nikomur v korist, če bi se s starimi bojem spet pričelo. Naj opozorimo samo še na to, da so časopisna poročila o kontroli konsumnih združitev precej nejasna. Članska knjiga vendar tudi doslej ni bila kakšna skrivnost in je dostopna vsakemu resnemu človeku. Prodaja nečlanom je odvisna od pravih posameznih združ in se ne da presojati kar na splošno. Vsako posploševanje in vsako pretiravanje v tej zadevi more roditi le nepotrebno razburjenje. Še več ga povzroča obsodbe vredno denunciranje, ki se tu in tam pojavlja. To ne rodi nikakih uspehov, zastruplja le medsebojne razmere in goji sovraštvo. Gotovo ni to v interesu države in ne v smislu 6. januarja. Pustimo oblastem, da postopajo brez vplivanja od kogarkoli in korist ljudstvu v smislu zakona. Nobenih velikih gibanj se ne da zavreli s šikanami. To nas uči Evropa in naša domača izkušnja. — »Trgovski list« pa prosimo, naj prepreči v interesu trgovstva v drugie izpade posameznikov, ki ne morejo nikomur koristiti.

Gospodarstvo mariborske občine

Vlad. Pušenjak

Zivimo v dobi, ko je silno težko doseči ravnesje v proračunih občin, osobito mestnih občin, ko se mestne občine nahajajo v težki finančni krizi, zato gotovo ne bo odveč podati sliko gospodarstva mestne občine za leto 1928. To sliko hočem podati na podlagi rač. sklepov za leto 1928., kateri so se predložili občinskemu svetu v odobritev. Davkoplačevalci bodo na podlagi podatkov rač. sklepov informirani, zakaj so potrebne razne občinske doklade in davščine, zakaj so potrebne v predlagani višini, davkoplačevalci pa bodo tudi spoznali premoženjsko stanje mestne občine Maribor.

Primanjkljaj leta 1928.

Proračun za leto 1928. je izkazoval izdatkov 12.235.658 Din, dohodkov pa 11.606.780 Din, izkazoval sam po sebi primanjkljaj 628.878 Din, od tega 250.000 Din radi izpajka davka na police in zapuščine, kateri je bil predviden v proračunu.

Uspeh proračunskega leta pa je podal drugačno sliko. Izdatki so se povečali in znašajo 12.907.205.14 Din, za 671.547.14 več ko določa proračun. Isto tako so se povečali dohodki in znašajo 11.699.488.78 Din, za 92.708.78 Din več ko določa proračun.

Končni primanjkljaj obstoji iz proračunskega primanjkljaja v letu 1928. 628.878 Din, pri čemer večje potrebnosti v letu 1928. 671.547.14 Din, od česar večje pokritje v letu 1928. 92.708.78 in znaša 1.207.716.36 Din; ta primanjkljaj se je kril v proračunu za leto 1930. do višine 850.000 Din s posojilom, ostanek pa v rednem proračunu z zneskom 680.000 Din, torej z večjim zneskom, kakor je potreben po rač. sklepu.

Odkod izhaja prekoračenje izdatkov? Prekoračenje so izdatki splošne mestne uprave za 223.343.81 Din vsled nastavitve novih uradnikov, vsled tožbe z vojaškim erarjem radi najemnin za vojašnice (136.455.34 Din), radi zdravljenja jedne uslužbenke v zdravilišču, nabave inventarja itd. Prekoračenje so izdatki uprave mestne imovine za 87.924.43 Din radi stroškov za barako v Dankovi ulici, stroškov za vzdrževanje mestnih poslopjij itd. Prekoračenje so izdatki za mestne dolgeve za 222.349.46 Din radi novih posojil. Prekoračenje so izdatki za ceste, ulice, trge za 30.191.12 Din radi večjih izdatkov za mestne ulice, izpraznjanje greznic, odpeljavanje snega in prispevka mestnemu olepševalnemu društvu. Prekoračenje so izdatki za gasilstvo za 21.918.27 Din radi povišane prispevka prostovolj. gasil. društvu. Prekoračenje so izdatki za zdravstvo za 74.464.81 Din radi povečanih izdatkov za kurjavo v mestnem kopalšču itd. Povečani so izdatki za socialno skrbstvo za 76.983.53 Din radi povečanja stalnih podpor, hiralnih stroškov, stroškov ubožnice, počitniške kolonije itd. Povečani so izdatki za znanost, umetnost in prosveto za 20.876.01 Din radi nujnih popravil gledališča in zvišanih prispevkov raznih kulturnih društev. Povišani so izdatki za vojaštvo za 6402.60 Din radi povečanja raznih stroškov.

Znižani so pa izdatki za mestna podjetja za 16.601.08 Din, za šolstvo za 112.954.57 Din radi znižanja prispevkov za vzdrževanje šolskih poslopjij itd. Znižani so izdatki za obrt in trgovino za 9156.23 Din radi znižanja prispevkov za trg, nadležno šolo in gostilničarsko strokovno šolo. Znižani so izdatki za raznoterosti radi zmanjšanja kredita za nepričakovane potrebe za 14.105.02 Din. Znižani so izdatki za izredne potrebnosti v znesku 6.555.702.97 Din.

Zivnorejska razstava v Celju

Za občine celjskega sodnega okraja bo v torek dne 9. septembra ob pol 9 dopoldne na Glaziji v Celju razstava in premovalje goveje živine. Istočasno se vrši na Glaziji tudi premovalje konj za občine celjskega in vranskega sodnega okraja. Na razstavo goveje živine bodo pripuščene tri skupine: 1. licencirani bikci; 2. krave in breje telice; 3. mlada živina nad 9 mesecev stara (telice in bikci). Razstava se bo mogla udeležiti samo prvovrstna živina, tako glede oblik kot glede pasme, to je samo enobarbna domača sivopisena in siva živina. — Dvobarbne pisane ali lisaste živine tedaj sploh ni prignati na razstavo. Prav tako se ne bo mogla prepusiti na razstavo živina, ki bo nesnažna ali slabo oskrbovana, posebno pa ne ona, ki ima še staro blato in dolge parklje. Po izvršenem ocenjevanju se bodo takoj razdelile nagrade v denarju, najboljšim rejcem pa tudi kolajne. Za nagrade so prispevali razen bivše mariborske občinske samouprave v iznosu 20 tisoč Din še Ljudska posojilnica v Celju 5000 Din, Mestna hranilnica 5000 ter Celjska posojilnica 500 Din. Vsnk, ki bo prejel nagrado, se bo obenem obvezal rediti dotično žival za plem. in sicer bika za 1 leto, krave in telice pa 2 leti, razen če proda žival v domačem rejškem okolju. V nasprotnem slučaju bo moral nagrado vrniti. Vsaka premovalna žival prejme v rog posebno vžgano znamenje. Ob tej priliki se bo izvršilo še naknadno licenciranje bikov. Možna bo tudi nabava dobrih plemenitih živali. — Konji noriške in belgijske pasme in njihovi križanci se bodo premovali po

sledenih skupinah: 1. kobilje z zrebeti; 2. dveletne zrebice; 3. tri- in štiriletnje zrebice zaskočene; 4. enoletne zrebice; 5. zrebčki in zrebci za plem. Vsi drugi konji so izključeni od premovalja. Razstava obeta biti velikega pomena za razvoj danes razmeroma še slabotne živinoreje v Savinjski dolini. Kmetovalci se je bodo gotovo v velikem številu udeležili, če ne že kot razstavljalci, vsekakor pa kot opazovalci. Saj bi lahko postala močnejša živinoreja za gospodarsko tako labilno dolino trajen vir gospodarske moči.

Delovanje okr. kmetijskega odbora za radovljski okraj. Dne 3. avgusta t. l. se je vršila seja ožjega odbora okr. kmet. odbora za okraj Radovljica. Seja se je vršila v Ratačah pri Kranjski gori iz razloga, da odborniki pri tej priliki ogledajo okrajno gozdno ter sadno drevesnico, ki se tam nahajata. Ogleda so se udeležili vsi odborniki ter okr. kmetijski in šumarski referent. Obe drevesnici sta v prav dobrih stanjih, za kar gre hvala vodjama istih. Po ogledu se je takoj pričela seja, na kateri se je razpravljalo in rešilo dolgo vrsto aktualnih vprašanj, ki se tičejo pospeševanja kmetijstva v okraju. Temeljite praktično-strokovne razprave so obravnavali zborovalci z vsa vestnostjo. Storjeni so bili važni sklepi glede letošnje oddaje visokodebelnih dreves iz okrajnih drevesnic v Mošnjah in Ratačah, kakor tudi glede preskrbe selekcioniranih domačih mrjaskov okrajnim plemenskim postojam itd. Radovljskemu kmet. odboru je le čestitati, da brez prekinitve kljub zaprekam uspešno nadaljuje delo za povzdigo kmetijstva, ki so ga nekdanj vršili živinorejski in drugi odbori. Za vse

to se je zahvaliti složnosti, doslednosti in iznajdljivosti marljivega odbora, posebno gg. predsednika in tajnika, ki se ne strajajo žrtve za dobrobit našega trpečega kmetovalca.

Dobave. Delavnica drž. žel. v Mariboru sprejema do 1. sept. t. l. ponudbe za dobavo zakovic, matice, zatikačev, raznih verig ter vijakov in žičnikov. — Ravn. drž. rud. v Velenju sprejema do 1. sept. t. l. ponudbe za dobavo izolatorjev, bakra, spoj. itd., do 4. sept. t. l. pa za dobavo masli za usnje, persila ter svinjske masli. — Ravn. drž. rudn. v Brezi sprejema do 11. sept. ponudbe za dobavo elektromotorjev in transformatorja. — Vršile se bodo naslednje ofert. licitacije: dne 3. sept. pri ravn. drž. žel. v Zagrebu glede dobave materiala za vzdrževanje varnostnih naprav; dne 6. sept. pri ravn. drž. žel. v Sarajevu glede dobave vil in lopat ter pri ravn. drž. žel. v Zagrebu glede dobave signalnih bary.

Likvidacija: Agrarna zajednica v Hajdini, občina Hajdina, r. z. z. n. z. Po sklepu občnega zbora z dne 8. junija 1930 se je zadruga razdružila in prešla v likvidacijo. Likvidatorji: Ogrižek Simon, Šoštarčič Simon, Neubauer Ljudevit, Toplak Franc, vsi dosedanj člani načelstva.

Borza

Dne 23. avgusta 1930.

Tudi ta teden devizni promet ni bil znaten: znašal je le 11.22 milj. Din napram 113. 14.1, 15.3 in 22.5 milj. v prejšnjih tednih. Največ prometa je v devizah London in Curih. Kompenzacije so bile znatnejše kakor sam borzni promet. Privatno blago je običajno zaključevano le v devizi Trst, dočim je ostale devize dajala Narodna banka. Na koncu tedna so bili tečajji višji kakor v začetku.

Promet v državnih papirjih je slab in ima Belgrad več prometa kakor Zagreb. Tečajji se v teku tedna niso dosti izpremenili in izgleda, da so stabilizirani. Več prometa beležijo ta teden v Zagrebu bančni papirji, kjer se je Prastrediona udeležila na 920, dočim so drugi bančni papirji ostali neizpremenjeni. Tudi v industrijskih papirjih je bilo nekaj več prometa. Stalno so bile zaključevane delnice osješke Sečerače, njen tečaj pa je nazadovol od 312 na 309. Trboveljska je popustila pod 400. Drugi industrijski papirji ne beležijo izpremenb. Med parovplovniimi družbami se je udeležila Dubrovačka od 365 na 380.

DENAR

Curih. Belgrad 9.1275. Amsterdam 207.20. Atene 6.68. Berlin 122.90. Bruselj 71.875. Budimpešta 90.215. Bukarest 15.2625. Carigrad 2.44. Dunaj 72.715. London 25.0575. Madrid 36.50. Newyork 514.40. Pariz 20.235. Praga 15.2625. Sofija 3.725. Trst 26.945. Varšava 37.70. Kopenhagen 137.90. Stockholm 138.50. Oslo 137.90. Helsingfors 12.93.

VREDNOSTNI PAPIRI

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu: London: 7% Bler. pos. 86.25—86.75. Newyork 8% Bler. pos. 96.50—97.50. 7% Bler. pos. 86.25—86.75. 7% pos. DHB 84.875—85.50.

Žitni trg

Novi Sad. Vse neizpremenjeno. Promet: pšenica 33%, koruza 28%, moka4 otrobi 3 vagone. Tendence neizpremenjena.

Budimpešta. Tendence prijazna. Promet srednji. Pšenica okt. 17.04—17.26. zaklj. 17.26—17.27. marec 18.27—18.99. zaklj. 18.97—18.98. maj 19.32—19.47. zaklj. 19.51—19.52. rž oktober 10.93—11.20. zaklj. 11.10—11.12. marec 12.32—12.40. zaklj. 12.50—12.52. koruza avg. 16.90—17.15. sept. 16.55—16.83. zaklj. 16.54—16.55. maj 16.22—16.40. zaklj. 16.23—16.25.

Hmelj

Hmeljarjem. Za jubilejno razstavo hmelja, ki se bo vršila dne 7. in 8. septembra t. l. v Zalcu, se je do danes zglasilo le 9 razstavljalcev z 11 zvorci. Zavedni hmeljarji Slovenije, zdramite se vendar! — Prijavnice se naj pošljejo vsaj do 28. t. m.

Položaj na hmeljskem trgu. Iz Savinjske doline smo prejeli: Trgovci so pričeli ponujati za blago po 8 Din za 1 kg. Drugi trgovci so uvidevalci ter ponujajo po 9 Din. Hmeljarji se drže dobro ter blaga ne ponujajo niti ga za tako nizko ceno ne oddajajo. Poročila iz Češke in Nemčije so vsekakor taka, da dajo slutiti letos dosti boljše cene, kakor jih ponuja trenutna trgovina. Na Češkem je pridelale znatno manjši od pričakovanega, v Nemčiji pa trajno neugodno vreme povzroča rjavenje hmelja.

Jajca

Položaj se je sicer nekaj izboljšal, pač pa še ni nikakršnega povoda, da so izvozničarji nakupno ceno zopet dvignili na Din 0.95. Trg je zanesljiv in ni izključeno, da bodo cene veld nastale vročine zopet nazadovale. — Sv. Jurij ob juž. žel. dne 22. avgusta 1930.

Iz službenih objav

Dne 23. septembra 1930 ob 9 bo pri sodišču v sobi št. 21 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Doigavas, vl. št. 62. Cenila vrednost: 7000 Din; najmanjši ponudek: 4666.70 Din. — Okrajno sodišče v Dol. Lendavi.

Dne 4. oktobra 1930 ob 10 bo pri sodišču v sobi št. 7 dražba nepremičnin po polovici: zemljiška knjiga sv. Duh, vl. št. 25. Cenila vrednost 19.570 Din 59 p; vrednost pritlikline: v polovici 17.50 Din; najmanjši ponudek: 13.047 Din 6 p. — Okrajno sodišče v Gornjem gradu.

Dne 6. oktobra 1930 ob 9 bo pri sodišču v sobi št. 24 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Vinja vas, vl. št. 240, 48, 489, Cerovec, vl. št. 622. Cenila vrednost: 18.605 Din 25 p; najmanjši ponudek: 12.403 Din 50 p. — Okrajno sodišče Novo mesto.

Dne 24. oktobra 1930 ob 10 bo pri sodišču v sobi št. 1 dražba polovice nepremičnin: zemljiška knjiga Kalše, vl. št. 34 in 46, obstoječih iz dveh hiš, gospodarskega poslopja in zemljiških parcel. Cenila vrednost celega posestva 73.314.75 Din, polovica 39.157.375, vrednost pritlikline 10.900 Din; najmanjši ponudek 26.104.02 Din. — Okrajno sodišče v Slovenski Bistrici.

Vpisi v zadrugi register. I. Vpisale so se nastopne zadruge: Strojna zadruga za Pevmo in okolico, z omejeno zavezo. Načelstvo obstoji iz načelnika, njega namestnika in dveh odbornikov. Člani načelstva so: Kalan Matevž, načelnik; Jenko Franc, načelnika namestnik; Hafner Lovrenc, Porenta Jožef. — »Jugomontafona«, I. jugoslovanska centralna živinorejska selekcijska zadruga za sivo-rujavno alpsko govedo v Ljubljani, r. z. z. o. z., poslovalnica v Mariboru. Načelstvo obstoji iz 7 članov. Člani načelstva so: Juković Nikola, načelnik, Pollack Oto, I. načelnikov namestnik, Lenarčič Josip, II. načelnikov namestnik, Urbanc Franc, Suppauz Oto, tajnik, Pačič Oto, ing. Absec Mačko,

Najcenejši nabavni vir
je naše
I. delavsko konzumno društvo,
ki ima sledeče prodajalne:

1. Kongresni trg 2,
2. Dunajska c. 38
3. Zaloška c. 15,
4. Sv. Petra c. 87,
5. Florjanska ul. 5,
6. Cerkevna ul. 21,
7. Celovška c. 57,
8. Glince, Tržaška 11,
9. Rožna dolina III./5,
10. Zgor. Šiška, Vodni-kova 24,
11. Dev. Marija v Polju,
12. Svetje-Medvode,
13. Sora-Medvode,
14. Škofja Loka,
15. Kranj,
16. Križe,
17. Tržič,
18. Struge,
19. Žuženberg,
20. Sv. Križ pri Kostanjevici,
21. Bloke,
22. Trbovlje II.
23. Trbovlje-Vode,
24. Rajhenburg,
25. Senovo,
26. Poljčane,
27. Makole,
28. Ruše 35,
29. Lobnica-Ruše,
30. Brezno,
31. Guštanj,
32. Prevalje,
33. Mežica,
34. Černa.

Prodaja se le članom.
Član postane lahko vsak,
če se prijavi v prodajalni.
Delež 25 Din, pristopnina
5 Din, jamstvo samo še
enkratno.

Letno se razdeli med
člane na 3% dividendi nad
pol milijona dinarjev.

Cene najugodnejše!

Modne novosti

1. Večerni ensemble iz rožastega krepp-georgettea; zgornji del ovit s pentljo ob strani; krilo zvončasto; cape, obšit s krznom.
2. Dolg večerni plašč iz kraljevo-modrega panne-a, podložen z belim krepp-satinom; od pasu nizdol pada ohlapno v obliki škricev.
3. Bluza iz batista z nabranimi vložki in ozkimi čipkami.

4. Bluza iz pralne svile s kočijaškim ovratnikom in ozkim, plisiranim obšivom.
5. Bluza iz šintuške svile brez rokavov, okrašena s poprečnimi gubicami — primerna za sportni kostim.
6. Bluza iz china, kreppa, okrašena na ramah s prešitimi gubicami, ki so na koncu kratkih rokavov razpuščene.

Sport

Službene objave Medklubskega odbora za table-tenis v Ljubljani. Glasom pravil pravkar ustanovljenega Jugoslovanskega table-tenis saveza v Zagrebu pozivlja gornji odbor vse klube v Dravski banovini, ki goje table-tenis sport, da prijavijo v teku 5 dni Medklubskemu odboru kot predhodniku Ljubljanskega table-tenis podsaveza svoj pri-
stop v članstvo JTTS v Zagrebu. V to svrhu je treba priložiti klubu odnosno društvu, ki želi postati verificiran član JTTS, podpisano izjavo po upravnem odboru kluba in naslovljeno na MO v Ljubljani. Istočasno je treba priložiti glasom pravil JTTS prijavnino v iznosu 250 Din. Brez priložene članarine se prijave zavrnejo. Prijavnine s prijavi-
vami je poslali na naslov: Medklubski odbor za table-tenis v Ljubljani v roke g. Deneš Arturja, Ljubljana, Ambrožev trg 10. Po odobrenju verifikacije dobi vsak klub odnosno društvo po en iz-
vod saveznih in tehničnih pravil JTTS v Zagrebu. — Tajnik Deneš.

Iz klubov.

S. K. Hirijs. Klubovo glavno tajništvo kakor tudi tajništvo uprave igrišč je zopet prevzel bivši dolgoletni tajnik g. Fran Jerala. Naslov kluba vključno vse njegove sekcije kakor tudi uprave igrišč ostane tudi vnaprej poštini predal št. 175, za osebne informacije pa je glavni tajnik na razpolago pod naslovom Ljubljanskega komere, družba, Bleiweisova c. 18, tel. 24—08. Prosimo, da vzamejo to spremembo vsi klubi in nadrejene organizacije na znanje. — Članstvo našega kluba pa opozarjamo, da bodo odbor v bodoče vse svoje sklepe, v kolikor se tičejo članstva, objavljali v listu »Slovenski sport«. Naročnina je minimalna in sprejema prijave tudi glavni tajnik našega kluba. — Predsedstvo.

RAZNO.

Ze čakajo... Tudi letos nameravajo nekateri preplavati Kanal, toda za enkrat ni še ugodno. So pa že zbrani kandidati, ki čakajo, da se morje nekoliko umiri. To so Egipčan Helmy, ki je že leta 1928. preplaval Kanal, potem Švicar Doria ter tri dame, od katerih je posebno znana Angležinja West. Od vseh treh plavalč ni še nobena stara 20 let.

Angleška zmaga. V reprezentančni borbi sta se srečali škotska in angleška waterpolo teama. Pa so Angleži z 9 : 1 užugali Skote, ki pa niso bili tako slabi, kakor kaže rezultat.

Žejni kolesarji. Vsem je še v spominu krasno uspela kolesarska dirka »Tour de France«, Silna vročina na progi Montpellier—Luchon je izmučila kolesarje do skrajnosti. Na sredi poti pride nasproti voznik z vozom, naloženim s svežim pivom v steklenicah. Kolesarji niso nič pomislili, ampak vsak si je potolažil neznosno žejo. Najbolj čudno pa je bilo to, da se je pri tem voznik smejal na vse grlo in ni črnil nobene besede. Nič se ni jezil, kajti vedel je, da no to dejanje žejnih kolesarjev prav lahko opravičil pri svojem gospodarju, kajti »Tour de France« je vsakemu Francozu nedotakljiva in sveta sportna zadeva.

Zadnja velika internacionalna plavalna prireditel. Poletje gre h koncu in z njim tudi plavalna sezona. Kot poslednji internacionalni važni waterpolo turnir se bo vršil od 25. do 31. avgusta v Nürnbergu. Tekmovalo bo šest držav. Za prireditelje pomenja to veliko rezijsko, ki jo po treba kriti največ z vstopnino. Tu pa nastajajo velike skrbi, ker sportno kopališče ni veliko in ima na razpolago le okoli 1700 sede-
žev ter 3200 stojšč.

Hirschfeld zopet zdrav. Z veseljem beleži nemško časopisje vest o prestanem bolovanju nemškega šampiona v metanju kroglice, t. j. Hirschfelda. Že precej tednov je poteklo od njegove nesreče, ki bi imela lahko za posledico trajno izgubo tega izbornega rekorderja. Hirschfeld je v Elbingeru že tudi prvikrat po svoji bolezn nastopil, toda ni še dosegel svojih prejšnjih uspehov. Pa kljub temu je bil prvi v metanju kroglice in diska. Razumljivo je tudi veselje nemških sportnikov, če pomislimo, da bo Nemčija v kratkem nastopila v meddržav-
nem lahkoatletskem turnirju napram Francozom in da bi nemški team brez Hirschfelda pomenil za Francoze veliko olajšavo. Tako pa bo prav Hirschfeld oni, ki bo Francozom dal pri krogli in disku nepremostljivo zapreko.

Šah

Polindijska obramba.

Beli: Knoch (Dunaj). Črni: Duchamp (Francija).
(Igrano na meddržavnem šahovskem turnirju v Hamburgu 1930).

1. d2 — d4	Sg8 — f6
2. c2 — c4	e7 — e6
3. Sh1 — c3	Lf8 — b4
4. a2 — a3 1.)	Lb4 × c3 +
5. b2 × c3	b7 — b6 2.)
6. f2 — f3	d7 — d6
7. Sg1 — h5	h7 — h6 3.)
8. c2 — e4	0 — 0
9. Lf1 — d3	e6 — e5
10. Sh5 — f2	Sf6 — h5 4.)
11. g2 — g3	Sb8 — c6
12. d4 — d5	Se6 — a5
13. f3 — f4 5.)	Sh5 — f6
14. f4 — f5	Sf6 — h7 6.)
15. h2 — h4	f7 — f6
16. g5 — g4	Tf8 — f7
17. Sf2 — h5	Le8 — b7 7.)
18. g4 — g5	f6 × g5
19. h4 × g5	Tf7 — d7
20. Ta1 — a2	e7 — e6
21. Ta2 — g2	Dd8 — c7
22. Le1 — d2 8.)	c6 × d5
23. c4 × d5	Sa5 — c4
24. g5 × h6	Sc4 × d2
25. Dd1 × d2	Ta8 — c8 9.)
26. Th1 — g1	De7 × c5
27. Tg2 × g7 +	Td7 × g7
28. Tg1 × g7 +	Ng8 — h8
29. Dd2 × c3	Tc8 × c5
30. Tg7 × b7	Te3 × d5
31. Tb7 — b8 +	Sh7 — f8
32. Tb8 × f8 + 10.)	Kh8 — h7
33. Sh3 — g5 +	Kh7 × h6
34. Sg5 — e6	Kh6 — h5
35. Ke1 — e2	Td3 × a5
36. Tf8 — h8 +	Kh5 — g4
37. Th8 — g8 + in črni se uda.	

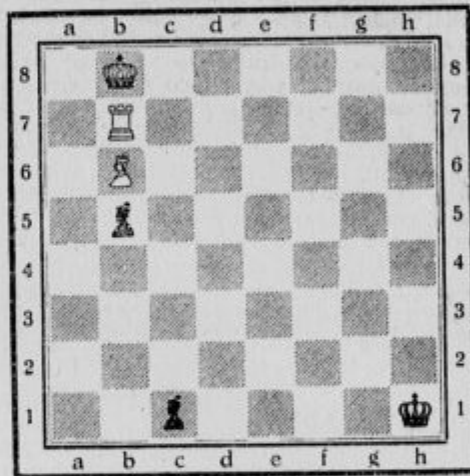
Opombe: 1. Šumisch, ki je to potezo vpe-
ljal, priporoča nadaljevanje a2—a3. 2. Najbolj-
ši odgovor je tukaj d7—d5 in c7—c5. 3. Ta po-
teza ne zaleže dosti, ker oslabi kraljevsko kri-
lo. 4. Nima smisla, ker položaj tekača da bele-
mu priliko, da pridobi tempo. 5. To je najvaž-
nejši tempo! V normalni partiji spravi beli s
težavo f kmeta brez žrtve na f4. 6. Črni poskuša
kmeti napad ustaviti, ali brez uspeha. Na 14
... L a6 bi moral beli kmeta e4 žrtvovati in
nadaljevati s h2—h4 itd. 7. La6 bi bilo energič-
no, pač premalo. 8. c3 mora dobiti kritje. 9. Po
tej potezi zgubi črni najmanj figuro. 10. Za
zmago zadostuje; v kljub temu pa zelo slaba
poteza. Pravilna poteza je 32. Sg5! potem se
mora črni takoj udati, ker kritje Kg8 na 33.
h7 + Kg7. 34. T × f8! itd. ne zadostuje.

Rešitev šahovskega problema št. 3.

Beli: Kd8, Dc1, Te4, Lf4, Se8, Ba4, h5 (7).
Črni: Kd5, Tg2, h4, La2, Ba5, a7, d4, f2.

f7 (9). — Mat v treh potezah.
1. Dc1 — b2 (Grozitve: 2. Db2 — c2 +, polj.
a) 1. ... Kd5 × c4 2. Db2 — c2 +, polj.
3. Lf4 — d6 (Se8 — c7)
mat.
b) 1. ... Th4 × f4 2. Te4 — c5 +, polj.
3. Db2 — b5 (× a2, —
e2) mat.
c) 1. ... La2 × c4 2. Db2 — b7 +, polj.
3. Db7 — d7 (Lf4 — d6)
mat.
d) 1. ... Kd5 — e6 2. Db2 — b5, poljubno
(Db2 × d4 itd.)
3. Db5 — d7 (e5). Te4
— e6, mat.

Šahovski problem št. 8.
(m. Havel.)

Beli je na potezi in zmaga.

*

V Liege (Belgija) se je dne 18. t. m. začel
mednarodni mojstrski turnir. Sodelujejo dr.
Vidmar, Ahues, Becker, Colle, Niemzovitch,
Pleci, Przepiorka, Rubinstein, dr. Tartakower,
Sultanbeyew, Sir Thomas in Weenink.

Češkoslovaški šahovski klub priredi od 17.
do 27. avgusta v kopališču Stubnianske Toplice
na Slovaškem mojstrski turnir, na katerem so-
delujejo Engel, Flohr, Gilg, May, Opočensky,
dr. Zobel (vsi ČSR), Frydman (Poljska), dr.
Seitz (Nemčija), Eliskases (Avstrija), Szekely
(Madžarska), Erdely (Rumunija) in Pirc (Ju-
goslavija).

V Vel. Bečkereku se vrši nacionalni ama-
terski turnir, ki pa radi neudeležbe močnejših
igralcev nima bogve kakšnega pomena.

ZAHTEVAJTE CENIK!

H. SUTTNER — LJUBLJANA 2
PREŠERNOVA ULICA 4. — Poleg franči-
škanske cerkve.

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine.
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Ure za dečke od Din 44— naprej.
Zapestne ure za deklice od Din 70— naprej.
Zahtevajte cenik zastoj in poštne prosto.

Jabolka

namizna in za mošt kupuje

GOSPODARSKA ZVEZA
V LJUBLJANI

GLAZBA
osrečuje!

če jo slišite, prav posebno pa,
če se sam z njo bavite! — Ni
treba, da je Vaš dom brez godbe!
če stopite z nami v stik in si iz-
berete kak po ceni instrument.
Zahtevajte neobvezno ponudbo in
brezplačni veliki katalog!

Dobavimo Vam
direktno iz tovarne
v Nemčiji odnosno prodajne po-
družnice v Mariboru. Pišite
tako na anslav:

MEINEL & HEROLD
MARIBOR št. 102-B

Ali ste že
poravnali naročnino?

Ksilolitni tlak

za kuhinje, veže, hotele,
trgovske lokale, urade,
kopalnice,

industrijo itd.

ni mrzel, se z lahkoto
čisti, je trajen in ne drag.

Polaga

MATERIAL

trgov. družba z omej. zav.

LJUBLJANA — DUNAJSKA 36/a
Telefon 27-16 Brzgojavke: Material

SALDA-KONTE
ŠTRACE — JOURNALE
SOLSKA ZVEZKE — MAPE
ODJEMALNE KNJIŽICE
RISALNE BLOKE
ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH
KNJIGOVEZNICA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE
PREJ

K. T. D.
V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE

Preselite

SLOVENIA-TRANSPORT

LJUBLJANA
M. KLOŠIČEVA 36

TELEFON 2718

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 din. Najmanjši znesek 5 din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglaševanje trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 din. Najmanjši znesek 10 din. Pritožbina za šifro 2 din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349. Telefon štev. 2328.

Službodobne

Mizarski pomočnik
sprejme Ivan Semrl, mizar, Poljanska 69, Ljubljana.

Krojaškega vajenca
iz Ljubljane, pošten, staršev, sprejme Pariski salon, Stari trg 19.

Učenka
se sprejme za pletenje. Hrana s stanovanjem v hiši. - Miklavčič, št. Vid nad Ljubljano.

Trgov. vajenca
sprejme v špecer. trgovino. Viktor Šober, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 4.

Čevljarški pomočnik
se sprejme. Mesto stalno. Hrana in stanovanje v hiši. Travnik, Trebnje.

Kovaškega vajenca
sprejme takoj Franc Barč, Svabičeva 13, Trnovo, Ljubljana.

Učenka
za manufakturno trgovino v Ljubljani se sprejme takoj. Naslov se izve v upravi »Slov.« št. 9577.

Mizarski pomočnik
za stavbo in pohištveno delo, mlajšo moč, takoj sprejme Trevnj, Vencel, mizar, Javornik.

Vajenca
za čevljarstvo stroko takoj sprejme Govedič Franc, Maribor, Frankopanova ulica 10.

Mizarski pomočnik
za splošna dela sprejme takoj. - Logar Franc, mizar, železniki.

Vajenca
za ključavničarsko obrt sprejme takoj Belec Lovro, Kamnik.

Samostoj. gospodinja
dobi službo v župnišču na deželi. - Naslov pove uprava »Slov.« št. 9503.

Vajenca
za kolarsko obrt, od 15 do 16 letnega, močnega in pošten, staršev, sprejme Iv. Šetina, Mokronog.

Učenke
za mehanično umetno vezenje in predstiki sprejme Hitek & Mikeš, Ljubljana, Dalmatinova ul. 13.

Mesarski pomočnik
dobro izurjenega v prekaševanju, sprejme. Naslov v oglašnem oddelku »Slovenca« št. 9446.

Pri krojaševski moškega perila
samo res prvovrstna moč se takoj sprejme proti dobri plači. Naslov pove uprava »Slov.« št. 9208.

Trgovčev sin
izučen trgov. pomočnik, išče v svrhu prakse mesta pri trgovcu v kakem večjem kraju. - Ponudbe na upravo »Slov.« št. 9503.

Učenca
za v trgovino z mešanim blagom, kateri ima res veselje do učenja z najmanj 4 razredi osnovne šole, sprejme takoj Anton Čadež, Slovenjgradec.

Učenca
za mešano trgovino od kmečkih staršev, s potrebno šolsko izobrazbo, se sprejme. - Naslov v upravi Maribor.

Zobotehniko
prvovrstno asistentko — iščem za takoj ali za 1. november. Ponudbe z zahtevo plače na zobni atelje Pavle Marije Kocjančič v Ljubljani.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

3 krojaške pomočnike
sprejme takoj podružnica Oficirske zadruge v Zagrebu, Ilica 9, za veliko vojaško delo. Mesto je stalno. Oziralo se bo samo na prvovrstne moči. - Pismene ponudbe najkasneje do 28. avgusta.

Odvetniški koncipijent
se išče za takojšnji nastop službe v odvetniško pisarno v trgu. Izvežbani imajo prednost. - Naslov pove uprava »Slovenca« št. 9426.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Dva učenki

za strojno pletenje takoj sprejme Evg. Bonač v Strelški ulici 24, Ljublj.

Fotografski pomočnik
v vseh delih dobro izvežban, se sprejme. Foto F. Vilman, Jesenice na Gorenjskem.

Izurjeno pletiljo
in učenka za nogavice, nad 15 let staro, sprejemem. Hrana in stanovanje v hiši. Jerica Fajgelj, Železniki št. 46.

Trgovski pomočnik
mešane stroke, zmožen šofiranja, želi premeniti sedanjo službo vsled viš. izobrazbe, s 15. septembrom. - Naslov v upravi »Slovenca« št. 9554.

Dva pomočnika
za krojaštvo, vajenca vsakega dela — in dobrega značaja — sprejemem takoj. Na pismene ponudbe ne odgovarjam. Jože Janč, krojač, Senično 5, p. Križe - Golnik, Gor.

Manufakturnist
dobro izvežban moč, se takoj sprejme v manufakturno. Javiti se je v Nabavljah, zadruzi uslužbenec drž. železnice, Ljubljana VII. Spričevala seboj.

Vajenca - (ko)
sprejemem v trgovino mešane blaga, s predpisano šolsko izobrazbo, poštenih staršev, na deželi. Stanovanje in hrana v hiši. - Vprašati v upravi lista v Mariboru.

Pošteno služkinjo
sprejemem, zmožno kuhati, mešansko hrano in večjo hišnega dela za boljšo hišo. Starost 20 do 35 let, zdrava, lepega vedenja, z daljšimi spričevali - se upošteva. - Plača 300-400 Din. Naslov v upravi »Slovenca« št. 9564.

Prodajalka
prvovrstna moč se sprejme s 1. septembrom t. l. imeti mora najmanj 4 leta pomočniške dobe in 4 do 5000 Din. Hrana in stanovanje v hiši. - Ponudbe pod: »Prvovrstna moč« št. 9560 na oglašni oddelku »Slovenca«.

Kuharico
sprejemem z dobrimi spričevali s 1. septembrom k manjši družini v bližini Ljubljane. Plača do 400 Din. Ponudbe na upravo »Slovenca« št. 9467.

Služkinjo
pridno in pošteno, sprejemem za Ljubljano, kot pomoč gospodinj. Prednost, katere zna nekoliko šivati. Naslov pove oglašni oddelku »Slovenca« št. 9593.

Trgovskega vajenca
solidnih in poštenih staršev v Ljubljani, zdravega, s predpisano šolsko izobrazbo, in ki ima veselje do trgovine, sprejemem takoj. Ponudbe najvišjeje stari do 31. avgusta t. l. na naslov: Nabavljah zadruge državnih namestencev v Ljubljani, Vodnikov trg št. 5.

3 krojaške pomočnike
sprejme takoj podružnica Oficirske zadruge v Zagrebu, Ilica 9, za veliko vojaško delo. Mesto je stalno. Oziralo se bo samo na prvovrstne moči. - Pismene ponudbe najkasneje do 28. avgusta.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

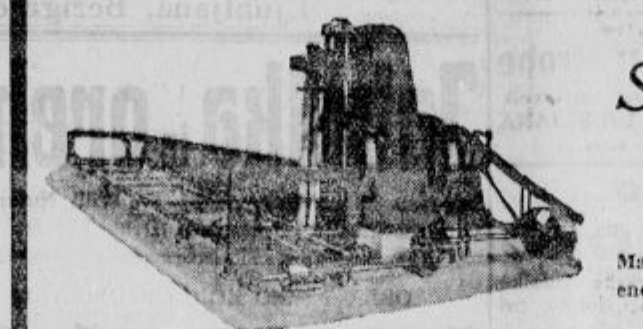
Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Strojne tovarne in livarne d. d.
Ljubljana
Telefon 28-29 28-30
Dunajska cesta 35

Najnovejši izum

Stranski jarmenik
patent A. Tuschli.

Mala poraba sile. — Montaža enostavna. — Dolgoletna trajnost.

Več tesarjev
se sprejme. Jeranova ulica 19.

Pridno služkinjo
ki ima veselje do kuhe, išče manjša družina. - Dvořakova 3/1, desno.

Brivskega pomočnika
mladeža in prvovrstnega, sprejemem za september. Plača po dogovoru. Ivan Schweiger, brivec, Črnomelj, Dolenjsko.

Služkinjo
pridno, vestno in pošteno, večjo kuhanja, išče boljša družina v Celju. Ponudbe pod »B. M.« na podružnico »Slovenca« v Celju.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Strojnik
Izučen strojni ključavničar s 14 letno prakso pri parnih strojih, več elektriki, vodni in parni instalaciji, samostojni strugar, išče službo. Tavčar K., Ruše.

Gospodična
dobra kuharica, z daljšimi izpričevali, išče mesto samostojne gospodinj. - Govori slovensko in nemško. Gre tudi na deželo. Ponudbe pod šifro »Nujno«.

Privatni uradnik
z maturo z večletno trg. prakso, perfektno slovensko, nemščino in italijanščino - išče namestitve v kakršnemkoli podjetju ali drugem uradu. Ponudbe pod »Pošten« na podruž. Slov. v N. mestu.

Mesto upravnika lova
(nadlovca ali slično) išče zanesljiv grašč. gozdar z mnogoletno prakso v lovski upravi, čuvanju in gojenju divjadi, umetni in svobodni vzgoji fazanov, dresuri psov po Hegeendorfu, stroj in vztrajen v službi. Prvovrstna izpričevala na razpolago. - Ponudbe pod: »Najboljše priporočilo« št. 9570 na upravo »Slovenca«.

Lepa sobica
nemoblovana se odda na Dunajski cesti. Naslov v upravi lista pod št. 9493.

Stanovanje
z vso oskrbo se odda dijakinji ali samostojni gospodinj. - Naslov pove uprava »Slov.« št. 9580.

Opremljena soba
z električno razsvetljavo in posebnim vzhodom - se odda na Bregu št. 2/II, desno, Ljubljana.

Soba in kuhinjo
v sredini mesta išče za november starejša mirna oseba. Naslov v upravi »Slov.« št. 9374.

Kot sostanovalka
se želi nastaniti mirna gospodična, ves dan odsojna. Ponudbe na upr. »Slov.« pod: »Solidna«.

Soba
opremljeno, zračno in solčno, s posebnim vzhodom, oddam gospodu ali diaku. - Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru.

Stanovanje
lepo, novo, dve sobi in kuhinja, s pritliklami se odda na Ježici št. 85. - Poizve se od 7 zvečer dalje.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Soba in kuhinjo
oddam v Zg. šiški, Koso polje št. 148 ob Celovški cesti.

Dve sobi
z električno razsvetljavo, prva z eno, druga z dvema posteljnima, oddam mirni stranki takoj. - Vprašati: Trnovo, Kolesarska ulica 18.

Šivilja
išče prazno sobo, če mogoče s kuhinjo, prevzame tudi gospodinjstvo samske osebe. - Ponudbe na upravo Slovenca pod »Centrum«.

Stanovanje
eno sobo in kuhinjo na Tržaški cesti oddam. - Novoporoč. imajo prednost. Ponudbe pod šifro »Stanovanje 150 Din« na upravo »Slov.«

Solčno stanovanje
3 sob, pritliklin, komfort, II. nadst., neposredno poleg sodišča, ugodna lega za pisarno, posebno odvetnika, prosto takoj oz. I. IX. Vprašanja na upravo pod »Rabim prostore« št. 9421.

Dijaki
Dijaka ali dijakinjo sprejemem na hrano in stanovanje. - Maribor, Magdalenska ulica 38.

Dve dijakinji
z vso oskrbo, sprejemem. Maribor, Dravska št. 10, vrata 12.

Dijaki
se sprejmejo na stanovanje in tečno hrano. Maribor, Gregorčičeva ul. 7.

Dva dijaka
dobrih staršev, z vso oskrbo spremem. Strogo nadzorstvo. Sever, Florjanska ulica 9/I.

Dijake
srednjetehtne šole v vso oskrbo sprejme učitelj v neposredni bližini šole. - Ponudbe pod »Učitelj 850« na upravo »Slov.«

2 dijaka ali dijakinji
sprejme solidna družina v Mariboru. Soba solčna, elektrika, oskrba zanesljiva. - Naslov pove uprava lista v Mariboru.

Dijakinjo
boljših, krščanskih staršev sprejemem na stanovanje in v vso oskrbo. M. Jerin, Pražakova ulica 3/II, Ljubljana.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Učenca
za veliko trgovino z mešanim blagom v večjem kraju na Gorenjskem — iščem s hrano in stanovanjem v hiši. Biti mora priden, pošten ter dober računar. Ponudbe pod »Stroga šola«.

Kupimo

Čebelarji!

Kupimo vsako množino prvovrstnega cvetličnega medu. Posiljite vzorce za najnižjo ceno na: Julij Zupan, Ljubljana - Sv. Petra cesta 35.

Pisalni stroj

kupimo, dobro ohranjen, najraje »Underwood« ali sličnega. Ponudbe z navedbo cene in stanja na upravo »Slov.« pod značko »Spedicija« št. 9504.

Gozde kupujem

bukove, debele, večje komete, tudi od onih, ki imajo drž. koncesijo, pa ne delajo, z vsemi dovoljenji. Pismene ponudbe: Jedinak, Zagreb, Borongajaska 28.

KUPUJEM STALNO

samo večje komplekse bukovih gozdov

od katerih les bi moral biti sposoben za izdelavo pražov. Istotako kupujem bukovke praže za dobavo oktobra do aprila 1930-1931. - Ponudbe je poslati na ANTON PETRIČ, Novo mesto.

Vsakovrstno zlato kupuje

po najvišjih cenah

ČERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Prodamo

Otava v košnji

v Mestnem logu se prodaja. Poizve se: Kolodvorska ulica 17, Ljubljana.

Panje

24 kunčevih, obljubljenih, ugodno prodam. B. Mikl, Vel. Nedelja - Ormož.

Avtom. brusilni stroj

za brušenje gater in krožnih žag prodaja F. Lončar, Celovška c. 43.

Premog in drva

prodaja tudi na obroke Vinko Podobnik, Tržaška cesta št. 16. - Tel. 33-13.

Krožna žaga

na električni pogon naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9476.

Proda se:

Preša za grozdje, v dobrem stanju. - Ljubljana, Florijanska ulica št. 39. - Istotako se prodaja več prvovrstnih zajcev.

Kunce (zajce)

čistokrvne pasme Cincila in srebrec, samce in samice, prodaja Rozina, Zelena jama, Val. Vodnika št. 25.

Pisalni stroj

malo rabljen, lepe črke, prodam za 2800 Din. Sigurnim tudi na obroke. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9597.

Proda se:

dobro ohranjena kmetička peč, železna vrata in 4 m dolga žel. šina. - Poizve se: Karel Kogovšek, Kladezna ulica 4, Ljubljana.

Naprodaj

1 vagon parjene bukovine od 30 cm naprej, neobrobjeno blago. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9568.

Stare železne rolete

za manjša okna, vrata in malo železno peč - prodam. - Trgovina Drenik, Ljubljana, Kongresni trg 7.

Fehtnica

za trgovino - sistema Schulz Universal - za 15 kg, ugodno naprodaj. Vprašati pri Gospodarski zvezi na Dunajski cesti.

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razposiljam po povzetju najmanj 5 kg. - Potem čisto belo gosje puh po 130 Din in čisti puh kg po 250 Din. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. Kemič čistilnica perja.

Med

cvetlični in hojev (za bolne na pljučih), zajamčeno pristen, prodaja in razposilja po pošti: Blagovni oddelek Čebelarstva društva za Slovenijo v Ljubljani, Vošnjakova 4.

Pozor čevljarji začetniki!

Zaradi smrti lastnika se prodaja kompletno čevljarstvo orodje z različnimi potrebščinami dne 1. IX. v Kranju pri g. Hinku Cigliču. Informacije prijem ali pri Antonu Koseninu, Šmartno ob Paki.

Lokomobila

je napredna znamka Badenia Weinheim, 26 KS, z ležečim cevnim kotlom, enim cilindrom, batno krmilo premer 180 mm, 220 obratov v minuti, kurilna ploskev 9,45 m², s celotno transmisijsko napravo. - Naslov: Graščina Novocelje, Zalec.

Deske

III. a za obijanje kratke za mizarje oblane za pode prodaja po zelo nizki ceni »Ilirija«, Dunajska c. 46. Telefon 28-20 in 25-95.

100 kg

koruze . . . 185 D rešet. ovsu 210 D prodaja proti gotovini

JOS. BAHOVEC

SV. JAKOBA NABREZJE LJUBLJANA

Občrt

Žimnice (modroce)

po 35 Din predelujem. - Vsa tapetniška dela po najnižji ceni. Pridem delati tudi na dom. Slavič Franc, tapetništvo, Rimška cesta 5, Zabajak 14.

Popraviljam čevlje

Moški templanci, močni, 29 Din, ženski 22 Din. - Se priporočam. - Rudolf Tobias, čevljar, Florijanska ulica št. 28.

Ključavničarijo

prilagodno tudi za mizarja in zidarja ter 20 orlov zemljišča, večina dobra barijska zemlja, ugodno prodaja Jak. Erjavec, Studenec - Ig.

Kobilica Avgust,

moderno tapetništvo - Ljubljana, Dunajska c. 25, vhod Dvorčakova ul. 3, dvorišče, prevzema vsa tapetniška dela. Prvovrstni izdelki, nizke cene, točna postrežba. Zaloga žimnic itd.

UNIFORME

vseh vrst izdeluje Josip Tomažič, Celje. Na okolišt. 5.

Modroce

otomane, divane, fotele in vse tapetniške izdelke. Vam jih najsolidneje in najceneje

Ignacij Narobe,

tapetnik, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16 (pri Levu).

Modroce

posteljne mreže, železne zložljive postelje, otomane, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje

RUDOLF RADOVAN

tapetnik, Mestni trg 13. Ugodni nakup morske trave, žime, cvilha za modroce in blaga za prevleke pohištva.

A. GOLOB & KOMP.

LJUBLJANA, Puharjeva ulica 3,

Izdelovanje emailiranih peči. Popravilo vseh vrst pločevinastih, emailiranih in Lucovih peči. Splošno kleparstvo, instalacija strelovodov. Zaloga šamotne opeke. Cene konkurenčne.

Objave

Pozor!

Posetite gostilno »Fister« na Zaloški cesti 10, kjer se toči pristna vinska kapljica.

Preklic.

Obžalujem, da sem širila neresnične vesti od zakoncev Milana in Marije Stanko z Brda. - Helena Zorman, Brdo.

Svarilo.

Spodaj podpisani svarim vsakogar, ki bi trosil za hrbtno neresnične vesti o meni in moji gostilni, ker bom proti tistem sodno postopal. - Anton Bauman, Središče.

Razno

Drva, odpadki

od žag se dobijo v vsaki količini pri tvrdki Ivan Šiška, tovarna parket v Metelkovi ul. 4. Tel. 2244.

Nacrte in proračune

za zgradbe izvršuje Tehnični biro »Tehna«, Ljubljana, Mestni trg št. 25/I. - Zahtevajte poset inženjerja-arhitekta.

Sode in kadi

vseh velikosti po najnižji ceni ima vedno v zalogi Fran Repič, sodar, Ljubljana, Trnovo. Kmetovalcem izdelujem tudi iz lastno pripeljanega lesa.

Žaganje in drva

odpadek od parketov oddaja v vsaki količini parna žaga Lavrenčič & Ko, Ljubljana, Vošnjakova ul. 16, za gorenjskim kolodvorom.

Že pokaskujete!

Nikoprost Vas od vadi kajenja takoj in stane enkrat za vselej franko 76 Din. Razposilja: Josip Lindič - Ljubljana, Komenskega 36.

Sejmarji!

Čedno okrašene ter razne gladke piškote dobite pri medicinarju - B. Grah. Ljubljana, Kolodvorska ulica 11. na dvorišču.

Pohištvo

iz trdega lesa, politirano ter fino izdelano; in iz mehkega lesa spalnice in kuhinje - Vam nudi po nizkih cenah zaloga pohištva Franc Velkavrh, mizarstvo, Vižmarje (pod klancem).

Sir - trapist

iz prvovrstnega planinskega mleka, polnomastni po najnižji ceni razposilja Anton Janša, mlekarna, Dobje, p. Slivnica, Sv. Jurij ob juž. žel.

Orgle,

harmonije, piščali in ventilatorje za orgle izdeluje naenaceje Anton Dornič, izdelovatelj orgel, Radovljica.

Plačilne težkoče

poravnave, izterjavanja, rušeni pri trgovinah in podjetjih prevzema soliden zavod (zveza tudi izvenstvo). Zaupnik za dravsko banovino: Informacijski biro »Maršant«, Maribor, (Priložiti 10 Din, pet znamk.)

Potrebuje pomoči?

Nasvete v težkih življenjskih vprašanih? Tudi pri nakupu, prodaji hiš, posetov, gostiln, trgovin, mlinov, zidanj, iskanju posojila. Našemu »stanovanju« zaupajte se Posvetovalnici »Maršant«, Maribor. (Priložiti 10 Din, tri znamke.)

Opr. št. E 16/30 - 20.

Dražbeni oklic

Dne 15. oktobra 1930 ob 7 predpoldne bo pri podpisnem sodišču na licu mesta na Savi - Jesenice št. 25, Gorenjsko, dražba nepremičnin, zemljiška knjiga Jesenice, vl. št. 113, 29, 114, 150, 159, 174, 281, 308, 534 (ideelna šestinka), 422, 446, 513, 525 (ideelna četrtinka), 579, 580 in 581, ter zemljiška knjiga Planina, vl. št. 83. - Cenilna vrednost 1.649.628 Din 14 par. - Glavni predmet je vl. št. 113 d. o. Jesenice, h kateremu so pripisane: stavbišče, hiša št. 25 na Savi, gospodarsko poslopje, žaga polnojarmenik, šupa za lesne odpadke, sadni vrt itd. Cenilna vrednost samo nepremičnin vl. št. 113 d. o. Jesenice je 1.171.600 Din. - Najmanjši ponudek za vse gori navedene nepremičnine znaša 1.099.541 Din 86 par. Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja, ki je ravnal v dobri veri. V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Kranjski gori,

dne 12. avgusta 1930.

Povodim prve žalostne obletnice preljubljenega

Augusta Sedeja

naznanja od žalosti potrta vdova vsem onim, ki so poznali predragega pokojnika, da se bo brala po njem sv. maša zadušnica v torek 26. avg. ob 7 zjutraj v cerkvi Mar. Oznanjenja (oo. frančiškani).

Blago za pohištvo

ter ves tapetniški material se dobi v veliki izbiri najugodnejše pri: Poljokan, Zagreb, Ilica 50.

Šivalne stroje!

Preden si nabavite na sejmju za sezono nove, pridite si ogledati naslednje stroje: Popp 8/90, Jaquard z več vzorci in tasten-aparatom, stroj za krtačenje (Rauhmaschine), navijalnik (Spulmaschine) na tri vretena. - Zofija Kulakova - Ljubljana, Škofja ul. 17.

Debele luskinaste trobe

kupite najceneje pri tvrdki A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana, Stari trg št. 32

Ako želite kupiti na obroke

obrnite se na Kreditno zadrugo detaljnih trgovcev r. z. z. o. z. v Ljubljani Cigaletova ulica 1 (zraven sodnije).

ŠVEDSKE PLETILNE STROJE,

najnovejše, na ročni ali motorni pogon, dobavljamo »Tehna« družba Ljubljana, Mestni trg 25/I.

Svetov. znane originalne WECK-ove

črte in aparati za vkuhanje se dobe v sledečih veletrgovinah: Celje: Jos. Jagodič, Maribor: Karl Lotz in Pinter & Lenard. - Glavna zaloga za Jugoslavijo: FRUCTUS, Ljubljana, Krokov trg 10.

Česke kameninaste cevi

betonske cevi, plošče za tlak, vse cementne izdelke

CIHLAR, Ljubljana, Dunajska cesta

Vljudno naznanjam, da sem prevzel od gosp. Marija Poznič, Ljubljana, Staničeva ul. 6 trgovino mešanega blaga Nudil bom vedno sveže blago po najnižji ceni in solidno postrežbo. Se priporočam

Julij Wieser.

OBVESTILO

Radi popolne preselitve v lastno hišo Ljubljana VII, Dermotova ulica, oddajam svojo trgovino za Bežigradom. Zahvaljujem se vsem cenjenim odjemalcem za naklonenost in se priporočam z odličnim spoštovanjem

Marija Poznič, Ljubljana, Bežigrad.

Jabolka in orehe

kupujem in prosim ponudbe. - Willi Nuthmann, Grossmarkthalle, Dortmund (Deutschland). Telegramme: Nuthmann Grossmarkt Dortmund.

OBLASTVENO KONCESIONIRANA šoferska šola

I. Gabersčik,

bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova cesta 52.

Prihodnji redni tečaj prične dne 1. septembra.

Društvo trgovskih potnikov in zastopnikov v Ljubljani sprejme za svojo pisarno v novem Trgovskem domu

pisarniško moč

Upokojenci, ki so se v trgovini že udeleževali, imajo prednost. Samo pismene ponudbe poslati društvu.

Štev. 99-I-1930.

Oklic

Naznanjam, da se nameravata poročiti: Zenin Jakob Ozebek, aero-pilot, neoznjen zakonski sin pok. Janeza Ozebek in Marije roj. Grabner, rimsko-katol. vere, rojen 24. julija 1903 v Strančah v Sloveniji, stanujoč v Zemunu, Vinogradska 40, prej Sv. Pavel, in nevesta Femka Crvenkov, delavka, neomožena zakonska hči Ilije Crvenkov in Femke roj. Ilin, istočno-pravosl. vere, rojena 24. avgusta 1906 v Pančevu, stanujoča v Pančevu, Sinčeličeva 1.

Vabim vse, ki jim je znano, da obstoji med imenovanimi zaročencema kak zakoniti zadržek, ali taka okoliščina, ki izključuje njuno prosto odločitev, da to javijo neposredno meni ali potom občinskega predstojništva občine, kjer je razglašen ta oklic (odnosno matičarju).

Ta oklic se mora objaviti v Pančevu ter v dnevniku »Slovenec« v Ljubljani in v dnevniku »Vreme« v Beogradu.

V Pančevu, 4. avgusta 1930.

Tihomir Subotić,

matičar.

Matrični urad Min. mesta Pančevo.

Hišni posestniki

katerim zidna vlaga uničuje vrednost njihovih hiš

stavbeniki

in vsi, ki hočejo vlažno zidovo osušiti oziroma zavarovati pred vlagi in vodo, na uporabljajo naš absolutno zanesljivi izolacijski preparat

ISOL

Prospecte z navodili uporabe pošilja brezplačno LJUBLJANSKA KOMERCIJALNA DRUŽBA Ljubljana - Bleiweisova 18

Dvokolesa

teža od 7 kg naprej

uajlažjega in najmodernejšega tipa najbolj svetovnih tovarn. Otroški vozčki od najprostejšega modela. Izdelujejo se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižje cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

TRIBUNA F. B. L.,

tovarna dvokoles in otroških vozčikov, LJUBLJANA, Karlovska c. št. 4.

Original LUTZ PEČI

zazidane s šamoto in s kremenčevim kamenjem v nepregorljivi masi postavlja in ima stalno v veliki izbiri v zalogi po najnižjih cenah

samo

INŽ. GUZELJ, LJUBLJANA-ŠIŠKA

Beljaška ul. 4 vhod Celovška c. 58

Telefon 3252 Original LUTZ PEČI Telefon 2523

VZGOJEVALIŠČA

za mlade in odrasle deklice

Od elementarnega pouka, glavno šole, gimnazije do mature. Nadaljevalna šola, jeziki, glasba, umetn. obrti, gospodinjstvo in trgovske šole. Vsak sport. Izborna prehrana in preskrba v

• Mestnem penzionatu

v centru Dunaja, Ringstrasse, senpalaiz, I. Schuberting, Telefon U-16-250

Ondi tudi dekliski dom za zunanje dijakinje

• Penzionat v vilah

poševskem vzorcu v krasnem Alt Hietzingu (prej Kalnoky-jev grad)

• Gorski dekliski penzionat (600 m)

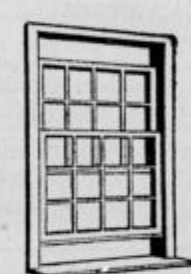
(Kastell) Reichenau an der Rax (600 m) po vzoru nemških zavodov v Harzu

B. Freylers Nachfolger A. Metzger, Wien I., Schuberting 9

Prospecte vseh zavodov pošilja zastojni ravnateljstvo

Stürmannova premična okna in vrata

Državni nemški in mnogi inozemski patenti. Posebno priporočljivo za hotele, restavracije, vile, zaprte verande, šole, društvene domove in bolnice.

Premakljiva dela obojestransko v kovinastih členskih tračnicah tekoča dajeta sigurnost popolnega zapaha, lahkega teka brez trenja, ker se les in barva ne dotikata, popolnega higijenskega zračenja in lahkega premikanja, čiščenja brez vsake nevarnosti, ker se dasta oba dela na znotraj odpreti.

Oglejte si originalno okno pri proizvajalcu za Jugoslavijo

specialna mizarška delavnica

M. GOGALA - BLED I.

Telefon šte. 52

Zahvala.

Potrji globoke žalosti se tem potom zahvaljujemo sorodnikom in znancem za tolažila po umrlem sinu-bratu

Augustinu Cai

kleriku frančiškanskega reda

Posebno se zahvaljujemo prečastitim: profesorju Prdanu, č. p. superioru Ambrožu Friderku, o. Frančišku za tolažilni govor ob odprtem grobu, častiti duhovščini v Sodražici, vsem redovnim sobratom in okoličanom, ki so ga spremlili k zadnjemu počitku. Bog plačaj! Nova štita - Sodražica - Maribor.

ŽALUJOČI OSTALI.

Zahvala

Za številne dokaze iskrenega sočutja ob priliki nenadne izgube našega iskrenoljubljenega sina, oziroma brata, strica in svaka, gospoda

Jeana Stacula

izrekamo tem potom vsem najtoplejšo zahvalo! Prav posebno se zahvaljujemo gospodu dr. Travnerju za ves požrtvovalni trud in pomoč, katero je nudil blagopokojniku v njegovih najtežjih urah. Hvala lepa vsem za toli častno spremstvo na poslednji poti, predvsem »Gremiju trgovcev« in zlasti se »Sekciji trgovcev-specceristov«, ki je dragoga pokojnika tako ganljivo lepo prenesla in položila v dom večnega miru. Zahvaljujemo se nadalje vsem, ki so našega nepozabnega miljenca obsuli s cvetjem, kakor tudi vsem onim, ki so pismeno, ustmeno ali na katerikoli način skušali lajšati našo nepopisno bol.

Hvala lepa vsem in za vse!

V Ljubljani, dne 24. avgusta 1930

Žalujoči ostali.

Naznanjamo

p. n. trgovcem in drugim sličnim podjetjem,
da imamo na razpolago

tovorni avtomobil

s katerim smo po naročilu vsakomur na raz-
polago za vsakovrsten prevoz blaga.

AVTOPODJETJE PEČNIKAR

Obvestilo!

Cenjenemu občinstvu vljudo naznanjam, da bom otvoril
dne 30. avgusta t. l.

v Žireh nasproti farne cerkve
trgovino modnega manufakturnega in ga-
lanterijskega blaga.

Zagotavljam, da se bom trudil v vsakem pogledu zado-
voljiti cenj. občinstvo in ga solidno postreči z najboljšim
blagom po najnižjih cenah, ter se najljubše priporočam.
Z odličnim spoštovanjem

Ivan Romih

PORTLAND CEMENTNA TOVARNA D. D. DOVJE-MOJSTRANA

Telefon št. 1 Ustanovljeno 1892 Telefon št. 1

Priporoča svoj prvovrstni izdelek

Portland-cementa

Dobavlja se promptno iz tovarne

Zastopnik za Ljubljano in okolico:

JOSIP GAGEL, LJUBLJANA, ŠOLSKI DREVORED

Kitničarke (modistinje) pozor!

Specialna trgovina za vse vrste
kitničarskih (modnih) potrebščin je
DAVID WIESEL, ZAGREB, Jelačičev trg 28

V zakup se da!

V mestu Kragujevcu, središče Šumadije, se da za
več let v zakup največja, najmodernejša in naj-
bolj znana Pivnica »Talpara«. Pivnica je povsem
moderna zgradba z dvorano za kino, z velikim
vrtom in ostalimi prostori. Vse je moderno ure-
jeno. Glede pogodbe se je obrniti na lasnika
pivnice g. Ljubo Atanavkovića, Brankova ulica 1,
Kragujevac. Priporoča se našim zanesljivim in spo-
sobnim ljudem, da se zanimajo za zakup te pivnice.

Najvarneje in najbolje naložite denar pri

Ljudski posojilnici v Celju

registr. zadrugi z neomejeno zavezo
v Celju, v novi lastni palači na vogalu
Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog nad
Din 90.000.000.— Obrestna
mera najugodnejša. — Za
hranilne vloge jamči poleg
rezerv in hiš nad 3000
članov posestnikov z vsem
svojim premoženjem. —

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter
zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Vlagatelji pri Ljudski posojilnici v
Celju ne plačajo nobenega rentnega
davka

Ako se smehljate

Ako se Vaše ustnice
smeje odpirajo — poka-
zujejo tedaj belo-bliščeče
zobe — lepe zobe, ker so
snažni!

Erasmic Savon Dentifri-
ce napravi Vaše zobe bele
in jih ohrani bele, daje
Vašemu smehljaju dražljivo
mičnost. Rabite jo redno
Osvežujoča pena bo ohr-
njevala lepoto Vaših zob
za vedno!

ERASMIC SAVON DENTIFRICE

ESD 103-075

JUGOSLOV. ELEKTR. D. D. BROWN BOVERI PODRUŽNICA LJUBLJANA

Izvršuje električne naprave ter
vsa v to stroko spadajoča
popravila

Nikaka skrivenosti

Zahtevajte brezpla-
no ilustrirane ka-
taloge naših gospo-
dinskih predmetov,
od vseh slojev pre-
bivalstva sprejetih
z vžvičenjem

»Omnia«
Ljubljana

Zastopnik se sprejme!

Polaganje parketnih podov

in vsa druga parketska dela izvrši točno in solidno
v mestu in na deželi

Anton Bokal

dobava in polaganje parketov, Ljubljana, Slom-
škova ulica 19. Telefon 25-27.

Najboljše tamburice

Farkaševga in sremskega siste-
ma izdeluje in razpošilja z ja-
mstvom stara tovarna tamburic
STJEPAN M. GILG
Sisak, 51, Hrvatska
Cenik tamburic pošljem na za-
htevo zastop. Odlikovan z dve-
ma zlatima kolajnama

»SPLIT« A. D. ZA CEMENT PORTLAND, SPLIT

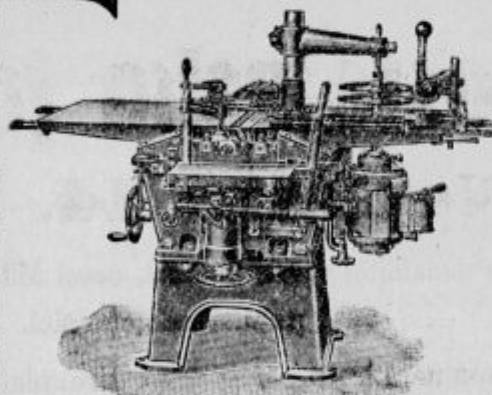
Salomut

ZA DOKRIVANJE
STREH
ZA OBLAGANJE
STEN
ZA ELEKTRIČNE
IZOLACIJE
CEVI ZA
KANALIZACIJE

Generalno zastopstvo »ALPEKO« TRG. INDUSTR. DRUŠTVO, Ljubljana, Masarykova 23

7 strojev v 1

Ustanovlj.
1845

Naravnalnik, skobelnik, vrtni stroj
krožna žaga, rezkalni stroj, brusilni
aparati, aparat za brušenje lesa.
Z vgrajenim motorjem ali brez njega.

Najboljši in najcenejši stroji za
mizarje.

Brez konkurence. Najbolje reference.
Tisoči komadov v rabi.

Krasne novosti na velesejmu v Osijeku
(30. VIII.—8. IX.)

Reichert & Sohn, Liegnitz 35

Rumeni gusarji

(Sodobna zgodba.)

Za kak trenutek so počenili tesno ob zidu. Skozi
odprto okno so videli v slabotno razsvetljeno sobo.
Opazili so več postav; nekaterih sence so padale na
zid. Desno od okna so vrata peljala v hišo. Hi Fo je
pošepetal, naj bodo oprezní, se nizko sklonil, jih pri-
peljal do vrat in jih poskusil. Niso bila zaklenjena.
Zato je vstopil, ostali pa za njim.

Prišli so na temen hodnik. Tipaje so stopali po
njem, dokler jih niso ustavila zaklenjena vrata.

»Ming Vang Tang,« je pošepetal Hi Fo.

Mihael je takoj vedel, da mora to biti soba, kjer
biva gusarski glavar, morda prav tista, kjer je pestil
njega, pa je stopil vanjo skozi druga vrata.

»Tim, zdaj pa le!« je zamrmral Mihael.

Kitajske hiše so znotraj dostikrat jako površno
zidane; niti vrata niti vmesni zidovi niso kaj prida
trdni. V taka vrata je uprl brodar svojo nemajhno
težo; zaškrpelo je, ko se je les odtrgal s tečajev in
Tim je strmoglavil za razklan lesom v sobo, a za
njim njegovi prijatelji.

Pri luči male petrolejke, ki je stala na nekem
stolu, so zagledali nizko, čokato, mogočno postavo
Ming Vang Tang, ki je skočil z ležišča, kjer je po-
čival. Nihče ni mogel povedati, ali je spal ali ne; niti
sledov kake zaspanosti niso mogli na njem opaziti,
ako si ga videl, kako je bliskovito planil na noge, po-
grabil pištolo in jo izstrelil proti vlomilcem.

Ako bi bil meril bolj premišljeno, bi morda strelil
kaj zalegli; tako pa je streljal divje in kar na slepo.

Preden pa je mogel iznova sprožiti, je zavil tel Tim
nad njim svoj železni drog in gusar se je zrušil brez
glasu na svoje ležišče.

Mihael in Hi Fo sta pustila Tima, naj sam opravi
z gusarjem, ter sta skočila preko sobe do nasprotnih
vrat, jih odpahnila in stopila v malo predsobo, kjer
je ležal cel kup pušk in mušket. »To bo gotovo nji-
hova orožarna,« pravi Mihael sam pri sebi. »S tem
orožjem bi lahko oborožil pol vasi!«

Ni pa še do konca premislil, že so se sunkoma
odprla druga vrata in med podboji se je pojavila
velika četa Kitajcev, ki so skoraj gotovo morali slišati
strel iz pištole svojega poglavarja in so hiteli po
orožje. Svetlobe v predsobi ni bilo druge, ko le ne-
kaj šibkih pramenov svetilke iz Ming Vang Tangove
sobe; Mihael in Hi Fo sta Kitajce pogumno napadla
ter jih s kopiti svojih pušk vrgla nazaj.

Gusarje je ta nenadni in docela nepričakovani
napad seveda strašno presenetil in zmedel. Njihovi
vodje so treščili na ljudi, ki so bili za njimi; vsak je
kričal, kolikor so mu dala pljuča, zato v tem glušem
kriku in viku oni zadaj niso mogli izvedeti, kaj se
je prav za prav zgodilo. Seveda so radi tega še bolj
tiščali naprej in ozki vhod so je kar zamašili, ko so
se med vrati prerivali. Zadnji so na prednje pritis-
kali s toliko silo, da so jih korak za korakom zrinili
v sobo, čeprav so padali po njih grozoviti udarci;
krik je vedno bolj naraščal.

Tedaj pa je zadonel tak strahovit glas, da je pre-
glasil ves ta hrup in trušč; bilo je kakor da je zarjo-
vel bik. Tim je opravil svojo nalogo tako dobro, da
je bil kar sam s seboj zadovoljen, nato pa šinil v
predsobo ter zavil tel svoj težki drog nad zmešano
gneo. Njegov gromoviti glas pa je prodril celo do

gusarjev v ozadju. Nikoli še ni prišel tak glas iz ki-
tajskega grla. Ljudje so se ga ustrašili ter začeli
tiščati nazaj. Sprednji so s podvojenimi silami skušali
uiti silovitim udarcem puškinih kopit. Nekaj trenu-
kov potem, ko se je brodar navalil nanje, je bil pre-
hod prazen in vsa posadka gusarjev pognana v beg
in potisnjena spet nazaj v sobo, od koder jih je pri-
klical strel iz pištole.

»Komaj še diham, gospod,« je pripomnil Tim in
si z rokavom obrisal čelo.

»Morda bomo pa imeli nekaj minut, toda —«
Mihael umolkne. V tem hipu je zaslišal od zunaj
grozno kričanje in topot mnogih nog, ki so hitele
proti hiši.

39. Gusarji ujeti.

Mihael in njegova prijatelja so nekaj hipov po-
slišali hrup tam zunaj in nemalo jih je skrbelo, kaj
naj vse to pomeni. Ali so pridri gusarji iz trdnjave?
Ali pa je Lovreta in tovariše pri hiši Budžaka do-
letela nesreča in so gusarji napravili izpad?

Vendar pa se je ta mučni dvom kmalu razvozlal.
Hi Fo namreč je stopil k okencu, odkoder je lahko
pregledal vaško glavno cesto ter pokukal ven. Kljub
polmraku jutranjega sveta je spoznal ljudi, ki so de-
lali tolik hrup pred vrati; bili so vaščani, o katerih
je bil pravil, da bodo priskočili na pomoč. V kratkih
besedah, ki jih je Mihael za silo razumel, je povedal,
da so prijatelji, ki so prišli na pomoč.

Mihael je ugodni trenutek takoj izrabil in dejal:
Tim! Pazite na Vanga in na puške! Vrnem se čim
prej.

»Prav, prav, držal bom vse prav trdo, lahko se
zanese.«

Ljubljana knjižnica za založništvo Jugoslav. knjižarne v Ljubljani: 29. zvezek: Savinšek, IZPOD GOLICE, 30. Din. — 30. zvezek: Sienkiewicz, NA POLJU SLAVE, 28. Din. — 31. zvezek: Conan Doyle, IZGUBLJENI SVET (The Lost World), 28. Din. — 32. zvezek: Remnich, ZAGORSKI ZVONCI, 28. Din. — 33. zvezek: Roman (s slikami), 24. Din. — 34. zvezek: Slavčič, NA SINAJ, 30. Din. — 35. zvezek: Brackel, CIRKUSKI OTROK, 28. Din. — 36. zvezek: 40. Din.

Naznanjamo, da otvori 1. septembra t. l. trgovina

A. ŽLENDER

Mestni trg 22

LJUBLJANA

Mestni trg 22

NOVO MANUFAKTURNO TRGOVINO

ter priporoča za predstoječo sezijo v veliki izbiri in po izredno nizkih cenah:

različno možko sukno in kamgarn, žensko volneno blago za obleke in plašče, svilo, pliš, perilni baržun, modni in perilni barhent, šifone in kretone za žensko in posteljno perilo

znamenite tvrdke SCHROLL in drugo belo tkanino, cefirje za možko perilo, gradl za žimnice, posteljne garniture in odeje, raznovrstno podlogo za krojače in šivilje i. t. d.

Geslo tvrdke bode: Dobro blago, mali dobiček in velik promet!

Eksportna hiša

Aleksandrova 19

„LUNA“
MARIBOR

Last. A. Pristernik

Aleksandrova 19

Velika izbirna zaloga: nogavice, otroških, ženskih in moških sraj, spodnjih hlač. Pletenja: maje, puloverov, telovnikov - lastni izdelki. Čevlje za dom in telovadbo, dežnike, igrače.

Vezenine: čipke, svilene trake. Lastno vezenje, predtiskanje in pletenje. Vse vrste sukanca, prejce, igel, gumbov in raznega pribora za šivilje in krojače. Na drobno in na debelo!

Ant. Rud. Legačev Enoletni trgovski tečaj v Mariboru

(Odobren od Ministrstva trgovine in industrije v Beogradu)

Učni predmeti:

nauk o trgovini in menicah, enostavno, dvostavno in ameriško knjigovodstvo, trgovsko računstvo, slovenska korespondenca in kontorna dela, srbsko-hrvatski jezik in korespondenca, nemška trgovska korespondenca, gospodarski zemljepis,

blagovnanstvo, slovenska stenografija (sistem Gabelsberger), strojepisje in nauk o pisarniških strojih, lepopisje, slovensčina, nemščina, nemška stenografija (enotni sistem), italijanščina.

Lastni penzionat za dečke.

Začetek dne 2. septembra 1930.

Prospekti brezplačno pri ravnateljstvu zavoda:
MARIBOR, VRAZOVA ULICA ŠT. 4.

Od dobrega najboljšje je le
Gritzner - Adler - Kayser
šivalni stroj in kolo

elegantna izvedba — najboljši material

URANIA
pistalni stroj

v 3 velikostih

Novost

Šivalni stroj
kot damska pisalna miza

Le pri

Jos. Petelinc, Ljubljana

TELEFON INTERURB. 2913

Zmerne cene, tudi na obroke

Ogledala

seh vrst, velikosti in oblik

Steklo

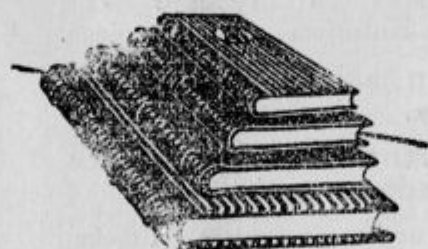
zrcalno 6—8 mm, mašinsko 4—6 mm, portalno, ledast, alabaster itd.

Spectrum d.d.

Ljubljana VII — Telefon 23-43

Zagreb Cefovska 81 Osijek

Vsakoorstne trgovske knjige, štrance, mape, noteze, herbarije, odjemalne knjižice, bloke, zvezke i. t. d.

nudim po skrajno ugodnih cenah!
Na debelo! — Na drobno!

ANTON JANEŽIČ

Ljubljana, Florjanska ul. 14

Knjigovoznica in čitalnica trgovskih knjig.

Spodnještajerska ljudska posojilnica

Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Mariboru

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po najvišji obrestni meri.

Daje posojila na hipoteke, poroštvo, zastave itd. — Izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle.

Pohištvo

za opremo stanovanj in pisarn

Ivan Dogan

Ljubljana, Dunajska cesta št. 17

Ustanovljeno 1872.

Telefon 32-61

Nova trgovina usnja v Konjicah!

Vljudno naznanjam, da sem v Konjicah (Celjska cesta)

odprla trgovino usnja in čevljarskih potrebščin

Prodajam samo prvovrstno usnje in podplate tuzemskih tovarn usnja. Moje več kot 15 letno delovanje v tej stroki jamči za najboljšo strokovno postrežbo. Spoštovanjem

K. Hasenbüchel,

trg. usnja, Slov. Konjice

Najnižje cene!

Zajamčeno pristno blago!

Naicenejša izvirna vina

iz domačih zidanic

Iz zidanice Povhe Ant., Ravne nad Krškimi, belo 11% Din 12

Iz zidanice graščina Vučer Nemškavas nad Krškimi, rdeče 11% Din 12

Iz zidanice Povhe, Sremič nad Krškimi, belo 12% Din 14

Iz zidanice Al. Gorenc Drenovc nad Krškimi, rdeče 12% Din 14

Iz zidanice Ant. Zorko, Svet Lovrenc nad Krškimi, črna 12% Din 16

Vsa gornja vina čez ulico 1 Din cenejša.

Gostilna pri „Belem Kranjcu“

Kajfež

Florjanska ulica 4

Telefon 2625

Poleg tega točim najcenejša in najboljša bela in črna dalmatinska vina, ca 13% po 10 Din.

Kot specialiteto točim očarljivo dober ljutomerski Muškati, Silvanec, 0.7 l steklenico 20 Din.

Komfortno opremljene sobe za tuje po 20 Din.

Danes ob 19. uri zvečer na raznju pečeno jagnje.

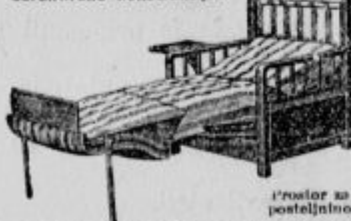
Piske na vse načine prirejene, porcija 7 Din.

Velika izbira sveže prirejenih jedil po zniž. cenah.

Iščem dobavitelja za piske, odojke, goske in purane.

Kupim domači most, portugalko in ljutomerski muškatelec v mostu toda iz najboljših in zlatnih gor.

Garantirana konstrukcija!

Franc Jaeger

tapetništvo

Ljubljana, Sv. Petra nasip 29

Priporoča svoje najmodernejša spalne fotelje vseh vrst modroce, otomane itd.

Najmodernejša oblika!

Najbolje nabavite ogledala, brušena stekla in vse druge v to stroko spadajoče proizvode pri čisto domači tvrdki

KRISTAL D. D. TOVARNE OGLEDAL IN BRUŠ. STEKLA

Podružnica:

Ljubljana

Medvedova 38. — Telef. št. 3075

Centrala:

MARIBOR

Koroška 32. — Telef. št. 2132

Podružnica:

Split

Zrinjska 6. — Telefon št. 368

Inserirajte v „Slovenču!“

Zadružna Gospodarska banka d.d.

v Ljubljani (Miklošičeva cesta 10)

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA. TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979.

Vloge nad Din 480.000.000—

Kapital in rezerve nad Din 16.000.000—

Sprejema VLOGE, daje POSOJILA otvarja KREDITE, eskomptira MENICE. — Nakazila — Akreditivi. — Predjumi na efekte.

PODRUŽNICE:
BLD NOVI SAD KRANJ ŠIBENIK MARIBOR
KOČEVJE CELJE SOMBOR DJAKOVO SPLIT

Izvršuje vse bančne posle najkvalitetneje.

Kupuje in prodaja VALUTE, CEKE, DEVIZE, VREDNOSTNE PAPIRJE, Safes - deposits. — Borzna naročila — Prodaja srečk